VANDAAG

- Brabantse bedrijven lonken naar Curaçao p.3
- Calypso voorloper van tumba bij carnaval p.5
- Rechter Nicastia gaat in zaken p.7
- Eerste Braziliaanse charter Aruba afgelast p.11
- Schapers in halve finale Rotterdam p.13
- WEB-schroot ontsiert Bonaire p.15

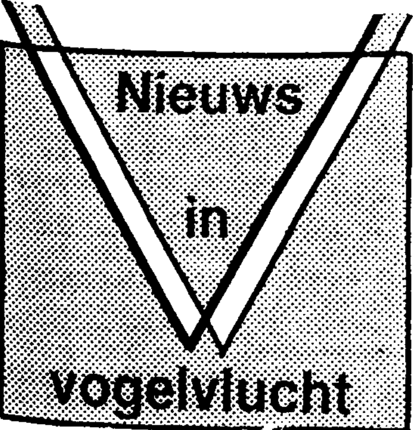
MR NICASTIA
...in zaken...

105E JAARGANG — NO.: 35 ZATERDAG 13 FEBRUARI 1988

AMIGOE

Als het maar geen Brabantse kolonisten zijn

BAGHDAD — Iraakse gevechtsbommenwerpers hebben vrijdagavond 2 olietankers bij het Iraanse olie- overslageiland Sirri in de Perzische Golf beschoten. In scheepvaartkringen kon het bericht nog niet bevestigd worden.

*****

MOSKOU — De SU heeft vandaag krachtig bij de VS geprotesteerd nav het incident vrijdag in de Zwarte Zee waarbij Sovjetrussische oorlogsbodems in aanvaring kwamen met VS marineschepen. Volgens SU-woordvoerder Gerasimov hebben de VS schepen de grenzen van de SU geschonden.

*****

BAYRUT — President Gemayel van Libanon is vrijdag aan een aanslag op zijn leven ontsnapt doordat de veiligheids- dienst bijtijds een bom ontdekte aan bord van een vliegtuig waarmee Gemayel naar Noordjemen zou vliegen. De bom is onschadelijk gemaakt.

*****

WENEN — De UNWRA, de VN-organistaie voor hulp aan Palestijnse vluchtelingen, heeft haar staf in Libanon tot een "werkbaar minimum" teruggebracht. Van de 14 medewerkers zijn er nog maar 6 in Libanon. Een week geleden werden 2 UNWRA medewerkers ontvoerd.

*****

NEW YORK — Volgens een opiniepeiling van het VS tv- station CBS zal de Republikeinse senator Dole bij de komende voorverkiezingen in New Hampshire vice- president Bush verslaan. Dole krijgt 32 procent van de stemmen, Bush 29 procent. In New Hampshire wordt dinsdag de 2e belangrijke ronde in de voorverkiezingen gehouden.

*****

AR-RIYAD — Vier Saudiers en een Sudanese burger, allen veroordeelde moordenaars, zijn vrijdag na de gebedsdienst geexecuteerd.

*****

BANGKOK — De Thaise politie heeft een partij van 1.280 kilo heroïne bestemd voor de VS in beslag genomen. De waarde van de buit op de VS markt wordt geschat op 1 miljard dollar. Het is de grootste partij heroine ooit in Thailand, en wellicht in de hele wereld, in beslag genomen. De vangst kan ertoe leiden dat de prijs voor heroine in New York zal gaan stijgen. De drugs waren verborgen in rubber balen. De politie werd getipt.

*****

WENEN — Het percentage van de bevolking in de provincie Voraldberg in Oostenrijk dat president Waldheim steunt is in de drie dagen na het verschijnen van het rapport over diens oorlogs- verleden met 13 procent gedaald tot 57 procent. Rond 400 journalisten en andere intellectuelen betoogden vrijdag bij het paleis in Wenen voor aftreden.

*****

HAMBURG — De Westduitse atoomindustrie schendt al jarenlang internationale verdragen voor de handel in uranium en het Euratom-agentschap helpt daarbij door in de boeken te knoeien. Dat schrijft het Westduitse weekblad Der Spiegel in zijn laatste uitgave die maandag te koop is. Uit vertrouwelijke stukken van Euratom zou blijken dat Westduitse bedrijven over de hele wereld met uranium schuiven en miljoenen- winsten maken omdat zij de veiligheids- eisen en handels-voorschriften van met name de VS, Canada en Australië weten te omzeilen. Dankzij afspraken met Euratom kunnen Westduitse bedrijven onder meer certificaten uitwisselen waaruit blijkt waar de splijtstoffen vandaan komen. Traceren van de herkomst van het materiaal wordt dan onmogelijk.

*****

ROME — De Palestijnse guerrillaleider Abu Nidal en een van zijn medewerkers zijn vrijdag in Rome bij verstek veroordeeld tot levenslange gevangenis- straf wegens het organiseren van het bloedbad op de luchthaven Fiumicino in Rome op 27 december 1985. Er vielen toen 16 doden.

*****

NEW YORK — De aandelenkoersen op de Newyorkse effecten- beurs zijn vrijdag omhoog gegaan, maar de stijging was niet zo groot als verwacht had mogen worden na de publicatie van de meevallende handelscijfers van de VS over december. De Dow Jones steeg met 21,72 punten tot 1983,26 punten.

*****

MANILA — Een organisatie van nabestaanden van de ramp met een Filipijnse veerboot heeft uitgerekend dat bij het ongeluk vlak voor kerstmis bijna 4.000 mensen zijn verdronken, zo liet zij vrijdag weten. Deze schatting overtreft alle tot nu toe bekende ramingen en is twee keer zo hoog als het officiele dodental.

WEG VRIJ VOOR STEUN AAN ARME EG- LANDEN

Boeren moeten zware offers brengen

EG-top akkoord met plan- Delors

BRUSSEL — De Europese Top in Brussel is vanmorgen vroeg onverwacht afgesloten met een akkoord over de financiering van de Gemeenschap tot 1992. Tegelijkertijd is overeenstemming bereikt over het terugdringen van de landbouw-uitgaven. De boeren zullen "zware offers" moeten brengen, aldus premier Lubbers. Het pakket, waarover nu uiteindelijk overeenstemming werd bereikt, werd een jaar geleden op tafel gelegd door de voorzitter van de Europese Commissie Jacques Delors. Volgens Delors maakt het akkoord de weg vrij voor de voltooiïng van de vrije EG- markt in 1992. De armere EG- landen krijgen de komende vijf jaar bijna twee keer zoveel uit de Europese fondsen voor regionaal en sociaal beleid om aansluiting met de ontwikkelingen in het rijkere noorden van de EG niet te missen.

Het plan- Delors werd voor het eerst besproken tijdens de top in Brussel in juni vorig jaar. In december liep de top in Kopenhagen volledig vast op diepgaande menings- verschillen over de aanpak van het landbouwbeleid. In arren moede werd toen besloten de kwestie te verschuiven naar een "tussentop" in Brussel.

Ook vrijdag zag het er tot het laatste moment naar uit dat het de Westduitse bondskanselier Helmut Kohl niet zou lukken een brug te slaan tussen de inkomensbelangen van de Franse en Duitse graanboeren en de wens van Lubbers en Thatcher om te snoeien in het Europese landbouwbeleid, waarin jaarlijks ruim zestig miljard gulden omgaat.

MAGISCHE DREMPEL

De twaalf regerings- leiders kwamen in de nacht van vrijdag op zaterdag overeen de graanboeren te straffen met lagere prijzen als de produktie boven de magische drempel van 160 miljoen ton komt. Dat komt tegemoet aan de op hoge toon uitgesproken eis van de Franse premier (en presidents- kandidaat) Jacques Chirac.

Volgens een woordvoerder van de Europese Commissie kan de prijsverlaging oplopen tot 5,5 procent dit jaar tot 11,5 procent in 1990. Maar volgens hem gaan de maatregelen niet veel verder dan de voorstellen die al in Kopenhagen op tafel lagen. Ook voor koolzaad, zonnebloem- pitten, soja, erwten en bonen komen er produktie- drempels. Bij overproduktie krijgen de boeren aanzienlijk lagere prijzen.

Hoewel de drempels in Nederlandse en Britse ogen veel te hoog liggen lieten de twee landen zich ten slotte overhalen door het automatische karakter van de prijsverlagingen. Dat zou leiden tot een effectiever verlaging van de uitgaven. Tot voor kort waren prijsdalingen voor de Westduitsers nog volstrekt onbespreekbaar.

Bovendien liet de Europese Commissie via Delors uitdrukkelijk weten dat de afspraken haar in staat stellen de Europese uitgaven strak in de hand te houden. De EG kost de Europese belasting- betaler in de aanloop naar 1992 niet meer dan 1,2 procent van het gezamenlijk Bruto Nationaal Produkt van de lidstaten, afgezien van de compensatie die het Verenigd Koninkrijk blijft ontvangen omdat het meent dat het anders onevenredig veel zou betalen.

DOORBRAAK

De onverwachte doorbraak in het taaie landbouwdossier maakte de weg vrij voor een verhoging van de EG- middelen van ongeveer twintig miljard gulden tussen nu en 1992. De stijging van de landbouw- uitgaven, nu nog tweederde van de EG- begroting, mag niet groter zijn dan tachtig procent van de groei van het Bruto Nationaal Produkt. Voor regionaal beleid, wetenschappelijk onderzoek en milieubeleid komt daardoor wat meer geld beschikbaar.

De EG- leiders kwamen verder overeen de lasten van het lidmaatschap wat rechtvaardiger te verdelen. Door de contributie mede te baseren op het BNP van de lidstaten gaan de armere landen wat minder en de rijke wat meer betalen. Nederland raakt dit jaar naar verhouding bijna zestig miljoen gulden meer kwijt aan de EG. Daar staat tegenover dat het land een vergoeding blijft ontvangen voor de kosten die worden gemaakt bij het heffen van invoerrechten en landbouwheffingen voor de EG. Gezien de rol van de Rotterdamse haven bij de invoer in de EG, een belangrijke zaak. Voor Italië, dat zeer fors dreigde te worden aangeslagen, werd een speciale formule bedacht om de financiele schade te beperken.

Om de produktie van landbouw- overschotten terug te dringen werden ook afspraken gemaakt over het braakleggen van landbouw gronden. Boeren die twintig procent van hun grond vijf jaar braakleggen krijgen daarvoor een premie, die gedeeltelijk door de EG wordt betaald. De compenstatie die het Verenigd Koninkrijk ontvangt voor de te zwaar geachte begrotings- last blijft gehandhaafd.

Maandag geen AMIGOE

MAANDAG verschijnt de AMIGOE niet in verband met de viering van carnaval. Wij wensen al onze lezers een grandioos carnavals- feest toe, maar bovenal hopen we, dat het feest zonder ongevallen zal verlopen. Karnaval p'ami, p'abo, p'é, Kòrsou kompletu ta kun'é.

Aardbeving Californie

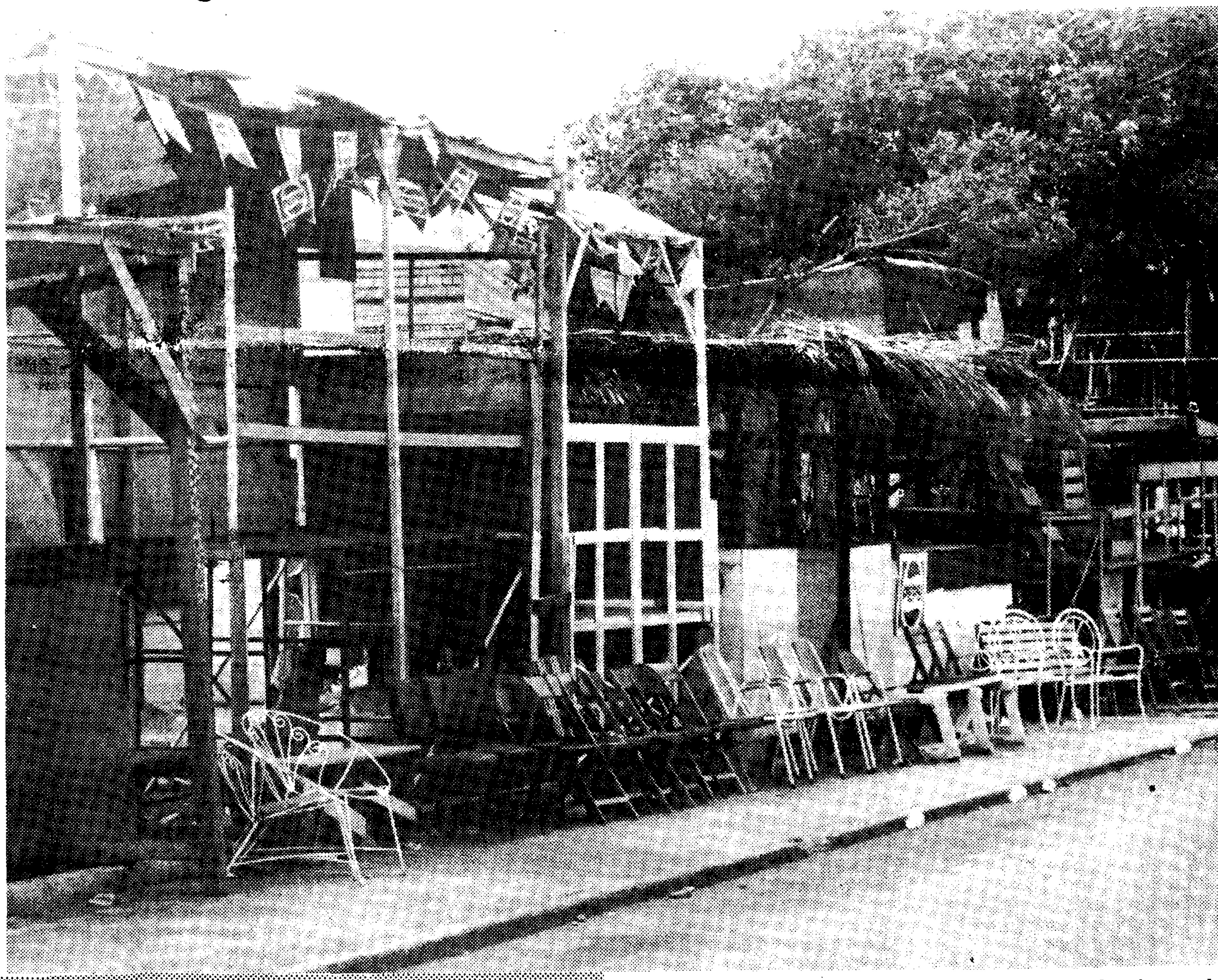
LOS ANGELES — Een aardbeving met een kracht van 5,0 op de schaal van Richter heeft donderdag het zuiden van Californie opgeschrikt. Minstens 20 mensen liepen lichte verwondingen op.

Toerisme promotie in Latijns Amerika

ORANJESTAD — Plannen bestaan om in de maand mei een Arubaanse delegatie onder leiding van minister van Toerisme, Don Mansur, een promotiereis langs enige Latijns- Amerikaanse landen te laten maken.

Tijdens deze reis zal de aandacht gevestigd worden op wat Aruba op toeristisch gebied te bieden heeft. Er zullen vijf landen worden bezocht: Argentinië, Brazilië, Ecuador, Colombia en Venezuela. Vooral zal getracht worden in het 'off season', dat in Latijns-Amerika juist het seizoen is om te reizen, meer toeristen naar Aruba te brengen. Dit is zeer belangrijk in verband met de verdubbeling van de hotelkamers op Aruba waarvoor meer gasten moeten worden aangetrokken.

Curaçao klaar voor Carnaval 88

WILLEMSTAD — Curaçao heeft er een stad- in- de -stad bij gekregen: 'Carnival City'. Met een enorme inventiviteit en vakkundigheid zijn allerlei bouwsels tot stand gebracht voor het vieren van een dagen durend feest. Curaçao is er klaar voor, om het carnavals- schip te laten varen...put...put.

Grupo Globo redt zich uit de brand

WILLEMSTAD — De carnavalsgroep Grupo Globo overkwam gisteravond een ramp: binnen een fractie van een seconde raakte de hele wagen in brand.

Met man en macht werd er vervolgens gewerkt — nadat nieuw materiaal uit Venezuela was gekomen — om de praalwagen toch op tijd klaar te krijgen. Dat lukte. Grupo Globo maakt morgen deel uit van de optocht.

Vijf Peruaanse arbeiders gedood

LIMA — Vijf werknemers van het Peruaanse staats- telecommunicatie- bedrijf Entel zijn doodgeschoten. Een andere arbeider werd aan het hoofd gewond. Hij is opgenomen in het ziekenhuis. De mannen waren een antenne aan het repareren toen zij beschoten werden. De politie neemt aan dat de linkse guerrilla- beweging Sendero Luminoso hiervoor verantwoordelijk is.

BRASILIA — De schuldeisende banken van Brazilië hebben het land vijf miljard dollar aan nieuwe kredieten toegezegd ter financiering van zijn schuld- betalingen voor de jaren 1987 tot en met 1989. Dit heeft de Braziliaanse minister van Financien, Malison da Nobrega verklaard.

Hij sprak van een "belangrijke stap voorwaarts". Brazilië zelf wil echter een bedrag van zeven miljard dollar. Nobrega zei dat over de omvang van het kriediet nog wordt onderhandeld. Dit weekeinde zal de bewindsman in Washington besprekingen hierover voeren met de schuldeisers.

Indien de banken met de toegezegde vijf miljard dollar over de brug komen dan wordt drie miljard daarvan opgeslokt door de rente- verplichtingen over 1987.

ABVO-voorzitter:

Maatregelen moeten snel bekend worden

WILLEMSTAD — "De regering en het eilandsbestuur zullen ten spoedigste met mededelingen moeten komen over de maatregelen, die deel zullen uitmaken van het volume- beleid. De onzekerheid onder het personeel neemt te grote vormen aan. Die onzekerheid kan allerlei vervelende gevolgen hebben", aldus Frits Brito, voorzitter van de vakbond voor overheidspersoneel, ABVO.

Brito stelt, dat de vakbond nog steeds "volledig in het duister tast", waar het gaat over de te verwachten ontslagen: "Niet alleen wij, maar ook de chefs en de werknemers weten niet wat hen boven het hoofd hangt. Een uiterst lamentabele zaak".

Dinsdagochtend heeft de ABVO een bespreking met premier ir Don Martina in het gebouw van de Raad van Ministers, onder andere over het volume- beleid. Gisteren heeft de ABVO een beroep gedaan op gedeputeerde Henkie Gummares van Personeelszaken om zo spoedig mogelijk inlichtingen te verschaffen over de maatregelen: "De gedeputeerde kon nog niet zeggen op welke dag hij tijd heeft voor een dergelijk gesprek. Hij zei, dat we hem moesten opbellen voor een afspraak".

APATHIE

De onzekerheid onder het overheis- personeel heeft, volgens Brito, frustraties ten gevolge: "Er is ook een vorm van apathie ontstaan ten opzichte van het werk dat verricht moet worden. Wij hebben de indruk, dat de prestaties ook achteruit zijn gegaan. De diensten hebben daarvan te lijden".

Bovendien meent de ABVO-voorzitter, dat door die onzekerheid ook spanningen ontstaan tussen de chefs en de werknemers: "Maar de chefs kunnen er ook niets aan doen, want die hebben tot nu toe ook niets vernomen. Hoe langer deze toestand voortduurt, hoe groter de spanningen zullen worden. Je kunt je niet voorspellen wat er gaat gebeuren als inderdaad voor enkele honderden werknemers 'het doek valt' — zeker na zo'n lange tijd wachten".

MENSEN

Een meisje van 11 jaar in Sjita in het zuiden van Siberie heeft ten huize van haar grootvader een viool gevonden die aan NICCOLO PAGANINI zou hebben toebehoord. Naar het dagblad Sovjetskaja Rossija berichtte, besloot Rita Balagoerov na een televisiebericht over de diefstal van een Stradivarius, de viool eens van dichterbij te bekijken die aan de muur bij haar grootvader, Ivan Balagoerov, hing. Tot haar verrassing stonden in de kast van de viool de naam van Stradivarius en de inscriptie "concertviool van Paganini". De viool wordt op het ogenblik bestudeerd door deskundigen in Moskou.

*****

Het REGISSEURS- GILDE van Amerika (DGA) heeft de nominaties bekendgemaakt voor de prijs voor de beste regisseur. Genomineerd zijn Steven Spielberg voor 'Empire of the sun', James Brooks voor 'Broadcast news', Adrian Lyne voor 'Fatal attraction', Bernardo Bertolucci voor 'The last emperor'en Lasse Hallström voor 'My life as a dog'. De DGA- prijs, de toekenning is op 12 maart, wordt beschouwd als een belangrijke aanwijzing voor wie de Oscar gaat winnen.

*****

Een groep GEHANDICAPTE JONGEREN heeft dinsdag korte tijd op het centraal station in Utrecht enkele sporen geblokkeerd. Ze deden dat uit protest tegen het feit dat de nieuwe stoptreinen die in de jaren negentig bij NS in dienst komen, niet worden uitgerust met extra lage vloeren. De gehandicaptenraad heeft er tot nu toe onder meer via een handtekeningenaktie vergeefs voor geijverd de instap in de nieuwe treinen via een extra lage vloer geheel aan te laten sluiten op het perron, zodat ook rolstoel- gebruikers zonder problemen van het nieuwe materieel gebruik kunnen maken. Begin vorige week kregen de gehandicapten van NS- topman Ploeger te horen dat de nieuwe treinen al een iets lagere vloer krijgen dan het huidige materieel, maar dat het technisch en financieel niet haalbaar is de vloeren nog verder te verlagen. De gehandicapten- raad is echter niet van plan actie voor de lage vloer te blijven voeren en dinsdag kwamen dan ook zeventien gehandicapte jongeren van de actiegroep Jopla in actie. De jongeren, van wie er enkelen in rolstoelen zaten, blokkeerden ruim een kwartier drie sporen. De spoorwegpolitie maakte daarop "met zachte hand" een eind aan de actie, aldus een woordvoerder van NS. De politie hield het bij een vermanend woord. Processen- verbaal werden niet uitgedeeld. Het treinverkeer ondervond nauwelijks hinder van de actie.

*****

Van de Sovjetunie wordt een kaart gemaakt die zo groot is als een VOETBALSTADION. De kaart, met een schaal van 1cm:250m zal zo gedetailleerd zijn dat elk huis in het land erop zou moeten staan, aldus het hoofd van de dienst voor cartografie, V. Jasjenko. Volgens hem wordt het de grootste gedetailleerde kaart die ooit is gemaakt. Cartografen hebben er 25 jaar aan gewerkt. "Als je alle stukken van de nieuwe kaaart samenvoegt, zou je iets krijgen van de omvang van het voetbalstadion Loezjniki van Moskou", aldus Jasjenko.

*****

Een Zuidkoreaan, die wegens vermeende spionage voor Noordkorea tot levenslang veroordeeld was, is VRIJGELATEN nadat gebleken was dat hij via foltering tot een bekentenis was gedwongen. Een militaire rechtbank van de marine heeft het vonnis ingetrokken en verklaard dat de man "geslagen en anderszins ruw behandeld is". De 52- jarige man had 27 maanden in de gevangenis gezeten toen zijn zaak heropend werd.

*****

Het boek PERESTROJKA van Sovjet- partijleider M. Gorbatsjov wordt in Nederland stukken beter verkocht dan in welk westers land dan ook. Er zijn al 200.000 ex emplaren over de toonbank gegaan en daarmee is Nederland relatief gezien de gretigste van de twintig westerse landen waar Perestrojka in omloop is.

Woordvoerster M. Tieleman van uitgeverij Spectrum in Utrecht vermoedt dat het boek zo goed verkoopt omdat de Nederlanders een bijzonder internationaal georiënteerd volk vormen.

Directeur J. Bloemsma van de uitgeverij gaat volgende week naar de ambassade van de Sovjetunie om een door Gorbatsjov persoonlijk gesigneerd exemplaar van Perestrojka in ontvangst te nemen. Die gebeurtenis zal door Russische cameralieden vastgelegd worden en in de Sovjetunie op televisie uitgezonden worden.

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN
zaterdag
21.00 uur *Miracle* (f.5,- p.p.); 24.00 uur *I like to watch* (18 jr., f.5,- p.p.).
zondag
geen voorstellingen i.v.m. 'Gran Marcha'.

*****

TELECURAÇAO
ZATERDAG: 16.30 De Jimmy Swaggart evangelisatie; 17.30 Telefiesta ku Tante Irma i Tante Shirley; 18.30 Studiosport; 19.30 Panoramiek; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Carrousel ku Gonzalo Cuales; 21.30 Live uitzending jump-up aan de Roodeweg met Doble R, Ketchep i Chiwawa, Saba Steel Orchestra, prins en pancho en karnavalskoningin; 22.00 Wega di Number; 22.10 vervolg live uitzending.

ZONDAG: 09.00 Live uitzending karnavalsoptocht; 16.10 Sena di Señor; 17.00 Sala di konsierto: «Jonge mensen op het concertpodium»; 17.45 Wega di Number; 18.00 Telepatria ku Chin Behilia; 19.00 Alf; 19.30 Live at City Hall (jazz); 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Shete dia; 21.00 Dynasty; 22.00 Solid Gold with Dionne Warwick; 23.00 Sluiting.

MAANDAG: 16.00 Record music & Teletekst; 16.30 Pandaminium; 17.00 Scooby Doo mysteries; 17.30 Awe mi ke un buki; 18.00 Informe deportivo ku Hector Rosario met o.a. voetbalwedstrijd Feyenoord vs Inter Milan; 20.00 Notisiero Tele-8; 21.00 Dallas; 20.45 Karnaval '88 di skina pa skina ku Hermanito; 22.00 Departamentu pa Kultura i Edukashon: «Our finite world»; 23.00 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden)

*****

PARIJS — Acht leden van de stads- guerrilla- groep Action Directe zijn vrijdag in Parijs veroordeeld tot 10 jaar gevangenisstraf wegens criminele samenzwering, de hoogste straf die de Franse wet daarvoor toestaat.

AGENDA CURAÇAO

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN
STADS- EN 2DE DISTRICT OOST
13 februari 1988 vanaf 08.00 uur t/m 14 februari 1988 tot 18.00 uur.
Dokter Tseng, Spreekkamer: Cassandraweg 72, tel.: 76464; spreekuren 11.00-12.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 76464 b.g.g. 625822/625800 toestel 143.
14 februari 1988 vanaf 18.00 uur t/m 15 februari 1988 om 12.00 uur.
Dokter Lutchman, Spreekkamer: Montaña Rey, tel.: 674821; spreekuren 11.00-12.00/ 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 674880 b.g.g. 625822/625800 toestel 143.
15 februari 1988 vanaf 12.00 uur t/m 16 februari 1988 om 07.00 uur.
Dokter Winklaar, Spreekkamer: Santa Rosa, tel.: 671101; spreekuren 11.00-12.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 616784 b.g.g. 625822/625800 toestel 143.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy-Tseng, Lutchman, Tseng, Winklaar, Braakman, Doran en mevr. Guerrero-Bakmeyer)

\- - - - -

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST
12 februari 1988 vanaf 17.00 uur t/m 14 februari 1988 tot 12.00 uur
Dokter Roose, Sentro Mediko Kas Chikitu, tel.: 623550; spreekuren 11.00-12.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 83233 b.g.g. 625822/625800 toestel 143.
14 februari 1988 vanaf 12.00 uur t/m 16 februari 1988 om 07.00 uur
Dokter Whiteman, Sentro Mediko Kas Chikitu, tel.: 623550; spreekuren 11.00-12.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 81339 b.g.g. 625822/625800 toestel 143.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Braakman-Bonder, Whiteman, mevr. Goilo, mevr. Soliana-Tjin, Heerenveen, Nivillac, mevr. Rosales-Concession, mevr. Pablo en Lucasius)

\- - - - -

DERDE DISTRICT BANDA ABAO
12 februari 1988 vanaf 17.00 uur t/m 14 februari 1988 tot 12.00 uur.
Dokter Vonhögen, Sentro Mediko Barber, tel.: 641658 / 641705; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 75761 b.g.g. 625822/625800 toestel 143.
14 februari 1988 vanaf 12.00 uur t/m 16 februari 1988 om 07.00 uur.
Dokter Sommer, Sentro Mediko Barber, tel.: 641605; spreekuren: 10.00-11.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 79232 b.g.g. 625822/625800 toestel 143.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Botero Duque en Spong).

*****

NACHTDIENST ARTSEN: Patiënten van de artsen van Bandabao (3e distrikt) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren.
De patiënten van de andere medische distrikten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen; het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

*****

THORAX CENTER (Jan Noorduynweg naast UNA, tel.: 85544): openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor spoedgevallen tel.: 85917.

*****

WIT GELE KRUIS PRINSES MARGRIET (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947/81078; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; na 17.00 uur kunt u de zuster van de wacht bellen: zuster Botermans, tel.: 72682, pageboy 027-360.
Zaterdag 13 februari 1988 van 06.00-18.00 uur gelieve tel.: 76728 te bellen.

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

*****

NEUTRALE WIJKVERPLEGING (voorheen Wijkverpleging Curaçao): Kantoor Scharlooweg 110, tel.: 612040; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-18.00 uur; de wacht heeft zuster Samson, tel.: 616718, pageboy 027-345.

*****

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

*****

DIERENARTS: Veterinaire Dienst, Parera, tel.: 614000.

DIERENASIEL: dagelijks geopend van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00 / 14.00-18.00 uur, tel.: 54300.

*****

BOTICA BANDABAO: dagelijks geopend van 08.00-19.00 uur.

*****

BOTICA ISLA (tel.: 663895): openingstijden van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; zaterdag en zondag van 10.00-11.00 uur. Voor spoedgevallen na kantooruren gelieve zich te begeven naar de Verbandkamer.

*****

BOTICA'S
(carnavalsweekeindedienst)
zaterdag
Otrobanda
Otrabanda, Winkelcentrum Colon, tel.: 625633.
Punda
Brievengat, Corrieweg, tel.: 79098.
zondag
Otrobanda
Santa Maria, Winston Churchillweg, tel.: 80800.
Punda
Antilliana, Kaya Flamboyan, tel.: 76200.
maandag
Otrobanda
de Goede Hoop, Jan Noorduynweg, tel.: 82857.
Punda
Cerrito, Winkelcentrum Promenade, tel.: 76155.

*****

VERLOF BEGRAFENIS
13 februari: R.J. Grüning, Patrijsweg 9.
14 februari: H.R. Andrade, Vesuviusstraat 19.
15 februari: P.A.J. Scherptong, Winston Churchillweg 157-E.

*****

DIVERSEN
ANTILLIAANSE GNOSTISCHE BEWEGING
Brievengat: iedere maandag- en woensdagavond om 19.30 uur te Jirajaraweg 8, Centrum Devi Kundalini.
iedere woensdag- en vrijdagavond om 19.30 uur te **Openbare Basisschool Brievengat.**
Bandabao: iedere donderdagavond om 19.30 uur gebouw Credit Union San Pedro.
Kanga: iedere woensdag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Centrum Abraxac, achter Kooyman.
Santa Rosa: iedere maandag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Aloëstraat 12.

ROUND TABLE OF CURAÇAO: 20.00-22.00 uur viering van 20-jarig bestaan - Curaçao Plaza Hotel.

TELECURAÇAO: 21.30 uur jump-up aan de Roodeweg.

*****

ZONDAG
DIVERSEN
POMPSTATIONS (**openingstijden van 08.00-15.30 uur**):
Frederik - Saliña, Curoil - Biesheuvel, Curoil - Cas Chiquito, Isa - Plantersrust, Scheidelaar - Mundo Nobo, Vanddis NV - Marie Pampun, De Haseth - Parera, Nieuw - Sto. Domingoweg, Perry - Grand Central, Schotborgh - Cas Cora.

CURAÇAO CARIBBEAN HOTEL: 22.00 uur Valentine Day- show van Ced-Ride (m.b.v. Ronchi Clark & Friends) - Willemstad Room.

CARNAVAL
KOMISHON KARNAVAL '88: 10.00 uur 'Gran Marcha di Karnaval' - Holiday Beach Hotel via Breedestraat O + P naar de kruising Koraal Spechtweg/Amandelweg.

*****

MAANDAG
DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 09.00-20.00 uur «Carla Costa» - S.J.

POMPSTATIONS (**openingstijden van 08.00-15.30 uur:**
Craz - De Ruyterkade, Isa - Saliña, Gasora - Sorsaca, Van der Dijs - Rio Canario, Carword - Gasparito, Curoil - Colon, Galmeijer - Cerrito, Curoil - Sta. Rosa, Jansen - Sta. Maria, Mauricio - Sta. Helena.

CARNAVAL
KOMISHON KARNAVAL '88
15.00 uur 'Marcha di despedida Hubenil' parkeerplaats Plasa Mundo Merced naar Stadion Dr Antoine Maduro.
20.00 uur 'Despedida Karnaval Bandabou' Dokterstuin naar Barberveld.

*****

KERKDIENSTEN
KLOOSTER ALVERNA (Gouv. van Lansbergeweg): zon.: 10.00 uur hoogmis (Ned.).
BARBER (H. Joseph): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 09.00 uur.
BRIEVENGAT: zat.: 18.30 uur; zon.: 10.00 en 18.00 uur.
BUENA VISTA (Birgen Milagrosa): zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 en 19.00 uur.
CHARO (O.L. Vrouw van Coromoto): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00, 17.00 (Spaans) en 19.00 uur.
GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw van Berg Carmel): zat.; 19.30 uur; zon.: 09.00 (Ned.) en 18.00 uur.
JANDORET (O.L. Vrouw van Goede Raad): zon.: 10.00 en 19.00 uur.
HULPKERK BOCA SAMI: zat.: 18.00 uur; zon.: 08.00 uur.
JANWE (H. Hart van Jesus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30, 12.00 en 19.00 uur (Ned.).
KORAAL SPECHT (Goede Herder): zat.: 19.00 uur; zon.: 11.00 en 18.00 uur.
MONTAÑA (H. Dominicus): zon.: 05.15, 08.30 en 19.00 uur.
OTROBANDA:
(Santa Ana): zat.: 19.30 uur; zon.: 08.00 en 19.00 uur
(Santa Famia): zon.: 06.00, 09.00, 11.00 (Engels) en 19.00 uur.
PIETERMAAI (kathedraal): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00, 09.00 en 19.00 uur.
SANTA MARIA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.00, 09.00 en 18.30 uur.
SANTA ROSA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAN WILLIBRORDO: zat.: 19.00 uur; zon.: 20.00 uur.
SERU GRANDI (Fuik): zon.: 17.00 uur.
SOTO: zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 uur.
STEENRIJK (O.L. Vrouw van Altagracia): zat.: 07.00 en 19.00 uur; zon.: 08.00, 10.00 (charismatica) en 18.00 uur.
SUFFISANT (O.L. Vrouw van Fatima): zat.: 18.00 uur; zon.: 09.00 en 18.00 uur.
TERA KORA: zon.: 18.00 uur.
WESTPUNT: (H. Petrus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30 uur.
HULPKERK LAGOEN (H. Johannes): zon.: 10.00 uur.
WISHI (H. Teresita): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 18.00 uur.
ZUID BONAM (H. Judas Thadeus): zat.: 18.30 uur; zon.: 08.30 en 17.30 uur.

*****

GEREFORMEERDE KERK
(Seru Fortuna 208A)
10.00 uur ds O.W. Bouwsma.
(Cubaweg 100, Buena Vista)
08.30 uur ds O.W. Bouwsma.
(Arowakenweg 28, Groot Kwartier)
08.30 uur ds J.J. Schreuder.
17.00 uur ds J.J. Schreuder.
(Marakaweg 1, Montaña/Sta. Rosa)
10.00 uur ds J.J. Schreuder.

*****

EVANGELISCHE BROEDERGEMEENTE MORAVIAN CHURCH
Goeroeboeroeweg, Mundo Nobo)
zaterdagavond 19.00 uur zangdienst.
zondagmorgen 09.30 uur preekdienst.
Emmy Berthold Kleuterschool, Suffisant)
zondagavond 18.00 uur Papiamentse dienst.

*****

AMIGOE — Tel: 672000

UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank nv
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiels Bank nv

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000
Directie:
Ingrid de Maayer-Hollander.
Antillean News Holding NV
Hoofdredactie:
Ard Horvers (hoofdredacteur)
Hanneke van Kouwen (wnd. hoofdredactrice)
Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Monique van Meerwijk, Yvonne van Es, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Isseft (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie:
Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur; zaterdag 07.30-10.00 uur.
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór vier uur binnen zijn of op dezelfde dag vóór tien uur.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Nassaustraat 110.
Tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Anna Tromp- Van der Schoot, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Eileen Landsmark.

BONAIRE
Correspondent:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN
Correspondent:
Gerard van Veen, Postbox 118, tel.: 873859 (Franse kant).
Abonnement en advertenties:
The Chronicle, Grounddove Road, Pointe Blanche, tel.: 23919.

SABA:
Correspondente:
Ruth Hassell, tel.: 2299.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster / Correspondente:
Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabant Pers.

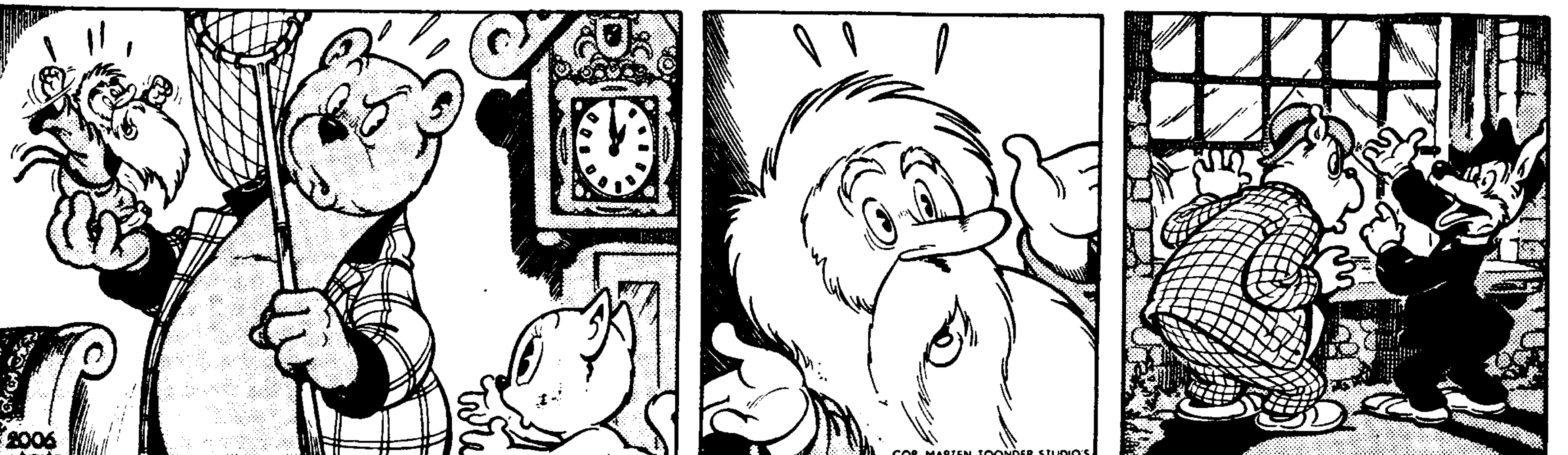
DRUKKERIJ: Rotaprint NV
DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo NV, tel.: **70503, 70504 en 70304.**
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bank rek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A. Wong-Loi-Sing, Noord Saliña.

Losse nummers 60 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen **vijftien gulden per maand.**

Buiten Antillen (Nederland):
NAf.80,15 per maand (luchtpost) of NAf.24,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Tom Poes en de Klokken

door Marten Toonder

2006 — Heer Ollie tilde het grijsaardje behoedzaam uit zijn onwaardige verblijfplaats en hield hem op de hand.
"Ik wil eens even ernstig met u spreken", verklaarde hij streng. "Ik laat me niet voor moordenaar uitmaken!"

"Dat heeft hij niet gedaan", zei Tom Poes. "Hij zei alleen dat u de tijd probeerde te doden - en dat hebt u toch ook gedaan? U zit hier nu al uren te wachten om de tijd te vangen!"
"Laat me lopen! Gauw!" kraaide de grijsaard woedend. "Anders gebeuren er ongelukken".
"Wat gebeurt er dan?" vroeg heer Bommel. "Wat voor ongelukken?"
"Stop de friemelpraat", jammerde de klokker. "De tijd moet voortgaan! Anders klopt de vierde dimensie niet meer - en dan blijven we nergens".
"Dat begrijp ik niet!" begon heer Ollie. "Wat...."
"Laat me los, sukkel!" gierde het oude ventje. "Laat me gaan, dan zal ik je een dienst gewijzen!"
Heer Ollie aarzelde even. Maar toen zette hij het grijsaardje voorzicht weer in zijn klok. "Wat voor dienst?" vroeg hij nieuwsgierig.
"Dat zal je wel zien!" piepte de klokker en sloeg het deurtje toe. Op dat moment begon buiten de wind weer te waaien en klapte Hiepers mond dicht.

HENRY ® By Dick Hodgins

GNAW GNAW GNAW GNAW!
QUIET PLEASE!

BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

HEY, DIRTY NOSE, PASS THE PRETZELS!
WHAT DID YOU CALL ME?
LISTEN, SNAKE, ONE MORE CRACK LIKE THAT AND I'LL TEAR YOU LIMB FROM LIMB!
LIMB FROM LIMB! HAW HAW HAW
I GOTTA FIND A WHOLE NEW VOCABULARY!

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

THE GENERAL INSISTS ON PUSHING THE LAUNCH BUTTON
IT MAKES HIM FEEL PART OF THE SPACE PROGRAM
OH, LET HIM DO IT. WHAT HARM CAN HE DO?
HE HIT THE LIGHT SWITCH!

REDEYE ® By Gordon Bess

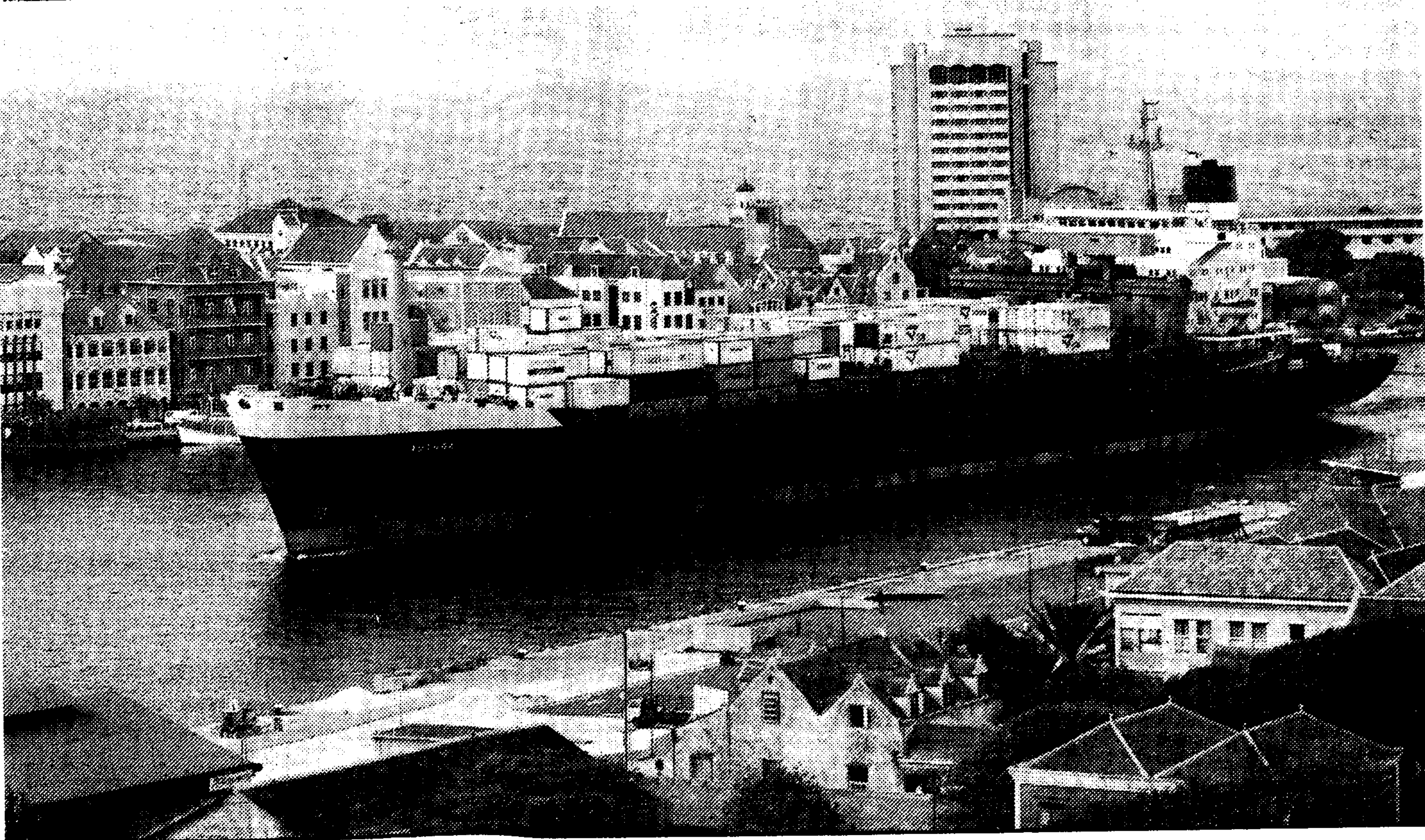
REDEYE!
WHAT'S WRONG, MOM?
CALL THE EXTERMINATORS!

'THE DUTCH ADVANTAGE IN THE CARIBBEAN'

Eiland als vooruitgeschoven handelspost

Brabantse bedrijven lonken naar Curaçao

WILLEMSTAD — Van 5 tot en met 13 maart zal een grote groep ondernemers uit de Nederlandse provincie Noord- Brabant Curaçao bezoeken. Tot nu toe hebben zich al ruim dertig vertegenwoordigers van achttien bedrijven gemeld: fabrikanten van plastic produkten, directeuren uit de confectie- industrie en een uit de vleesverwerkende industrie, uit de meubel- industrie en enkele yacht- bouwers, leveranciers van medische equipment, isolatie- materialen, sportartikelen en orgelbouwers. De groep komt niet naar Curaçao om ons eiland 'hulp te bieden', maar omdat de groep Curaçao als bruggehoofd wil gaan gebruiken naar lucratieve markten in de Verenigde Staten en Latijns- Amerika.

...Curaçao maakt furore bij de Brabantse exporteurs en industriëlen, in het bijzonder vanwege de schitterende en goed geoutilleerde containerhaven...

"Je kunt van een gemeleerd gezelschap spreken", aldus de export- consulent van de Kamer van Koophandel in Den Bosch, J. van Hulten, tegenover Amigoe-correspondent Victor Hafkamp. Van Hulten maakt de missie mee. Hij ziet wel wat in Curaçao als tussen- station voor de Brabantse industrie in de richting van de markten van Latijns- Amerika en de Verenigde Staten.

"Curaçao neemt en belangrijke plaats in het hele Caribische gebied in, met een uitstralingseffect naar Latijns- Amerika en in de richting van de VS door middel van het Caribbean Basin Initiative. De Brabantse industrie zal op Curaçao contacten leggen met lokale handelshuizen en eens bekijken welke vestigingsmogelijkheden er zijn", aldus Van Hulten.

VOORDELEN

Hij wijst op de grote voordelen van Curaçao voor de handel: "Ze spreken dezelfde taal, het Nederlands recht is er van toepassing, Curaçao heeft een prachtige container- haven en goede voorzieningen op het gebied van telecommunicatie. We hopen, dat de service die ons bij voorbaat is toegezegd ook bewaarheid zal worden. Een eerste positieve indruk is altijd belangrijk".

Voor Van Hulten zal de reis een soort 'sentimental journey' worden: "Twintig jaar geleden heb ik bij de mariniers op Aruba gediend. Ik ken het gebied dus. Vreselijk leuk om weer eens terug te gaan".

VERVOLG

Het staat nu al vast, dat deze gunstige ontwikkeling — Noord- Brabant is ná Zuid- Holland de belangrijkste provincie op export- gebied — een vervolg zal krijgen. In mei zal een delegatie, bestaande uit Jacky Voges (CPS), Cayoochi Römer (Curinde), advocaat Erich Zielinski en

JACKY VOGES

vertegenwoordigers van het ITC en de Kamer van koophandel en Nijverheid, naar Nederland reizen. Er zullen dan presentaties worden gehouden in de provincies Utrecht, Noord- Holland en Zuid- Holland. Dat gebeurt dan in nauwe samenwerking met de provinciale Kamers van Koophandel en Nijverheid.

De zeer intensieve contacten met Noord- Brabant zijn een gevolg van de bemoeienissen van Friedrich Zielinski, een broer van de Curaçaose advocaat Erich. Friedrich werkt in Oss voor een stichting, die, gesubsidieerd door de Nederlandse overheid, minderheids- groepen aan werk helpt. Daardoor kreeg hij goede contacten met de verschillende departementen en met de handel en industrie in geheel Nederland, maar in het bijzonder in Noord- Brabant.

INFORMATIE-MIDDAG

Toen eind vorig jaar in Rotterdam de grote manifestatie 'Euro-Latino' plaats vond reisden onder anderen Cayoochi Römer en Jacky Voges naar Nederland. Friedrich Zielinski heeft toen in Den Bosch een informatie- middag georganiseerd bij de Kamer van Koophandel in Den Bosch. De advocaat Erich Zielinski was op eigen kosten — op verzoek van Voges en Römer — ook meegereisd.

Tijdens die middag bleek, dat de handelaren en industriëlen een 'verwrongen beeld' hadden van Curaçao. Advocaat Erich vertelt: "We hebben op dat moment min of meer spontaan besloten de hele kwestie op een andere wijze te benaderen. Je kunt het zo stellen: we hebben niet meer gebedeld, maar we hebben gewoon gesteld, dat de Nederlandse zakenlieden gek zijn indien ze geen gebruik maken van Curaçao als handelspost".

"Driehonderd jaar geleden, hebben we gezegd, is Nederland op ons eiland begonnen om het te gebruiken voor het doorbreken van handels- barrières. Nou, Nederland heeft hier een van de beste havens ter wereld aangelegd, een zeer goede luchthaven, een bijzonder geschikte infrastructuur en ga zo maar door. En,

CAYOOCHI ROMER

zo hebben we tegen die industriëlen gezegd, jullie maken daar geen gebruik van. Van jullie eigen centen is dat allemaal gedaan, en dat laten jullie allemaal liggen", aldus Erich.

THE DUTCH ADVANTAGE

"We hebben Curaçao verkocht als 'The Dutch Advantage in the Caribbean'. Nederland heeft een voorsprong met Curaçao om de Latijnsamerikaanse en de Noordamerikaanse markt te kunnen penetreren. Onze betogen, van Römer, van Voges en van mij sloegen in als een bom. Er is een enorm enthousiasme ontstaan. Dat hebben we vast weten te houden. Met de komende missie als resultaat".

In Nederland schetste Friedrich Zielinski tegenover Hafkamp zijn persoonlijke banden met Noord- Brabant en de historische banden tussen Curaçao en die provincie: "De fraters van Tilburg en de zusters van Schijndel hebben op Curaçao pionierswerk verricht op het gebied van het onderwijs. Veel Curaçaoënaars hebben op onderwijs- instellingen in Brabant hun kennis uitgebreid. Ook ik heb dat gedaan. Curaçaoënaars en Brabanders liggen elkaar goed".

BANDEN

Een belangrijke factor voor de Brabanders om zich verder op Curaçao te komen oriënteren is het feit, dat Curaçaose families vaak persoonlijke banden hebben met handelsfirma's in in het Caribisch gebied en in Latijns- Amerika. Dikwijls tot op presidentieel niveau toe. Zo was de voormalige president van Panama, Delvalle, familie van de Curaçaose Delvalle en was de vader van de vroegere president van Costa Rica, Oduber, op Aruba geboren. Ook het feit, dat gedurende de afgelopen twintig jaar iedere Venezolaanse president Curaçao heeft bezocht, maakte diepe indruk.

ERICH ZIELINSKI

RECHTSZEKERHEID

Met nadruk is in Noord- Brabant ook naar voren gebracht, dat op Curaçao sprake is van een enorme rechtszekerheid, dat Curaçao nog steeds deel uit maakt van het koninkrijk. Friedrich: "Dat we succes hebben gehad, spreekt uit het feit, dat we in december met elkaar hebben gesproken en dat er in maart al een missie naar Curaçao gaat. De economische tegenslagen hebben Curaçao de laatste jaren een negatief beeld bezorgd. De missie is mede bedoeld om dat beeld bij de Brabantse industrie uit te wissen. Hopelijk gaat er daarna een nog grotere missie naar Curaçao".

Het Brabantse gezelschap zal in maart in het Las Palmas hotel verblijven. Gastheren zijn: Curinde (tevens coördinator), CPS, CPA, ITC, KvK en het Bestuurscollege van Curaçao. Met name gedeputeerde Agustin Diaz heeft zich persoonlijk ingezet om het verblijf van de Brabantse exporteurs en industriëlen tot een succes te maken.

Particulieren nemen controle scheepsbouw over van overheid

WILLEMSTAD — Voortaan mogen particuliere gespecialiseerde bureaus de keuring van materialen voor scheepsbouw voor hun rekening nemen. Eveneens mogen zij toezicht houden op de naleving van de bouw- voorschriften voor boten. Deze taak zal dan niet langer meer in handen liggen van de scheepvaart- inspectie. De inspectiedienst krijgt alleen de rapporten van de particuliere bureaus aangeboden teneinde certificaten af te geven. Dit is deze week in de Raad van Ministers besloten.

Met de nieuwe landsverordening vervallen enkele oudere verordeningen. Deze wets- artikelen waarin bepalingen waren opgenomen over de constructie, beveiliging, beproeving en het onderzoek van stoom- en damptoestellen aan boord van schepen, maakten een onderscheid tussen dergelijke toestellen aan boord van Nederlandse en die aan boord van Nederlands- Antilliaanse schepen.

Voor de Nederlandse schepen golden de regels van de erkende particuliere onderzoekings- bureaus. Voor de schepen met een zeebrief van de Nederlandse Antillen gold een lands- verordening.

Daar de meeste schepen tegenwoordig onder toezicht van erkende particuliere onderzoeksbureaus worden gebouwd en uitgerust, zijn er algemeen geldende regels die hierbij gehanteerd worden. Deze regels worden regelmatig door de onderzoeks- bureaus aangepast aan de internationale veranderingen op technisch gebied.

Dat is de reden ervan dat de regering besloten heeft niet langer zelf bij wet zaken te regelen, met daarbij de noodzaak de wetgeving regelmatig aan te passen aan veranderingen, maar het toezicht op de bouw van scheepsrompen en machine- installaties over te dragen aan de onderzoeks- bureaus.

Prijsvraag Fo'i Kompas

WILLEMSTAD — De carnavalsgroep Fo'i Kompas heeft in samenwerking met de KLM een prijsvraag georganiseerd. In de kranten van vandaag staan vier vragen vermeld, die betrekking hebben op de Gran Marcha. Uiteraard dient men voor de beantwoording van de vragen de praalwagen en de groep van Fo'i Kompas goed in de gaten te houden als die voorbij trekken.

De hoofdprijs bestaat uit een KLM- ticket naar Amsterdam. Voortszijn er nog leuke prijzen te winnen als reiswekkers, badlakens en zonneschermen voor gebruik in de auto.

De groep Fo'i Kompas viert dit jaar het eerste lustrum. De groep is herkenbaar aan de folkloristische kleding uit Bali. De kleding wordt toegelicht in verscheidene talen, zodat de toeristen, die de groep bekijken ook kennis kunnen maken met Bali.

Spantenbier voor Burger hospitaal

WILLEMSTAD — Vrijdag viert de Stichting Monumentenzorg het heuglijke feit dat bij de restauratie van het voormalige Burger- hospitaal in de IJzerstraat te Otrabanda het hoogste punt is bereikt. Dan wordt op het werk spantenbier geschonken. Tegelijkertijd zal de commissie 'Oude Straatnamen in Otrabanda' het oorspronkelijke naambord 'Tumba Kuarto' onthullen. Na de voltooiing van de restauratiewerkzaamheden zullen in de gebouwen acht wooneenheden worden gecreëerd.

Het project, waarvan de totale kosten ongeveer 800.000 gulden bedragen, wordt gefinancierd uit sociaal- economische ontwikkelingshulp. Medio 1987 is men de restauratie van deze historische gebouwen begonnen. De verbouwings- werkzaamheden worden uitgevoerd door A.W.A. Lendering N.V. De architect is J. Corstjens. Als alles volgens de plannen verloopt, zal de restauratie in augustus gereed komen.

Het Burger- hospitaal is de voorloper geweest van het huidige St. Elisabeth Hospitaal en heeft van december 1854 tot februari 1857 als zodanig gefunctioneerd. Tijdens de gelekoortsepidemie in 1855 en de dysenterie- epidemie in 1856 hebben drie zusters Franciscanen de ziektegevallen in dit ziekenhuis verpleegd. In 1916 zijn de gebouwen aangekocht door de Loge Igualdad, wat een onderdeel is van de Rotary- organisatie. Sindsdien zijn de gebouwen in gebruik als woning- eenheden.

In 1985 heeft de Stichting Monumentenzorg het complex in eigendom verworven. Na voltooiing van de werkzaamheden zullen een aantal van de huidige bewoners naar de gerestaureerde panden terugkeren.

Jacky Voges voorzitter VBC

WILLEMSTAD — Het bestuur van de Vereniging Bedrijfsleven Curaçao (VBC) heeft E. (Jacky) Voges, op voordracht van Mario Evertsz, bij acclamatie tot nieuwe voorzitter gekozen, nadat Evertsz als zodanig is afgetreden. Evertsz zal voorlsnog als bestuurslid van de VBC aanblijven.

In zijn ontslagbrief, gedateerd 12 februari, zet de afgetreden VBC- voorzitter de redenen voor zijn ontslag uiteen. Het VBC- bestuur bestaat nu uit Jacky Voges (voorzitter), Peggy Romer (vicevoorzitter), Boy Bakmeyer (secretaris) en Eduardo Ribeiro (penningmeester).

Overige bestuursleden zijn: Deanne Chemaly, Archibald Dick, Piet Eddine, Mario Evertsz, Alfred Moron, Rivo Trappenberg en Oswald van der Dijs.

WILLEMSTAD — In het radioprogramma van Enfasis Radial zal Erquimo Alberto vertellen over zijn 28- jarige loopbaan als leraar in het technisch onderwijs. Alberto zal onder meer praten over zijn beroeps- keuze en het verschil tussen leerlingen van vroeger en nu.

Vermoedelijk weinig ontslagen

Streefdatum integratie DWD en Kodela: 1 juli

WILLEMSTAD — Op 1 juli van dit jaar dient de integratie tussen de DWD en de Kodela een feit te zijn. Dat werd gisteren bekend gemaakt tijdens een bespreking in het bestuurskantoor, waaraan de vakbond voor overheidspersoneel, ABVO, en de Bond di Trahadornan di Gobierno, BTG, de gezaghebber, enkele gedeputeerden en enkele diensthoofden hebben deelgenomen.

De vakbonden hadden de integratie eigenlijk al tot stand willen zien komen per 1 maart, maar die datum werd niet gehaald. Zo deelde ABVO- voozitter Frits Brito mee. Bij het overleg was ook Kodela- directeur drs Mario Evertsz aanwezig, evenals het hoofd van de eilandelijke accountants- dienst Ivan de Windt.

Zoals de Amigoe gisteren reeds meldde, zijn de vakbonden in principe niet tegen de integratie, die bedoeld is om het probleem rond de inning van waterrekeningen op te lossen. Momenteel zijn er tal van belemmeringen om te komen tot een adekwate inning van achterstallige water- nota's, die een totaal bedrag van 102 miljoen gulden vormen.

COMMISSIE

Volgende week zal een commissie worden benoemd, die alle konsekwenties van de integratie van DWD en Kodela zal onderzoeken en begeleiden. Die commissie zal dan de vakbonden ook antwoord dienen te geven op alle vragen rond de samenvoeging.

Gisteren werd ook bekend, dat door de integratie het personeelsbestand van Kodela zal worden uitgebreid met ongeveer tweehonderd werknemers. Bij DWD zijn momenteel ongeveer 250 mensen werkzaam. Brito: "Dat betekent niet, dat dan ongeveer vijftig mensen op 'wachtgeld' gezet zullen worden, want er is een groot aantal personeelsleden dat met pensioen gaat. Dus er zullen maar heel weinig ontslagen vallen".

De bereidheid van de vakbonden om mee te werken aan de integratie betekent niet "dat we alles zondermeer zullen accepteren. We willen precies op de hoogte zijn van de criteria, die aan de integratie zijn gesteld". Tot zover Brito.

AMT-certificaten

WILLEMSTAD — Donderdag vond in het Zeelandia Business Centre de uitreiking van certificaten plaats aan de 70 deelnemers die in 1987 een training volgden van de Association for Management and Training (AMT).

Er werden certificaten uitgereikt voor de trainingen: 'Praktisch Leidinggeven', 'Gesprekstechniek', 'Face-to-Face Verkoopvaardigheden', 'Onderhandelen' en voor 'Beoordelen en het Functionerings- gesprek'. De deelnemers waren afkomstig uit allerlei sectoren, zoals banken, verzekerings- bedrijven, import- en export- bedrijven, adviesbureaus, produktie- en winkel- bedrijven.

AMT richt zich op vaardigheids- trainingen die leiden tot beter functioneren in de praktijk- situatie. De aanpak van AMT bestaat, naast een stuk afgemeten kennis- overdracht, vooral uit het oefenen van praktische vaardigheden. Deze aanpak met een nadruk op "naast kennen, ook kunnen" is enorm goed aangeslagen bij de deelnemers.

De training consultants van AMT, drs. J. Stok en drs. M. Bosma, zullen ook deze trainingsformule handhaven. Daarnaast komt AMT dit jaar weer met een aantal nieuwe produkten, zoals een praktijk gerichte "Leergang Marketing", een "Leergang Middle Management" en een computer based simulatie "Financieel Management".

Eind februari gaat het programma van open trainingen weer lopen, met als start de training Praktisch Leidinggeven (23 en 24 februari). Verder zijn er bij diverse organisaties al een aantal in- company trainingen van start gegaan.

Waarde van 'immigranten - muziek' voor Antilliaanse cultuur nog steeds onderschat

"JUMPEN OP 6/8. Tumba moet carnaval couleur locale geven". Zo begon de Amigoe van 9 februari 1971 een artikel over het feit, dat de tumba geïntroduceerd werd als road-march voor het Curaçaose carnaval. Dit gebeurde in plaats van de calypso die tot voorheen de melodie was voor de carnavals- optocht op Curaçao. De tumba hield stand, ondanks de bezwaren van mensen die vonden dat zonder de calypso er geen carnaval kon zijn. De introductie van een meer authentieke Curaçaose muzikale vorm kan gezien worden als een toenemende bewustwording ten aanzien van de eigen cultuur- uitingen.

MABEL
...altijd van de partij als er carnaval wordt gevierd, altijd dansend, op een calypso of op een tumba...

CALYPSO voorloper van TUMBA

door ROSE MARY ALLEN

De calypso bleef nog enige jaren daarna als onderdeel van het carnavals feest bestaan. Zo werd er in 1971 tot en met 1973 naast een tumba contest ook een calypso contest gehouden. In 1971 en in 1973 won de calypso- zanger Jimmy Richardson dit contest, terwijl in 1972, wijlen Dòdò van Dinter dit contest won met zijn eigen compositie "Flick Blackman".

Het feit dat het carnavalsfeest op Curaçao in deze periode de calypso als begeleidende melodie had, was op zich niet vreemd. Vóór 1971 was dit een activiteit van voornamelijk Engels- sprekende immigranten uit de eilanden in de omgeving. De mannen werkten hier voornamelijk bij de Shell **en de Mijnmaatschappij,** terwijl de vrouwen onder hen grotendeels als dienstboden werkten bij o.a. Nederlandse gezinnen.

Een artikel in de "La Cruz" van februari 1969 vermeldde dat een groot deel van de participanten in het Curaçaose carnaval mensen zijn uit de Engelse Cariben en de Nederlandse Bovenwinden, die aldus de schrijver, bekend zijn met het carnaval. Hij vervolgde verder, dat er meer lokale mensen betrokken moesten raken bij het carnaval, teneinde het als een toeristische attractie te bevorderen, zoals Aruba dit al jaren deed.

Volgens informanten werd het carnavalsfeest meer gedaan om het vermaak dan om de schoonheid en luxe. Men verkleedde zich met oude spullen en maakte geen extra kosten voor het carnaval. Het werd daarom ook door sommigen genoemd "Carnaval di paña bieu" (Carnaval van oude kleren).

Dit wordt ook beaamd in een artikel van de Amigoe van 5 maart 1973, dat zegt dat in dat jaar de carnavals- optocht met sprongen vooruit is gegaan. Niemand haalde het nog in zijn hoofd om zoals bijvoorbeeld vier jaren geleden nog gebeurde, zonder goed verzorgde kostuums mee te doen. Men kon constateren dat de groepen ieder jaar luxueuzer werden.

Dus in de carnavals- geschiedenis van Curaçao heeft de calypso tot een bepaalde periode een belangrijke rol gespeeld als begeleidings- melodie, ten gehore gebracht door een steelband.

CARIBEN

De calypso, de authentieke muziek van de Engels- sprekende landen in het Caribisch gebied, is vrij intensief bestudeerd, waarbij niet alleen gekeken is naar de sociale en culturele waarden van deze muziekvorm, maar ook naar de economische betekenis ervan. Het wordt als een nationale eigenheid beschouwd door deze eilanden, waaronder ook de Nederlandse Bovenwinden.

Vele hiervan beschouwen zich als de bakermat van de calypso. Dit kan gepaard gaan met de nodige discussies, zoals bijvoorbeeld de polemieken, ontstaan naar aanleiding van een paper, welke in januari 1986 gepresenteerd werd door een participant uit Barbados aan het calypso- seminar in Trinidad. De beweringen van deze participant dat de calypso in Barbados is ontstaan en niet in Trinidad, zoals altijd gedacht wordt, bracht hevige reacties in Trinidad teweeg.

Het is echter een feit, dat men niet met zekerheid kan stellen waar de calypso is geboren. Dit, aldus de etno- musicoloog uit Tobago, J.D. Elder, doordat de kalindas, waarvan men zegt dat zij de basis vormen van de calypso, ook elders in het Caribisch gebied bekend zijn. Deze kalindas waren zowel de liederen die gezongen werden tijdens het vechten met stokken als de dansvorm die hiermee gepaard ging. Zij hadden vaak betrekking op het conflict tussen goed en kwaad en werden begeleid door instrumenten zoals de trommel, de koehoorn en de schelp van een schelpdier.

TRINIDAD

Trinidad kan zich echter beroepen op het feit dat zij een enorme bijdrage heeft geleverd tot de studie van de calypso en ook dat zij een belangrijke rol heeft gespeeld in de internationalisering van deze muziek vorm. Op Curaçao zijn voornamelijk de uit Trinidad afkomstige calypso's bekend.

De Calypso uit Trinidad is beïnvloed door de komst van Franstalige immigranten die zich aan het eind van de negentiende eeuw vestigden in het land. Vandaar dat de oude Trinidadiaanse calypso's ook in het Frans- creools werden gezongen. Het Carnavalfeest heeft verder deze muziekvorm helpen ontwikkelen. In de vóór- emancipatie periode was carnaval in Trinidad een happening van de blanke creoolse groep, welke na de emancipatie overgenomen werd door de pas vrijgeworden Afrikanen. Carnaval werd toen gevierd met het zingen van liederen, het dansen op de straten en het vechten met stokken.

In deze periode werden vaak de frustraties gemanifesteerd van de groep, die na de emancipatie in een slechte sociale positie bleef. Niet zelden werden tijdens de carnavalsperiode, vernielingen aangebracht aan bezittingen van de elite- groep en werd dit moment aangegrepen om hevige kritiek te uiten op de machthebbers. Het was daarom ook een tijdlang verboden om carnaval te vieren.

MISTER BABALU
...tumba- koning 1987

VOLKSKLASSE

Fundamenteel is de calypso een expressiemiddel van de volksklasse en die werd als zodanig dan ook ondergewaardeerd door de gevestigde klasse. Heel vaak is de calypso ook blootgesteld geweest aan formele sancties en censuur. Desondanks heeft de calypso zich toch weten te handhaven zonder zijn rol te verliezen als verwoorder van publieke opinies. Machtsmisbruik en onrecht worden onthuld. Dingen die er fout gaan in de samenleving worden aan de kaak gesteld en bekritiseerd, zonder onderscheid te maken. Zelfs leden van het Koninklijk huis komen er niet onderuit zoals blijkt uit de calypso:

Is love, love alone
that caused King Edward
to loose his throne.

TAMBU

Het becommentariseren van sociale en politieke situaties, welke vaak met een kritische kanttekening gepaard gaat, is één van de belangrijke kenmerken van de calypso. In dit opzicht lijkt de calypso op de Curaçaose tambu, waarbij ook vermeld dient te worden dat evenals de tambu, de calypso spontaan gecreëerd wordt met metaforische beeldspraken. De calypso "Who's land is this" door de Mighty Duke in 1976 gemaakt, weergeeft het gevoel van een machteloosheid ten aanzien van de bestaande sociale situatie:

You tell me this land is mine
But I catching my behind
Your elite class living fine.

The Mighty Duke verwoordt de meningen van een groot deel van de bevolking wanneer hij in hetzelfde lied vervolgt:

The poorer class still oppressed
The elite class at the best
That is what I call treachery
By the neocolonials of this country.

Vele historische gebeurtenissen hebben hun sporen nagelaten in de calypso. Voor de historici en sociaal wetenschappers zijn deze dan ook een belangrijke bron van informatie. De betrokkenheid van de calypso's met sociale en politieke problematieken overschrijdt zelfs de nationale grenzen. De inval van Mussolini in Ethiopië, de Zuidafrikaanse Apartheidspolitiek zijn allemaal onderwerpen geweest voor de calypso's.

Een tweede belangrijke eigenschap van de calypso, welke vaak het punt van kritiek vormt voor critici hiervan, is de negatieve presentatie van de vrouw in deze liederen. In dit soort calypso komen veel toespelingen op liefde en seks voor, waarbij de calypso- zanger zich als een viriel persoon met enorme sexuele potentie opstelt en waarvoor geen enkel vrouw meer veilig is. Het vaderschap als resultaat van deze sexuele affaires wordt heel vaak ontkend, waarbij de zanger het feit benadrukt dat hij is bedrogen door een vrouw, die met Jan en alleman sexuele relaties had.

"Mighty Terror" bezingt dit lot in het lied "Chinese children":

Ah fuss as shame ah don't tell nobody
Chinese children calling me daddy
I black like jet and she just like tarbaby
Still, Chinese children calling me daddy.

Hetzelfde lot wordt in de Mighty Sparrow's "Child Father" beaamd:

Look your daddy, don't point at me
Call your daddy, child, and tell him you hungry
So much ready-made children ah getting ah so afraid
Ah don't know who is my friend or my enemy.

Calypso- zangers, zoals "Black Stalin", presenteren de vrouw op een meer positieve wijze. Ook vrouwelijke calypsonians hebben de laatste tijden deze muziekvorm aangegrepen om hun groeiende bewustwording te manifesteren.

"Singing Francine spoort vrouwen aan die door hun man mishandeld worden, er niet meer in te berusten en tot acties over te gaan. Zij zegt:

Cat does run away, dogs does run away
Fowl does run away when you treating them bad
What happen to you
Woman, you can run away too?

DE SCHRIJFSTER van dit artikel over de CALYPSO is drs Rose Mary Allen. Zij is cultureel anthropologe, verbonden aan het Archeologisch Anthropologisch Instituut Nederlandse Antillen.

Rose Mary Allen is voor de AMIGOE- lezers geen onbekende. Eerder schreef zij voor onze krant al een artikel over het 'Saba oral history project' en een reportage in onze Kerstkrant van 1986 over de Cuba- gangers.

CURAÇAO

De meeste calypso's van Curaçao, die verzameld zijn, dateren uit de jaren '60 en '70. Met de nodige voorzichtigheid kan gesteld worden, dat in die periode de calypso vrij populair was onder de lokale bevolking. Onder de mensen die calypso zongen en creëerden, waren er naast de tweede en derde generatie van de Engels- sprekende migranten, ook lokale mensen.

Boy Margaritha, Dòdò van Dinter en Rudy Plaate zijn voorbeelden van lokale mensen die hun eigen calypso's maakten.

Een andere bekende calypsonian die veel heeft bijgedragen tot de ontwikkeling van de Curaçaose calypso is Jimmy Richardson. Van hem is bekend dat hij voor de vuist weg liederen kon maken over situaties die zich voordeden. Zoals het meestal gebeurt, zijn deze liederen als zij niet meteen worden opgenomen of opgeschreven, weer vergeten.

De Curaçaose calypso's kunnen ook ingedeeld worden in de categorie calypso's die de sociale, economische en politieke situaties becommentariseren en in de categorie die de man-vrouw verhouding benadrukt.

30 MEI

Een calypso met een politieke inslag is die van Jimmy Richardson "Papa Godett, welke naar aanleiding van de opstand van 30 mei 1969 is gemaakt. In dit lied prijst de zanger de politicus Wilson "Papa" Godett voor zijn aandeel in deze opstand. Tevens geeft hij enkele aspecten weer van deze gebeurtenis en zijn visie hierover. Hij zegt:

Papa Godett is a man we'll neva forget
Papa Godett is a man we'll neva forget
When it come to Nita, he tried his best
But Mr. Brown have them people going
round and round.

Hij vervolgt en zingt:

The 30th of May, it is here to stay
The 30th of May, it is here to stay
When they burn down that place
And they turn down my place
And they burn down a big big building also
If you don't know.

Tot deze categorie calypso's kan men ook Rudy Plaate's lied "Dr. Claude Wathey" rekenen. Dit lied werd in 1985 gemaakt naar aanleiding van een ontevredenheid over de toenmalige politieke situatie.

MAN-VROUW

De man-vrouw relatie wordt ook in de Curaçaose calypso's bezongen. Boy Margaritha's "Mamachi o no" is er één van. Dit lied geeft blijk van de onrust die er bij de man heerst om buiten zijn wil om meegesleurd te worden in het huwelijk. De vrouw wordt ervan verdacht allerlei middelen, waaronder ook bovennatuurlijke, te gebruiken om haar doel te bereiken.

"Mamachi o no" gaat om een man die uitgenodigd is voor een etentje bij zijn vriendin en haar moeder. Tijdens het eten vertrouwt hij de zaak niet helemaal en geeft wat van het eten aan de hond. En warempel hij had gelijk. De hond loopt regelrecht naar het stadhuis om te trouwen.

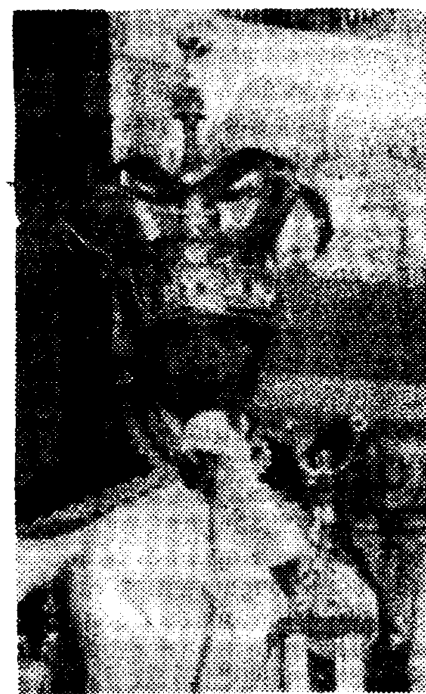
Mamachi a kombidami na komementu
Sintá na mesa ku mi Bunita
Tayó di sòpi ku dòmplin
Un tayó rant rant di Johnny cake
Bunita su kara ta kambia bai bini
Ponemi pensa yen kos
M'a pone e kuchara den tayó
Bunita a bira tur spantá

Bira mi kara mira un kacho ta bai bin
Min' buska drechi, m'a dunele dòmplin
Kombersashon ta bai ta bin
Mamachi su kara a bira fèdrit
Ora m'a duna e kacho e Johnny cake
El a bai kranshi bai pidi kasamentu.

Jimmy Richardson's "Pon the djinga" (Djinga is gember) geeft op metaforische wijze weer de ideeën omtrent de mannelijke viraliteit. Voor degenen die niet bekend zijn met dit soort metaforismen, zal het moeilijk zijn de achterliggende gedachte in dit lied te doorgronden.

VRIJHEID

Het gebruik maken van metaforen is een kundigheid, die in het Caribisch gebied vrij veel wordt toegepast. Metaforische uitdrukkingen dienen hier om dingen te zeggen die niet in het openbaar gezegd mogen worden. Dit kan het gevolg zijn van de heersende regels met betrekking tot de moraal, maar ook als gevolg van situaties, waar meningen en opvattingen van mensen worden onderdrukt.

WILSON FRANS
...tumba- koning 1988

Jimmy Richardson zingt:

Well a lady had some djinga
But she didn't have the mortar
So she come round the town by me
She said: Mista do you have a mortar
Could you pon this djinga for mi
I then look at she and smile and said I will
Because I was so happy
Is a long time I never use the mortar
to pong no black djinga.

De voorgaande zijn slechts enkele van de diverse calypso's die er op Curaçao gemaakt zijn. Bij het verzamelen hiervan, dat een immens werk was, kon men duidelijk zien dat er weinig interesse bestaat voor dat aandeel van onze cultuur, die bijgedragen is door de migranten die zich op Curaçao in de twintigste eeuw vestigden. Dit terwijl ook zij een belangrijke rol hebben gespeeld in de sociaal- culturele ontwikkeling van de Curaçaose samenleving.

De gebruikmaking van de calypso door lokale mensen als expressie- middel is hiervan een voorbeeld. Het geeft blijk van een cultureel dynamisme, waarbij niet inheemse cultuur- uitingen worden ingelijfd, bewerkt en aangepast. De Papiaments- talige calypso's zijn bewijzen van deze creativiteit.

Angst voor infectie- ziekte blijft groot

DUNG HEEFT geprobeerd een einde te maken aan zijn leven. Uit wanhoop, omdat hij voor zichzelf geen toekomst meer ziet. In het ziekenhuis waar hij na zijn mislukte zelfmoord- pleging ligt, is het iedereen een raadsel waarom Dung, een op het eerste gezicht kerngezonde jongen die nog een heel leven voor zich heeft, niet meer verder wil. Hij wil er met niemand over praten, ook niet met Van, de verpleegster die voortdurend aan zijn ziekbed is te vinden en hem probeert op te monteren.

Maar al snel komt de aap uit de mouw. Dung toont van een verkleuring op zijn arm, die wijst op lepra. Dat maakt voor hem verder leven zinloos. In het ziekenhuis wordt hij nog steeds gekweld door nachtmerries, waarin lepra- patiënten opduiken met afzichtelijke misvormingen. Dung weet zeker dat dit zijn voorland is. Hij had daarom zijn baan opgezegd en verdwijnen van de ene op de andere dag, tot grote ongerustheid van zijn "aanstaande" Mai.

Een opgeluchte Van stelt Dung gerust. Lepra is te genezen en hoeft geen misvormingen te veroorzaken als je er maar vlug bij bent, houdt zij hem voor. Dung, overtuigd door deze diagnose, slikt daarna trouw zijn medicijnen. Hij is na een paar maanden genezen. Intussen is Mai dankzij naspeuringen erachter gekomen dat Dung lepra heeft en zij heeft zich uitgebreid over de ziekte laten voorlichten. Uiteindelijk zorgt Van ervoor dat de twee jonge mensen elkaar weer ontmoeten. Eind goed al goed.

LIEFDESLIEDJE

Het voorafgaande is niet echt gebeurd. Het is de strekking van een film "Ban tinh ca" (een liefdesliedje), die in Ho Chi Minhstad, het vroegere Saigon, is gemaakt. In Vietnam, want daar speelt het verhaal zich af, is de angst voor de infectieziekte groot. De mensen weten vaak niet beter of lepra is ongeneeslijk en lepra- patiënten kun je maar liever op een afstandje houden. Een vooroordeel, zegt professor Le Kinh Due, dat in Vietnam een hardnekkig leven heeft geleden, en dat maar moeilijk valt uit te roeien.

Het Nationale Instituut voor huid- en geslachtsziekten in Hanoi, waarvan professor Due — Zue zeggen de Vietnamezen — directeur is, werkt er hard aan dit stigma te overwinnen. De al vaak vertoonde film, die in feite de nodige voorlichting geeft over wat lepra eigenlijk is, moet daartoe bijdragen, net als een dichtbundel "Dau Phai Nan Y" (Het is niet ongeneeslijk) die de ruim 60-jarige arts op zijn naam heeft staan. Hij heeft er duidelijk plezier in dat hij als arts, dichter en zelfs als filmacteur zijn steentje bijdraagt aan de strijd tegen lepra in zijn land.

KLINIEK

Een kleine leprakliniek op het terrein van het instituut van professor Due lijkt in tegenspraak met de door hem beleden politiek, namelijk patiënten gewoon thuis te behandelen zonder dat ze met werken hoeven te stoppen. Het met dertig bedden uitgeruste ziekenhuisje herbergt bijzondere gevallen, die voor bepaalde onderzoeks- en behandel- methoden, immunologisch onderzoek en chirurgische ingrepen zijn opgenomen. De duur van hun verblijf varieert nogal, van drie a zes maanden tot soms een jaar en langer.

Een van die patiënten is Pham Thi Loan (47). Zij heeft het geluk dat zij uit Hanoi komt en dus niet te ver van haar gezin — zij is moeder van drie dochters — verblijft. Omdat lepra de zenuwen aantast is mevrouw Pham, bij wie de ziekte in 1985 werd ontdekt, het gevoel in haar handen kwijt. Dankzij eenvoudige oefeningen, die zij dagelijks met de andere patiënten onder toezicht van een fysiotherapeute doet, heeft zij dat gevoel voor een groot deel teruggekregen. Met een lichte atrofie (verschrompeling) zal zij moeten leren leven. Zo te zien heeft de vrouw daar geen problemen mee. Zij heeft het vooruitzicht weer gezond te worden.

De pas twaalfjarige Nong Thi Nhung deelt het ziekenzaaltje, een rechthoekig verblijf met vier eenvoudige, van bamboematrasjes voorziene houten bedden, met mevrouw Loan. Zij is de enige jonge patiënt. In de jaren '50 en '60, vertelt professor Due, was het aandeel jonge lepra- patiëntjes groot, mede dankzij de voorlichting op scholen is dat veranderd. Kinderen vormen nog maar drie tot vier procent van het totale aantal leprallijders in Vietnam, dat wordt geschat op 120.000 tot 140.000.

Nong was er vroeg bij. Zij heeft alleen wat oppervlakkige beschadigingen op rechterarm en beide benen. Haar kans op genezing is dus vrij groot en zij kan vermoedelijk binnen enkele maanden worden ontslagen en naar huis in de provincie Ha Bac, noordelijk van Hanoi. Voor sommige patiënten geldt dat zij ook om sociale redenen zijn opgenomen: zwellingen in het gezicht zijn afstotend, zoals bij de 17-jarige Ngong Thi Tuan. Maar het gezwel rond haar rechteroog is dankzij medicijnen al flink geslonken. Kleinere zwellingen op rug en benen zullen uiteindelijk zo goed als geheel verdwijnen, beaamt de behandelende arts.

Stigma van lepra in Vietnam verdwijnt langzaam maar zeker

Lepra- patiënten in Vietnam doen oefeningen om hun ledematen weer soepel te krijgen.

HO CHI MINH

"Niets is kostbaarder dan onafhankelijkheid en vrijheid". Deze bekende kreet van wijlen Ho Chi Minh en een beeld van hem sieren het terrein van het Qua Cam leprabehandelingscentrum. Qua Cam, ruim een uur rijden van de hoofdstad in de provincie Ha Bac, doet al ruim zeventig jaar dienst als ziekenhuis. Sinds 1959 worden er alleen nog leprapatiënten behandeld. Daarnaast fungeert Qua Cam als uitdeelcentrum van medicijnen aan leprapatiënten die, zoals het instituut in Hanoi zo graag wil, thuis worden behandeld. Het aantal patiënten ligt ruim boven de 1.500, van wie een deel MDT (Multi Drug Therapy), een combinatie van drie verschillende medicijnen, krijgt.

Onder de 207 leprapatiënten die in Qua Cam zijn opgenomen gaat het voor een groot deel om oudere en door de lepra invalide geworden mensen. Zoals mevrouw Nguy Thi Tong (70), die al ruim dertig jaar lepra heeft. Zij is behandeld met het "ouderwetse" Dapsone waardoor de ziekte tot stilstand is gebracht. Voor het toedienen van MDT was de lepra al te ver gevorderd: misvormingen aan handen en voeten, die zij met de nodige schroom toont, leveren het bewijs.

Mevrouw Tong is weduwe en kinderloos. Het leven in haar dorp, op bijna dertig kilometer van Qua Cam, was zwaar. De landbouw- cooperatie voorzag weliswaar in haar onderhoud, maar de dorpsbewoners keken eigenlijk niet naar haar om, zegt zij. De familie is in Vietnam de spil waar alles om draait. Daarvan had mevrouw Tong ongewild part noch deel. Maar zij laat ook doorschemeren dat de mensen haar als leprallijder links lieten liggen: het stigma. Daarom bevalt het haar in Qua Cam veel beter en zij hoopt er voor altijd te kunnen blijven.

VRIJ VAN BACILLEN

Patiënten krijgen na opname in een aparte "vleugel" gedurende drie maanden een intensieve behandeling met medicijnen totdat zij vrij zijn van bacillen en geen besmettings- gevaar meer opleveren. Daarna verhuizen ze en krijgen ze arbeidstherapie, met de kans om een beroepsopleiding tot bijvoorbeeld mandenmaker of kleermaker te volgen. Qua Cam beschikt ook over akkers zodat de patiënten hun eigen voedsel — rijst en groenten — kunnen verbouwen.

Bij de 64-jarige Nguyen Dong Loi, getrouwd en vader van negen kinderen, openbaarde de lepra zich in 1964. Maar omdat hij er vroeg bij was, heeft de ziekte weinig sporen nagelaten. Hij kreeg eerst Dapsone, maar slikt nu 24 maanden lang MDT, zoals bij deze geneeswijze gebruikelijk is. Hij is in Qua Cam omgeschoold tot kleermaker. Met een brede glimlach laat hij de door hem vervaardigde overhemden en broeken zien. Zijn toekomst lijkt verzekerd.

Maar het merendeel van de 40.000 geregistreerde leprapatiënten in Vietnam wordt gewoon thuis behandeld. Slechts tien procent — ongeveer 4.000 tot 5.000 patiënten — is opgenomen in ziekenhuizen, aldus professor Due. De zorg is meestal toevertrouwd aan gezondheidswerkers op districts- en dorpsniveau. Zoals in Tuong Giang, een dorp (commune) op ruim twintig kilometer ten noorden van Hanoi dat ruim 7.000 inwoners telt. Er wonen zeven leprapatiënten, waarvan de oudste 76 is en de jongste 44. De MDT-pillen worden vanuit Qua Cam aangeleverd en eens per drie maanden worden de patiënten thuis bezocht.

ZIEKENHUISJE

De commune beschikt over een eenvoudig ziekenhuisje (healthstation), waar assistent-dokter Ta Van Ky praktijk houdt. Behalve de zorg voor de leprapatiënten geeft hij voorlichting op het gebied van de gezondheidszorg. Hij gelooft in de mogelijkheid van uitroeiing van lepra in zijn commune, als de autoriteiten er maar voldoende aandacht aan besteden, de economische omstandigheden verbeteren en de kennis van lepra wordt vergroot. Lepra lijkt niet het ergste probleem te zijn, maar een van de vele ziektes die de bevolking van Tuong Giang plagen. Tuberculose, diarree, difterie, mazelen, tetanus, polio en trachoom (oogziekte) komen er nog eens bij.

De voorzitter van het dorpscomite, te vergelijken met een burgemeester, valt de arts bij. Deze door de bevolking gekozen voorman, net als de andere leden van het comite lid van de Vietnamese communistische partij, beschouwt het toezicht op het lichamelijk welzijn van de dorpsbewoners ook tot zijn taak. Medicijnen zijn gratis verkrijgbaar maar de mensen betalen wel het loon van de dokter. Dat bedraagt slechts 1.800 Dong per maand, bijna vijf dollar, reden waarom de arts er net als vele Vietnamezen een baantje bij heeft.

Experts menen dat dit laatste een zwakke plek is in het voor een ontwikkelings- land goedontwikkelde systeem van eerstelijnszorg in Vietnam. In economisch moeilijke tijden schiet het loon van de gezondheids- werkers er nogal eens bij in. Het dorp Tuong Giang is relatief beter af. Dankzij de produktie van handdoeken voor de export naar de Sovjetunie, Vietnams steun en toeverlaat, heeft het extra inkomsten die worden besteed aan publieke werken, zoals wegenaanleg waarbij de bewoners worden ingeschakeld.

BOER

Een 45-jarige ex-leprapatiënt, vier jaar geleden genezen verklaard na een behandeling met Dapsone maar nog wel onder toezicht staand, gaat het weer voor de wind. Hij is boer maar daarnaast vervaardigt zijn vrouw, die overigens ook meewerkt op het land, handdoeken op het ouderwets uitziende weefgetouw dat in een hoekje van het woonvertrek staat. Met behulp van buren bouwt hij een tweede verdieping op zijn huis.

De 47-jarige onderwijzer Nguyen Duc Thin uit een ander dorp in Ha Bac is een beetje de trots van de Vietnamese leprabestrijders. Hij heeft tussen 1978, toen bij hem lepra werd ontdekt, en 1983 in het ziekenhuis gelegen, "opgeborgen" zeggen sommigen. Dapsone bracht uitkomst, maar doordat de ziekte te laat was opgemerkt heeft hij klauwhanden overgehouden. Zijn leerlingen schrikt dat niet af. Hij geeft op school voorlichting en in de provincie lezingen over lepra.

Zijn werk vat "meester" Thin zo serieus op dat hij in 1986 is uitgeroepen tot volksheld, een eer die voor maar weinig Vietnamezen is weggelegd. Foto's waarop hij te zien is samen met vice- premier Vo Van Kiet en Vietnams enige kosmonaut Pham Tuan gaan van hand tot hand.

Het ontgaat de buitenstaander niet dat de artsen van Qua Cam behoorlijk zijn ingenomen met een propagandist als deze gedreven onderwijzer. Zolang er mensen zijn die aids, een ongeneeslijke ziekte die het westen kopzorgen baart maar Azië relatief ongemoeid laat, verkiezen boven lepra, is er voor hen nog het nodige werk aan de winkel.

De aids-drieling van Dungu

door RENE POELS

HET AANTAL zuigelingen dat in Afrika aan aids sterft wordt geschat op vijftien procent. Dat betekent dat het afgelopen jaar een half miljoen baby's aan aids zijn dood gegaan. De aids- epidemie in Afrika wordt nu al de grootste medische ramp aller tijden genoemd.

Drie baby's. Een zwarte drieling. Vertederend. De baby's liggen op een stretcher die op de veranda staat van het zustershuis. Beschermd onder een witte klamboe, een gordijn van tule om muskieten- steken te voorkomen.

Amper vier maanden ter wereld. Nog een paar maanden hebben ze te leven. De drie kindjes lijden aan aids. Hun ouders hebben de drie kinderen min of meer verstoten. De moeder van de drieling is zelf voedvrouw in het oerwoud. Honderden vrouwen in het noordoosten van Zaïre heeft zij terzijde gestaan bij bevallingen.

Zij had zich erg verheugd op de komst van haar baby's. De zwangerschap veroorzaakte wel de nodige spanning. De aanstaande moeder was met het aids-virus besmet, waarschijnlijk tijdens haar werk in de oerwouden. Bij een bevalling zou zij bloedcontact hebben gehad met een zwangere vrouw die aan aids lijdt. Haar drieling bleek na de geboorte ook besmet. De man heeft de kinderen verstoten. De vrouw kan het niet aan om de baby's te verzorgen.

LIEFDEVOL

De aids- drieling wordt liefdevol verzorgd door de zusters Franciscanessen van Nijmegen in Dungu. "Onze drie baby'tjes zijn constant ziek. Bijna altijd hoge koorts. Diarree. Doodziek zijn ze. Arme hummelkes", zegt een van de zusters die de drieling verpleegd.

Het verhaal van de aids- drieling staat niet alleen. Steeds meer kinderen in de Derde Wereld worden met aids besmet. Het aantal zuigelingen dat in Afrika aan deze ziekte sterft wordt al op meer dan vijftien procent geschat. Volgens Memisa, de grootste particuliere organisatie in ons land voor medische ontwikkelings- samenwerking, betekent dit dat er dit jaar al zo'n half miljoen Afrikaanse baby's aan aids zijn gestorven.

Van alle kinderen die via besmette moeders worden geboren loopt de helft tijdens de zwangerschap het dodelijke virus op. De andere helft verliest zeer waarschijnlijk vroeg of laat de met aids besmette ouders. De kinderen worden wees: weer een ander probleem.

Volgens Memisa- arts en aids-coördinator Peter Kok is de zuigelingen- sterfte door aids nu al zo hoog dat de winst, de afgelopen jaren geboekt bij het terugdringen van kindersterfte in de Derde Wereld, al volkomen teniet is gedaan.

PLATTELAND

De aids-epidemie is een drama dat zich aanvankelijk in Afrika alleen voltrok in de grotere steden, maar nu ook de mensen op het platteland teistert. De epidemie zoals die zich in toenemende mate in Afrika manifesteert verschilt van die in het westen. In Afrika wordt het virus vooral door heteroseksuele contacten verspreid en is het aantal besmette vrouwen procentueel hoger dan in het westen. Dat geldt ook voor baby's en kinderen. Het dodelijke virus komt in bijna gelijke mate onder mannen als vrouwen voor. Het zwaartepunt van de aids- epidemie in Afrika ligt in Centraal- Afrika.

Zaïre, Uganda, Tanzania, Kenia, Zambia, Burundi en Rwanda zijn landen, die in dit verband het meest worden genoemd. Zo is uit onderzoek gebleken dat twintig procent van de zwangere vrouwen in Rwanda besmet is met het gevreesde virus. De economische consequenties van de aids- epidemie zullen ernstige vormen gaan aannemen, meent Memisa- arts Kok. Veel kinderen waarvan de ouders sterven, moeten worden opgevangen. Daarnaast zullen ook veel kostwinners aan aids sterven met alle gevolgen voor het gezin dat achterblijft.

Het virus zaait zich in de stad steeds verder uit en begint ook zijn tol te eisen in de binnenlanden. "Als er op korte termijn niets gebeurt zal aids de bevolking hier in Afrika belangrijk uitdunnen", zegt de Belgische arts Hugo Cuyckens. Hij is als geneesheer verbonden aan het Generaal Ziekenhuis in Dungu. Een provinciestadje van 25.000 inwoners in het noordoosten van Zaïre vlak tegen de grens met Sudan en Uganda. Het ligt op 2500 km van de hoofdstad Kinshasa, ruim twee weken autorijden over slechte wegen.

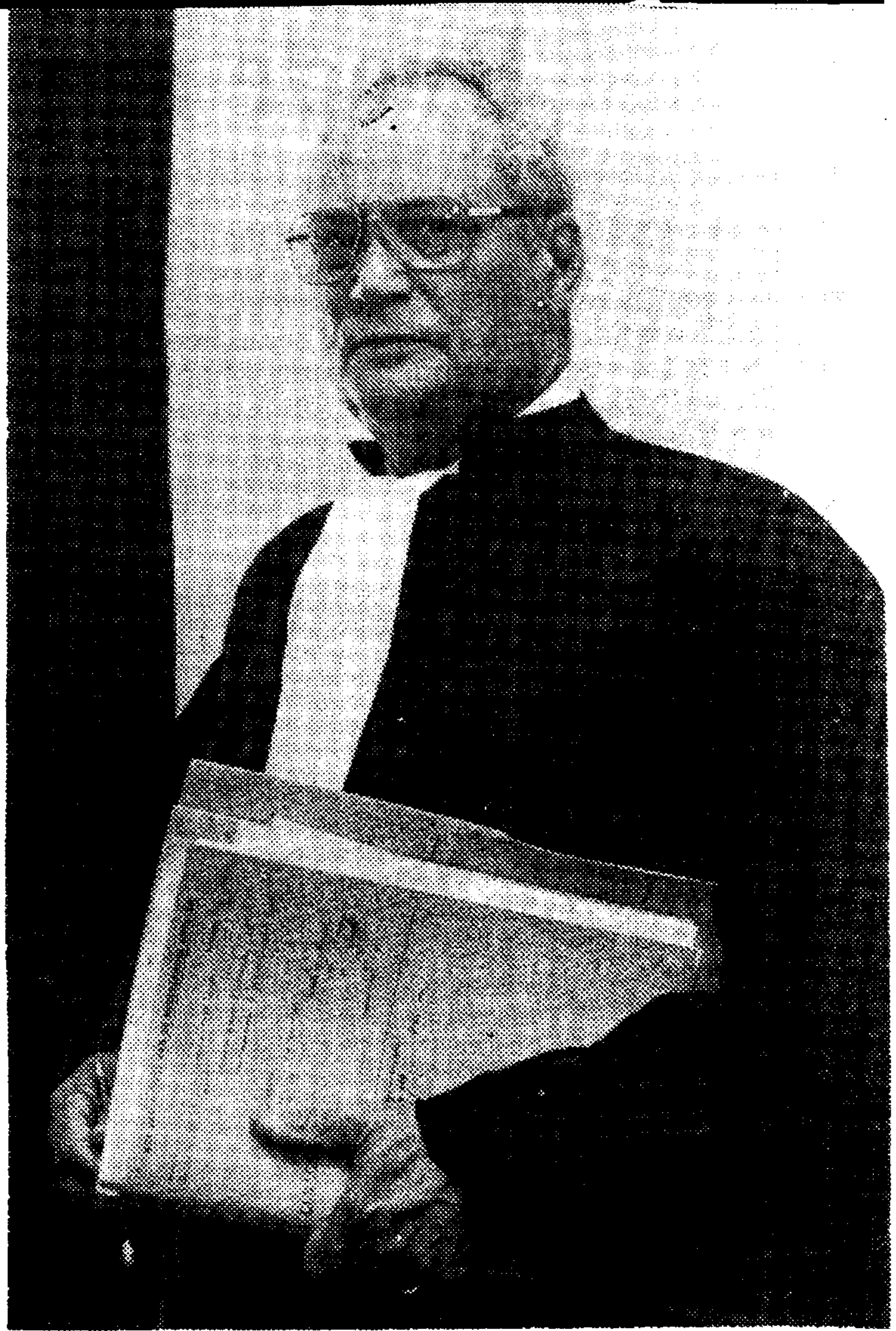
In Dungu is onder supervisie van de universiteit van Leuven een onderzoek gehouden over de aids- situatie. Daaruit is duidelijk gebleken dat steeds meer mensen besmet raken met het aids- virus. Tot voor kort mocht in Zaïre met geen woord worden gerept over de gevreesde ziekte. Het afgelopen halfjaar is in de Afrikaanse landen een kentering te bespeuren naar meer openheid. Schoorvoetend geven steeds meer regeringen toe dat aids een nationaal probleem is dat als een zwaard van Damocles boven de toekomst van het land hangt.

Een meester in de rechten hangt zijn ambtskleed aan de kapstok

FRIS GEEL ZIJN DE MUREN en schoon is zijn bureau. En vermoedelijk zijn de dossiers over vroegere rechtszaken netjes opgeborgen op de boekenplanken achter de schuifdeuren van de kast. Een meer dan levensgroot portret van Koningin Beatrix hangt aan de muur achter zijn bureau. Alsof de vorstin over zijn schouder mee wil kijken als de magistraat zijn werk verricht.

Zo zij dat al deed, vrijdag heeft zij dat voor het laatst kunnen doen. Rechter Cerilio Alejandro Alfred Nicastia had gisteren zijn laatste werkdag. Officieel heeft hij nog tot 1 maart vakantie en daarna gaat hij met pensioen. Dat wil zeggen: hij treedt uit overheidsdienst. Een leeftijd van zestig jaar is nog vroeg om te willen stoppen met bezig zijn. Mr Nicastia verruilt daarom zijn werk bij het Gerechtshof, voor de functie van adjunct-directeur van de Curaçao Port Authority, de beheerder van alle haven- terreinen van Curaçao, alwaar hij zich bezig zal houden met juridische aspecten van de bedrijfsvoering. De AMIGOE liet de scheidende Nicastia aan het woord over het karakter van een rechter, de veranderingen in de maatschappij en de rechtspraak, het analfabetisme op het eiland en de rol van de sensatiepers.

MR C.A.A. NICASTIA
...als rechter...

Rechter Nicastia: ”Curaçao is een klein eiland met de pretenties van een grote natie”

”IK WIL WAT ANDERS. Je moet nergens te lang blijven. Ik wil dus ook niet altijd rechter blijven. Ook al worden rechters voor het leven benoemd, ze mogen hun ambt neerleggen als ze dat willen en na elf jaar dacht ik dat het wel mooi genoeg geweest was.”

Een duidelijk antwoord op de vraag waarom de 'Edelachtbare' met pensioen gaat. Zelfs het tekort aan Antilliaanse rechters kan hem niet tegenhouden.

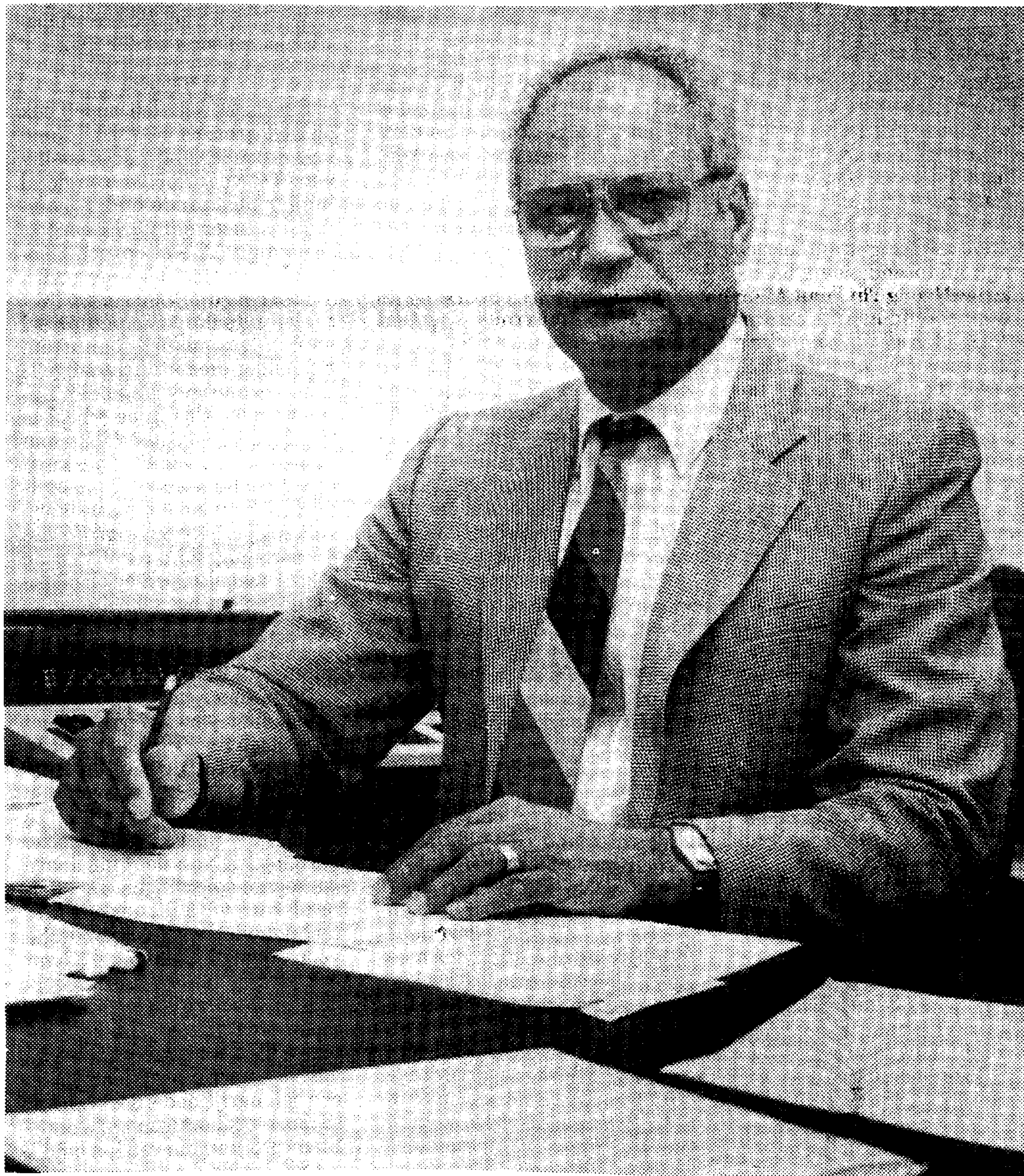
”Eén ding moet je nooit vergeten: je moet nooit onvervangbaar wezen. Ik heb in de afgelopen jaren tientallen rechters zien komen en gaan en het apparaat draait nog steeds goed.” De taakverzwaring die voor de deur van het Hof van Justitie staat, is een zaak die Nicastia's opvolgers maar moeten oplossen. Er is al een achterstand in het behandelen van zaken en de zaken zullen met de inwerking- treding van het nieuwe Wetboek van Strafvordering nog ingewikkelder worden en dus meer tijd vergen.

”Vroeger duurde een zaak bijvoorbeeld een half uur. Nu, met tussenkomst van een advocaat, duurt dezelfde zaak al gauw anderhalf uur. Maar dat is misschien wel goed ook, want een gedaagde zonder advocaat zou geen partij zijn voor het Openbaar Ministerie. Daar bovenop komt de taakverzwaring, veroorzaakt door de rechtspraak in ambtenaren- zaken. in Nederland werd daarin altijd door de Raad van State rechtgesproken, maar de Europese Gemeenschap heeft bepaald dat de Raad van State een bestuursorgaan is en er dus geen sprake is van een goede rechtsgang. Daarom zijn we in de Nederlandse Antillen er toe overgegaan administratieve rechtspraak onder te brengen bij de rechtbank.”

Nicastia is als lid van het Hof van Justitie zowel rechter in eerste aanleg als appèl- rechter. In vergelijking met de Nederlandse rechtspraak verschilt de Antilliaanse hierin dat in eerste aanleg eén rechter het Hof vertegenwoordigt en alleen in beroepszaken drie rechters de zittende magistratuur vormen. De rechter in eerste aanleg behandelt ook ernstige delicten. In Nederland is de 'eerste aanleg' in tweeën gesplitst. De kantonrechter behandelt lichte zaken als verkeers- overtredingen en diefstallen. Ernstige gevallen als geweldpleging, verkrachtingen, moorden en dergelijke misdrijven worden behandeld bij de zogenoemde arrondissements- rechtbank, die ook meteen de beroeps- instantie voor het kantongerecht is.

Verder gaand op de vergelijking van Nederland met de Antillen: is het waar dat er in de Nederlandse Antillen zwaarder gestraft wordt dan in Nederland?

Nicastia aarzelt. En relativeert dan: ”Het is meestal een indruk van degenen die dat beweren, maar afgaande op wat Nederlanders die hier naartoe komen zeggen, zou men kunnen aannemen dat er hier inderdaad zwaarder gestraft wordt.

MR C.A.A. NICASTIA
...als zakenman...

Waarom is dat zo?

”Omdat het systeem anders is.”

Is de roep in de Antilliaanse gemeenschap naar gerechtigheid soms sterker?

”Nee, de Antillen zijn gewoon niet te vergelijken met Nederland, ook qua recht niet. Maar het zelfde geldt voor de Verenigde Staten en Latijns- Amerika. Waar hier een straf op staat van twee jaar wordt in de VS al gauw gestraft met acht jaar gevangenisstraf.

Maar kunt u een voorbeeld noemen waaruit het verschil met Nederland blijkt?

”Marihuana. Daar staat in Nederland meen ik maximaal vier jaar op. Hier wordt dat zwaarder gestraft. Op marihuana- bezit staat maximaal tien jaar. In Holland wordt onderscheid gemaakt tussen harddrugs en softdrugs; bij ons wordt eén lijn getrokken. Maar natuurlijk maken wij als rechters tussen die twee categoriëen wel verschil in de strafoplegging.

Een omgekeerd voorbeeld is dat Nederland — vroeger althans, hoe het nu is weet ik niet precies — wapenbezit zwaarder strafte dan wij hier doen.”

Bij een zitting zal het ongetwijfeld voorkomen dat u rechtspreekt over bekenden of relaties van bekenden. Het is tenslotte een klein eiland. Hoe onpartijdig kunt u dan zijn.?

”Op den duur leer je wel onpartijdig te zijn. Van jongs af aan wordt je bijgebracht alle emoties opzij te leggen. Voor mij maakt het dus niet uit wie er in de beklaagden- bank staat. Er wordt ook nooit pressie op mij als rechter uitgeoefend. In het Papiamentu heeft men een spreekwoord dat zich laat vertalen als: een aap weet in welke boom hij kan klimmen. De mensen weten wie ik ben en ze weten wat ze aan mij hebben.”

Over welke karakter- eigenschappen moet een rechter beschikken?

”Hij moet eerlijk zijn. Door dik en dun. Als een rechter zich laat beïnvloeden door emoties of vriendschappelijke banden of als hij bang is zijn werk te zullen verliezen, dan is hij niet op de juiste plaats in de rechtszaal. Overigens is een rechter één van de weinige mensen die betrouwbaar zijn. Moeten zijn. Want voordat men daadwerkelijk het ambt van rechter mag uitoefenen, moet men na het afronden van de rechtenstudie zeven jaren in opleiding bij het Hof. En bij twijfel over iemands betrouwbaarheid en vermogen tot goed fuctioneren in het rechterlijk apparaat wordt hij aan de kant gezet. Voor zover ik mij kan herinneren is dat één keer gebeurd in de geschiedenis van de Antilliaanse rechtspraak.

Aan de andere kant moet je ook niet vergeten dat de eisen die aan rechters gesteld worden zo zwaar zijn, omdat zij voor het leven benoemd worden.”

Moet een rechter behalve eelijk ook emotieloos zijn?

”Ik zou eerder willen spreken van standvastigheid en onpartijdigheid.”

Maar ik kan me indenken dat een rechter soms boos wordt op een verstokte delinquent of misselijk wordt van een gruweldaad.

”Soms ontmoedigt het gebeuren in de rechtszaal me inderdaad. Ik wordt pessimistisch als ik wéér te maken krijg met drugzaken of drugs-related crime. Ik schat dat zeventig tot tachtig procent van de misdrijven in verband staat met drugshandel en drugsgebruik.”

En om hoeveel mensen gaat het daarbij?

”Bereken het percentage maar. Momenteel zitten er 370 mannen, vrouwen en jongeren gevangen. En dan te bedenken dat men in de jaren zestig bij de bouw ervan uit ging dat een gevangenis met ruimte voor 160 veroordeelden voldoende zou zijn voor de komende decennia.

”Een aap weet in welke boom hij klimt”

Als je het aantal gevangenen projecteert op de eiland- bevolking dan kom je tot één van de meest gestegen misdaadcijfers ter wereld.

Wat doet die stijging u?

”Soms maakt het me somber, en soms denk ik dat er een einde aan moet komen.”

Bedoelt u dat er van zelf een einde aankomt of dat er een einde aan gemaakt moet worden.?

”Ik bedoel het laatste, want overal waar geld rolt, komt criminaliteit nooit tot een einde. Neem bijvoorbeeld de handel in drugs. Internationaal is men er na de Tweede Wereldoorlog wel in geslaagd gezamenlijk de oorlogsmisdadigers aan te pakken, maar de internationale aanpak van het narcotica- probleem is niet gelukt. Trouwens, de gezichtspunten verschillen ook per land. Een bepaald land legt bijvoorbeeld de nadruk op de preventie van de consumptie en de begeleiding van verslaafden met de bedoeling de 'afzetmarkt' kleiner te maken. Maar dit werkt maar gedeeltelijk, want er zullen altijd in een samenleving mensen zijn, die willen blijven consumeren; men blijft altijd alcohol gebruiken. Daarom is het nodig dat ook de produktie bestreden wordt.”

Is dit iets waarover u zich echt kwaad kunt maken?

Nicastia doet zijn armen over elkaar, houdt zijn adem in en weegt zijn woorden af alvorens ze uit te spreken: ”...Het werkt irriterend...

Ik erger me aan het bestaan van grote bases in de binnenlanden waar drugs worden bereid, en aan rechters die niet optreden. Ik denk daarbij aan landen als Colombia, Brazilië, Peru en Bolivia. De internationale narcotica- recherche van Interpol heeft achterhaald dat er in deze landen banden bestaan tussen guerrilla- troepen en drugskoningen. Dan vraag je je af wat er van de toekomst moet worden...”

Een vraag over de vergelijking tussen vroeger en nu is onvermijdelijk.

”Natuurlijk is de samenleving veranderd. Met veranderingen in techniek verandert ook de mens. De sociale controle is minder geworden. Persoonlijke problemen worden moeilijker opgevangen. Men vindt geen steun bij de ander en dus vlucht men in drank- en druggebruik.”

Maar in vergelijking met Nederland is er hier meer sprake van sociale controle en zijn de onderlige contacten intensiever.

”Dat klopt, maar vroeger werd er meer ingespeeld op het sociale schaamtegevoel. Nu is die invloed niet meer zo sterk dat het drugsgebruikers tegenhoudt. De normstelling is nog steeds dezelfde, maar de norm- eis is aan het vervagen. Als men iemand verkeerd ziet doen, wijst men hem niet meer zo gauw terecht.”

Wat vindt u van de sensatie- beluste pers die misdadigers met naam, toenaam en foto in de krant plaatst?

”Dat vind ik een moeilijke vraag. Het hangt af van de delinquent. Als het gaat om verstokte delinquenten kan het goed zijn de gemeenschap voor hen te waarschuwen. Maar soms bekeert zo'n verstokte misdadiger zich — dat komt wel vaker voor met mensen rond de veertig, men wordt dan wat bezadigder en verstandiger — maar wat als uitgerekend op dat moment hij door de media opnieuw gebrandmerkt wordt? Ook als iemand voor de eerste keer in aanraking komt met justitie, is het met het oog op zijn re- socialisering niet verstandig hem in de publiciteit te brengen. Maar de juiste middenweg in deze te bepalen, vind ik moeilijk.”

RECHTER C.A.A. NICASTIA werd ruim zestig jaar geleden op Curaçao geboren. Na het MULO volgde hij een klerkopleiding, vervolgens legde hij een advocaat- examen af. Daarna werd hij waarnemend substituut-griffier, substituut- griffier en griffier. Van 1971 tot 1976 studeerde hij in Nederland rechten. Na zijn studie werd hij aangenomen bij het Antilliaanse Hof van Justitie. Na de aanvankelijke functie van plaatsvervangend rechter werd hij in 1979 volwaardig lid. In mei zou mr Nicastia twaalf jaar bij het Hof werkzaam zijn.

BIJ HET VOORGOED verlaten van zijn kantoor in het Stadhuis aan het Wilhelminaplein, zal de rechter ook het lidmaatschap van de Commissie van Toezicht en Advies voor het Huis van Bewaring en de Strafgevangenis op Curaçao en de Commissies van Toezicht en Advies voor het Huis van Bewaring op Bonaire en op Sint Maarten opgeven.

TEVENS STAPT HIJ uit de commissie die de juridische aspecten van de Ontslagwet moest bestuderen. Minister Winston Lourens van Arbeid en Sociale Zaken is al op de hoogte gesteld van dit voornemen. ”Ik vind het niet juist lid te blijven, als ik het bedrijfsleven inga.”

DE UITTREDENDE RECHTER blijft wel als part time- docent les geven aan de Universiteit van de Nederlandse Antillen, waar hij persoons- en familierecht en erfrecht doceert.

door JOEL LABADIE

Zijn er nog meer dingen die u bezig houden?

Nicastia kijkt voor zich uit.

U denkt ergens aan?

”Ik ga het rijtje af. Er zijn namelijk zaken waarvan ik vind dat ze anders kunnen, maar waarover ik niet kan praten.”

”Wat me wel benauwt, is het analfabetisme onder jonge criminelen. Het is al zo ver dat er een gevangenis- leraar aangesteld is voor rekenen en taal. Boze tongen beweren zelfs dat het analfabetisme hoger is dan dertig jaar geleden.

Een ander probleem dat me bezighoudt, is een onderzoek van de sociologische faculteit dat 38 procent van de kinderen de lagere school niet afmaken, hetgeen impliceert dat deze drop outs voorbestemd zijn voor het minst bevrediging gevende werk in de samenleving.”

”Misschien zouden we weer terug moeten naar het drie- sporen- beleid in het onderwijs. Vroeger had je het MULO, het Meer Uitgebreid Lager Onderwijs. Dat was het hoogste niveau lager onderwijs met daaraan gekoppeld een middelbare vervolgopleiding. Daarnaast had je in de stadsdistricten het ULO, het Uitgebreid Lager Onderwijs waar kinderen naartoe gingen wier ouders de opleiding niet konden betalen, en in de buitenwijken was het Buitengewoon Lager Onderwijs, waar in een veel lager tempo en in het Papiamentu onderwezen werd aan kinderen die het niet zo goed konden bijbenen op school. Maar zonder dat men zich realiseerde welke desastreuze gevolgen dat voor sommige kinderen zou hebben, democratiseerde men toen de boel en maakte men het basisonderwijs voor iedereen zes jaar. Maar misschien is het zo dat sommigen die de Nederlandse taal onvoldoende beheersen, meer tijd nodig hebben om de basisschool af te maken. Door de sociale status kan een kind niet in staat zijn het tempo bij te houden, het valt uit de boot, raakt gefrusteerd en door het niet zinvol kunnen presteren in de samenleving, gaat het de verkeerde kant op.”

”Ik ben geen onderwijs- deskundige, maar ik weet dat Curaçao in het Caribisch gebied altijd de naam had het eiland te zijn met de beter geschoolden. Daarom is Curaçao een gebied, waarin veel geïnvesteerd wordt. We moeten opletten dat we die positie niet verliezen op dít uur.”

Nicastia lijkt begaan met jeugdigen die de verkeerde kant opgaan. Hij ziet liever dat jonge delinquenten naar het Gouvernements Opvoedings Gesticht (GOG) gaan dan naar de jeugdgevangenis.

”Er moet alles aan gedaan worden om ze een heropvoeding te geven, ze te reclasseren en te rehabiliteren. Het komt voor dat iemand die voor het eerst in de gevangenis komt daarvan zo schrikt dat hij voortaan op het rechte pad blijft, maar de meeste gevangenen zijn recividisten: wetsovertreders die in herhaling vervallen. Heropvoedings- oorden zijn daarom veel beter, maar ja, de middelen voor uitbreiding van dat soort instellingen ontbreken ons. Niet dat ik daar verdrietig van wordt. Curaçao is een eilandje met nog geen 200.000 inwoners, maar we hebben de pretenties van een groot land. Hoe beperkt ook de middelen, we moeten niet vergeten dat er landen zijn met miljoenen inwoners die nauwelijks aanvaardbaar opgezette gevangenissen hebben of instellingen als het GOG. We moeten ophouden te kijken naar landen in de Europese gemeenschap. Wat zij bereikt hebben aan opvang en begeleiding van gedetineerden kunnen wij niet betalen. We moeten realistisch blijven.”

Brede maatschappelijke discussie over onderwijs-hervormingen in de Sovjet-Unie

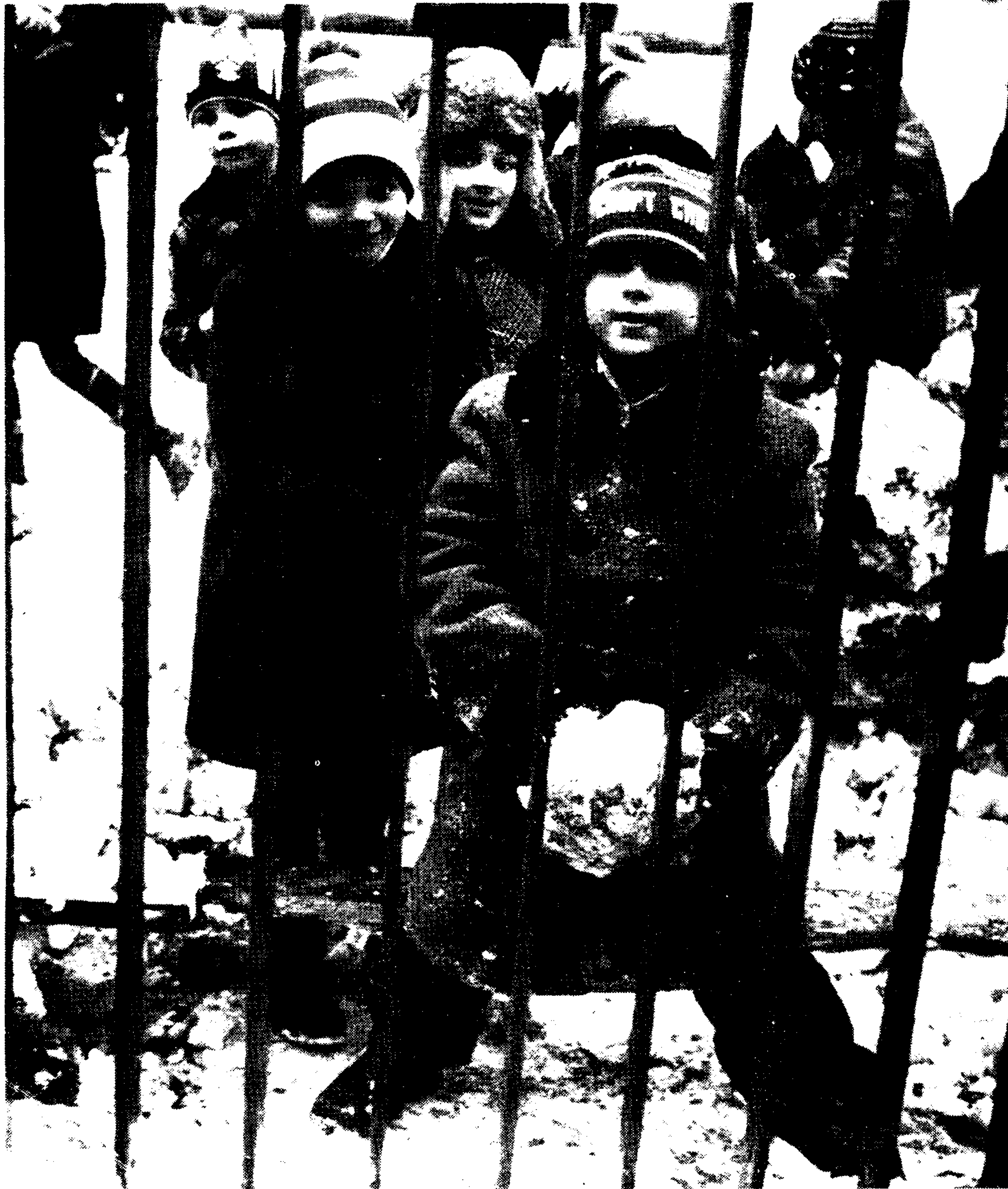
DE AUTEUR van dit verhaal, Valeria Prut, is journalist bij het Russische persagentschap Novosti. Het artikel is geschreven aan de hand van een uitvoerige vragenlijst die de redactie van deze krant heeft opgesteld. Het is tot stand gekomen dankzij bemiddeling van Andrei Poskakoechin, correspondent van Novosti in Den Haag.

Het gebouw van de Moskouse staats- universiteit.

'Deze leraren zijn net zo populair als filmsterren'

door VALERIE PRUT

Minister Sergej Sjerbakov: "De leerling is tegenwoordig de hoofdfiguur in het onderwijs-proces".

Minister Gennadi Yagodin: "Herstructurering van het universitair onderwijs is een belangrijk onderdeel van het sociaal-economisch ontwikkelings-programma".

DE INGRIJPENDE veranderingen in het economisch systeem die momenteel in de Sovjetunie plaatshebben, zijn begonnen met een radicale wijziging van het onderwijs- bestel. In april 1984, nog voordat de revolutionaire omwentelingen in het land begonnen, werden al maatregelen genomen voor hervorming van het middelbare-schoolsysteem. De reden was dat het onderwijspeil drastisch omhoog moest.

Eén van de belangrijkste problemen gold de enorme ontevredenheid binnen de samenleving over het opleidings- niveau van de jongere generatie. Zonder twijfel heeft een deel van de jeugd een prima opleiding gehad en duidelijke aspiraties om de eigen kennis te vergroten. Maar als je spreekt over de alomvattende taak om jonge mensen een volledige en goed gestructureerde middelbare opleiding te geven, dan moet worden toegegeven dat dat voorlopig nog wel een vrome wens zal blijven en dat een hele serie moeilijkheden en tegenstellingen te lijf moet worden gegaan.

Want hoe slaag je erin om iedereen te onderwijzen, ook hun die niets willen leren? En hoe geef je hetzelfde soort onderwijs aan een scholier in Moskou en bijvoorbeeld een kind op een kleine plattelands- school in een ver van de bewoonde wereld gelegen bergdorpje in Kirgizië? De Sovjetunie kent vijftien verschillende republieken, die zeer van elkaar verschillen in hun economische ontwikkeling en hun culturele tradities.

VERPLICHT

"In alle tijden en in elk land", zegt minister van lager en middelbaar onderwijs Sergej Sjerbakov, "krijgt slecht een deel van de jongere generatie een middelbare opleiding. Alleen zij die daar ijverig aan werkten en natuurlijk de juiste capaciteiten hadden, kregen een hoger kennisniveau. Maar nu heeft de Sovjetunie zich niet alleen tot taak gesteld alle jonge mensen een middelbare opleiding te geven, het is zelfs verplicht gesteld".

De vraag is natuurlijk of dat haalbaar is, gezien het huidige niveau van sociale ontwikkeling en de financiële mogelijkheden van de samenleving. Twijfels hierover worden steeds meer geuit. Niet alleen in populaire massabladen, ook in de pedagogische literatuur en door onderwijs- functionarissen.

HOOFDFIGUUR

Waar ligt de oplossing? Er zijn twee richtingen, die beide aanhangers en tegenstanders hebben. De aanhangers van de eerste richting roepen op tot de vorming van een fundamenteel nieuw pedagogisch concept, gebaseerd op nieuwe onderwijsmethoden. In feite bestaat een dergelijk concept echter al. Het heet 'pedagogische samenwerking'. Het voert te ver daar diep op in te gaan, maar kortweg gezegd is het gebaseerd op het principe van de wisselwerking tussen leraar en leerling in het onderwijs- proces.

Zoals Sergej Sjerbakov het zegt: "In het verleden was de verhouding tussen leraar en leerling als volgt: de volwassene doceert, het kind leert. Vandaag echter is de leerling steeds meer de hoofdfiguur in het onderwijsproces. Het moet leren hoe het zelf kennis kan verwerven en de leraar zou daarbij moeten helpen". Die samenwerkings- pedagogiek werd uitgewerkt door ervaren leraren, op basis van vele jaren van eigen onderzoek. Deze leraren zijn in het land minstens even populair als filmsterren. Ze krijgen veel aandacht op de nationale televisie en hun boeken raken snel uitverkocht.

Aanhangers van de tweede, meer radicale richting, roepen op tot het terugtrekken van het principe van verplichte middelbare opleiding. Dat zal jongelui zelf de gelegenheid geven om over hun eigen onderwijs- mogelijkheden te beslissen en op die manier beter in te spelen op hun eigen capaciteiten en aspiraties. Een dergelijke aanpak zou twee vliegen in één klap slaan. Het zou de maatschappij bevrijden van het loden gewicht van niet-produktieve 'gedwongen opleiding' en zo kan het individu al veel eerder een beroep kiezen.

INFORMATIEVLOED

Er is een ander probleem dat voortdurend de aandacht heeft van zowel de populaire als de gespecialiseerde literatuur: hoe te onderwijzen in deze tijd van informatievloed, wanneer wetenschappelijke en technologische inzichten iedere acht á tien jaar enorm vooruitgaan? Wat is de meest effectieve omvang en inhoud van het onderwijs? Anatoli Korobeinikov, eerste minister van onderwijs, zegt daarover: "Kennis is net als informatie een schaars goed. Toch weet bijna iedereen dat kennis niet iets is van naslagboeken die je in mensen hun hoofd plant. Alleen maar streven naar zoveel mogelijk kennis, is in deze van informatie doorweekte tijd zinloos. Het is juist van groot belang de hoeveelheid te doseren, al is het makkelijk ook daarin te vervallen in extremen. Dus dit is nog een open vraag".

EINDDIPLOMA

Als basis geldt voor het algemeen onderwijs het volgende: eerst is er de kleuterschool, van drie tot zes jaar; dan een vierjarige basisschool voor kinderen tussen zes en tien jaar; en dan een basis- middelbare school van negen klassen. Na deze drie stappen komt er een complete afronding van de middelbare opleiding, die sinds 1977 voor iedereen verplicht is. Daarna kan nog worden doorgeleerd in tiende en elfde klassen.

De einddiploma's die worden behaald, zijn gelijk van waarde en geven afgestudeerden gelijke rechten voor toelating tot een hoger schoolniveau. Alle types van onderwijs in de SovjetUnie, inclusief de hogere, zoals hogescholen en universiteiten, zijn gratis.

In het schoolsysteem wordt een waarderings- schaal van vijf punten gebruikt. Het schooljaar, van 1 september tot mei of juni, is verdeeld in vier delen. Cijfers worden gegeven na ieder van die delen en opgeslagen bij de persoonlijke gegevens van de leerlingen. De eindcijfers van een jaar zijn het criterium voor het al of niet overgaan van een leerling naar een volgende klas.

NIEUW CONCEPT

Alle scholen in de Sovjetunie worden geleid door de staat. Een half jaar geleden kwam echter het populaire weekblad Literaturnaya Gazeta met een artikel waarin een nieuw concept van middelbare scholen werd voorgesteld op basis van coöperatieve principes. Er zijn redelijke argumenten voor dit idee. In zulke scholen kunnen kinderen die werkelijk een hoog kennisniveau willen hebben, studeren onder een extra intensieve behandeling. Ze moeten wel voor hun opleiding betalen. Voor families met lagere inkomens wordt een leningsplan voorgesteld, zodat de kinderen hun onderwijs kunnen terugbetalen wanneer ze een baan krijgen.

Momenteel wordt het idee van de coöperatieve school besproken op de ministeries, maar daar niet alleen. "De samenleving en de staat hebben een ongekend grote belangstelling gekregen voor de school- problematiek", aldus minister Sjerbakov. Op dit moment telt het pakket op de middelbare scholen 22 of 23 verplichte vakken. De eigen taal (plus Russisch in de republieken met een andere moedertaal), literatuur, wiskunde, geschiedenis, natuurkunde, biologie, scheikunde, aardrijkskunde, sterrenkunde, een vreemde taal, de beginselen van informatica en computer- techniek, Russisch recht en staatsinrichting, sociale wetenschappen, ethiek en psychologie van het gezinsleven, kennis van de natuur, tekenen, handenarbeid, muziek en zingen, lichamelijke opvoeding, beroepen- voorlichting en, voor jongens militaire basistraining. Deze lijst is gelijk voor alle Sovjetrepublieken. Er zijn per regio natuurlijk verschillen binnen sommige vakken, met name geschiedenis, aardrijkskunde en literatuur.

GESCHIEDENIS

Op Russische scholen krijgt een leerling in totaal 600 uur les in wereld- en Sovjet- geschiedenis. Al in de vierde klas leren 9 en 10 jaar oude kinderen de eerste 'heroïsche hoofdstukken van de geschiedenis van de Sovjetunie'. In de vijfde klas wordt begonnen met een systematische studie van de wereldgeschiedenis, beginnend met de oude geschiedenis.

Hoe leggen geschiedenis- leraren nu verbanden met de actuele ontwikkelingen? "Allereerst", antwoordt onderminister van onderwijs Marina Zjuravleva, "worden de tekst- en leerboeken bij het taalonderwijs voorzien van recent materiaal over de belangrijkste gebeurtenissen. Op die manier wordt de Helsinki-conferentie over veiligheid en samenwerking in Europa en het internationale belang daarvan afdoende behandeld. Daarnaast komen actuele zaken ook direct in de lessen aan de orde. Bij voorbeeld informatie over het verblijf in de Sovjetunie van buitenlandse gasten en buitenlandse reizen van Russische leiders, belangrijke internationale ontwikkelingen, de vredes- inspanningen. Dit is een goede manier om historische kennis te koppelen aan het analyseren van huidige sociaal- politieke gebeurtenissen".

Wat betreft de witte pagina's van de geschiedenis; de nieuwe schoolboeken die nu worden voorbereid zullen die leemten vullen. Verder is het, mede dankzij buitenlandse collega's, mogelijk geworden een aantal dogma's in de Russische geschiedenis- boeken op te helderen.

NATIONALITEIT

De Sovjetunie is een staat die wordt bevolkt door meer dan honderd grote en kleine nationaliteiten en etnische groepen. Hun omvang varieert van 100 miljoen (Russen) tot 400 á 500 mensen (Kereks). Dit brengt als vraagstuk met zich mee, in welke taal het onderwijs in de scholen moet worden gegeven. Want enerzijds wil je niet dat een kind de plaatselijke taal verliest. Anderzijds moet je voorkomen dat het, door uitsluitend de lokale taal te beheersen, niet in staat is te communiceren met andere groepen die het land bevolken. Vrijwilligheid speelt hier een hoofdrol: de ouders bepalen de taal waarin het kind les zal krijgen.

Zodoende wordt in 52 van de Sovjet- talen les gegeven op de scholen. Russisch, de voertaal tussen de nationaliteiten in het land, staat bij elke school ook op het lesrooster. Naast deze talen is één buitenlandse taal verplicht, vanaf de vierde klas tot de laatste. Meestal is dit Engels, Duits of Frans. Maar we kunnen ons er niet op beroepen dat men na de middelbare school vloeiend een vreemde taal spreekt. De lessen en methoden van vóór de hervormingen waren namelijk vooral gericht op de studie van grammatica en lezen, terwijl het spreken op het tweede plan kwam. Vandaag probeert men deze situatie te corrigeren.

OBSESSIE

Het is gebleken dat het systeem van de verplichte middelbare opleiding een belangrijk nadeel met zich meebrengt: de obsessie van cijfers, waaruit vooruitgang moet blijken. Aangezien een docent iedere leerling, ook de onwillige, les moet geven en er tot in de laatste klas door moet slepen, wil deze nog wel eens de cijfers verhogen. Daardoor ontstaat een overdreven vooruitgangs- percentage, terwijl aan het eind veel mislukkelingen tevoorschijn komen. Dit verschijnsel wordt inmiddels resoluut bestreden.

Dat probleem speelt ook een rol bij de hogescholen, zij het in een iets andere vorm. Tot voor kort werd het aantal docenten op een bepaalde instelling voor hoger onderwijs direct bepaald door het aantal studenten. De hogeschool had er daardoor belang bij, het aantal studenten op alle mogelijke manieren te handhaven.

Nu de regering deze verkeerd werkende afhankelijkheid heeft afgeschaft, hoeven de hogescholen niet langer te leunen op het aantal studenten. Integendeel, de hogeschool is nu verplicht een student te verwijderen als hij twee onbevredigende eindcijfers heeft. Natuurlijk gaat dat niet door als die slechte cijfers het gevolg zijn van ziekte, familieomstandigheden of andere aanvaardbare redenen.

ZELFBESTUUR

Van groot belang voor de universiteiten is momenteel de rol van de studenten- organisaties, die met een soort zelfbestuur veel macht hebben. Zo kunnen zij onder meer bepalen of een arme student zijn studie mag voortzetten. Het principe van het studenten- zelfbestuur wordt in het hele onderwijs aangemoedigd.

Vandaag de dag worden disciplinaire problemen in de scholen voornamelijk doorgespeeld aan die studenten- organisaties. Deze problemen zijn niet makkelijk om mee om te gaan. Eens temeer is het grote struikelblok het kleine aantal ontspoorde leerlingen, die absoluut geen zin hebben om te leren en die verpest worden door het idee dat ze acht jaar moeten worden doorgeschoven en dan pas naar een beroeps- opleiding kunnen.

Het moet gezegd worden dat het beroeps- onderwijs de disciplinaire problemen beter in de hand heeft dan de middelbare scholen. De beroeps- scholen weten hoe je een teenager geïnteresseerd moet krijgen in een beroep, en herhaaldelijk wordt een jongere in het beroepsonderwijs 'opnieuw geboren' en laat hij zijn vervelende trucjes uit het verleden achter zich.

OUDERS

Russische scholen hopen ook op een grotere betrokkenheid van de ouders bij het schoolleven. Tot voor kort waren de al langer bestaande ouder- commissies meer geïnteresseerd in liefdadigheid, wat op zich helemaal niet slecht was. Er zijn daarom plannen om het intellectuele en technische potentieel van ouders meer te benutten. Een ouder die natuurkundige is kan worden gevraagd een natuurkunde- klas in de school te begeleiden, een ingenieur kan helpen bij de metaal-bewerking, een atleet bij de sport. De voorzitter van de oudercommissie is een volledig gelijkberechtigd lid van de pedagogische raad van de school, met alle rechten en mogelijkheden om het schoolleven te beïnvloeden.

KEERPUNT

De minister van hoger en middelbaar beroeps- onderwijs, Gennadi Yagodin: "Het keerpunt in de ontwikkeling van de Russische staat en het streven alle sociale niveaus versneld op te trekken, vereist een drastische verbetering van de middelbare en hogere opleidingen. De snelheid van wetenschappelijke, technologische en economische vooruitgang hangt vooral af van het niveau van de afgestudeerden en hun gevoel voor verantwoordelijkheid. Om deze reden achten we herstructurering van het universitair onderwijs een belangrijk onderdeel van het sociaal- economisch ontwikkelings- programma van het land".

Om dat doel te verwezenlijken, wordt de komende vijftien jaar achttien miljoen vierkante meter klasruimte en laboratoria gebouwd. De scholen worden voorzien van nieuwe materialen in een tempo dat vier tot vijf keer hoger ligt dan nu. Er worden nieuwe interscholaire centra voor onderzoek opgericht en er is een begin gemaakt met het bouwen van fabrieken die lesmaterialen en hulpmiddelen moeten maken. De sociale infra- structuur van het hoger onderwijs wordt tegelijkertijd vernieuwd.

De Sovjetunie streeft ernaar zijn economisch potentieel in het jaar 2000 te hebben verdubbeld. Dit moet gebeuren onder zeer gecompliceerde omstandigheden, omdat er een acuut tekort is aan mankracht. Ook zullen de materiële hulpbronnen aanzienlijk duurder worden. Tenslotte moet de belangrijkste groei worden gerealiseerd, door een toename van de arbeids- produktiviteit. Dit vereist nieuwe wetenschappelijke ideeën, nieuwe technische ontwerpen en een beter gebruik van 's lands intellectuele potentieel. Zodoende is het de kwaliteits- opleiding waar het hele probleem om draait.

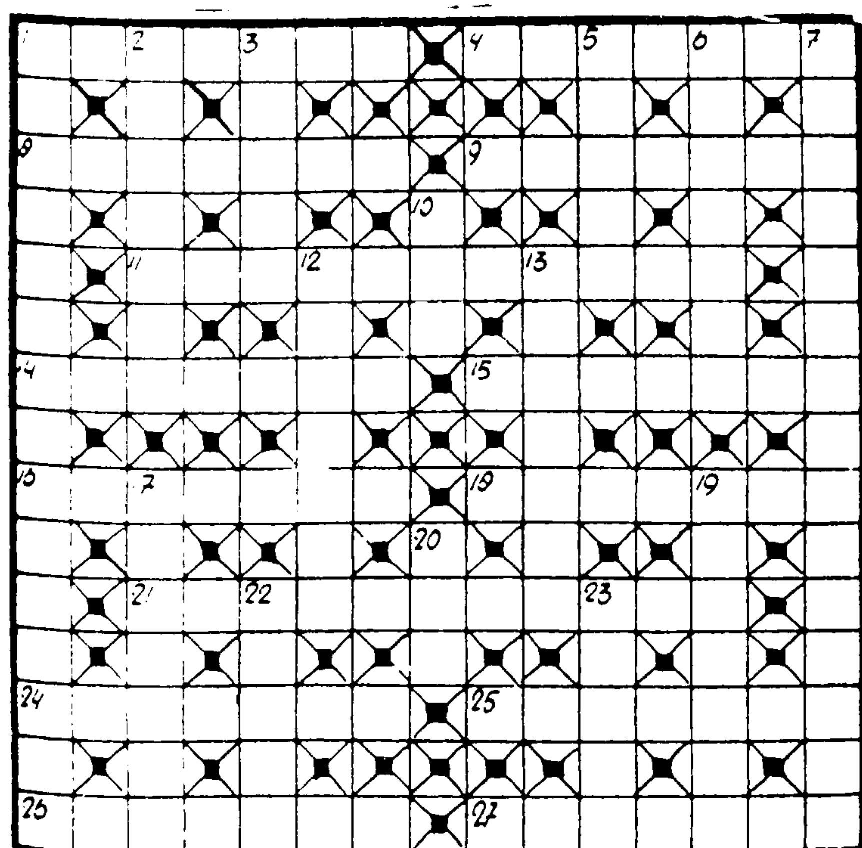
HOORCOLLEGES

Een belangrijke maatregel betreft de toegenomen aandacht voor het ontwikkelen van de creatieve mogelijkheden van studenten. In verband hiermee is het aantal verplichte lesuren, vooral het aantal hoorcolleges, teruggedraaid tot 24 á 28 uur per week. De prioriteit wordt gegeven aan individueel werk onder supervisie van de docent, het deelnemen aan overheids- onderzoek en de introductie van computer- technologie. De grootte van de groepen bij de practica en de werkgroepen is gehalveerd.

De verhoudingen tussen de 68 universiteiten enerzijds en de industrie, landbouw en onderzoeks- instellingen, aan de andere kant zijn gewijzigd. Ze zijn gebaseerd op contractuele afspraken. Voorop staat dat door het combineren van onderwijs en praktische arbeid, de kwaliteit zal toenemen. In de tweede plaats worden gezamenlijke fondsen gevormd, om de scholen en laboratoria te moderniseren en uit te rusten met de meest geavanceerde materialen. Voorts zal door een direct contact met het werk tijdens de opleiding, het plaatsen van afgestudeerden aanzienlijk effectiever kunnen gebeuren. Daartoe worden afspraken gemaakt tussen het ministerie van onderwijs en degenen voor wie ze worden opgeleid. Ten vierde zal de coördinatie tussen universitair onderzoek en fundamenteel onderzoek beide effectiever maken.

LONDEN — Groot- Brittannië heeft het Europese Bureau voor Ruimtevaart (ESA) laten weten definitief niet mee te doen aan het ESA-programma voor de bouw van een ruimtestation en een nieuwe draagraket. De minister van Handel en Industrie achtte de huidige Britse deelname van ongeveer 120 mln pond sterling voor ruimtevaart- projecten genoeg.

Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. Dat is kleding, K, voor het meisje met voetstukken; 4. Vooruit met de geit!; 8. Geroemd stroompje in Gelderland; 9. Wie moppert er, meisje, achter het glas?; 11. Kom op, bij de muziek, allemaal; 14. Neig 's in die richting, dan wordt U onderscheiden; 15. Veel geld opbrengend; 16. Houterig voedsel; 18. Een geleerde sufferd gaat mee op reis; 21. Dit doet tenslotte de nieuwslezer, zonder dat je er iets tegen kunt doen; 24. Hiermee bereikt U minder netjes Uw doel; 25. Zet het anders in elkaar voor je plezier; 26. Een wapen maakt anders een lek aan je hoofd; 27. Het is heel goed en het zal je opknappen.

VERTICAAL: 1. Brokkenmaker; 2. Een hond voor een wagen en voor een wapen; 3. Vertel me van ver over het diertje; 5. Een dier van nog geen meter maakt lawaai; 6. Is dat de kater soms als hij het aas ziet?; 7. Tijdmeters voor vogels; 10. Rond de eerste komt er familie; 12. Haan; 13. Door tegenspoed zijn de maten nu vol; 17. Lang niet iedere A.O.W.-er is het; 19. De warmte is er, booswicht; 20. Die komt ook met tien mee; 22. Een meisje van de vlakte; 23. Hard en taai.

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe- kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnaar(es) van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

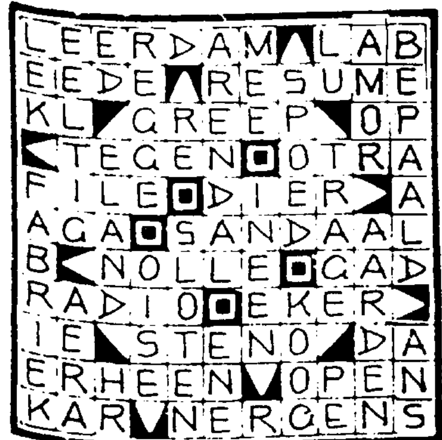
V. Jesurun
Groot Davelaarweg 21
Curaçao

De winnaar(es) kan zijn / haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe op Scherpenheuvel (tot 15.00 uur 's middags).

Oplossingen moeten ingediend zijn vóóR donderdag 18 februari 1988 tien uur 's morgens en duidelijk op de enveloppe vermelden:
KRUISWOORDPUZZEL.

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

DE GOEDE inzending had er aldus uit moeten zien:

Strijd tegen cocaïne

Vraatzuchtige sprinkhanen bieden uitkomst

LONDEN — In Peru heeft een zeldzame soort sprinkhanen sinds het begin van dit jaar illegale- coca- plantages met een totale oppervlakte van 20.000 hectare vernietigd. Uit de bladeren van de coca wordt de sterk opwekkende stof cocaine gewonnen. De regering voert thans overleg met deskundigen om te bezien of kweek van de kleine witte 'malumbia'- sprinkhanen (eloria noyesi) op grote schaal mogelijk is. Zij wil de uiterst vraatzuchtige insecten, die uitsluitend van de bladeren van cocaheesters eten, boven de illegale plantages uitstrooien. Die liggen in zeer ontoegankelijke gebieden en worden door drugshandelaren beheerst. Deze hebben tot dusver vergeefs geprobeerd de malumbias met verdelgings- middelen uit te roeien.

Postzegels

DE VORIGE WEEK beschreef ik voor u de dappere pogingen van de Posterijen van het Afrikaanse Niger om de staatskas een beetje aan te sterken door de uitgifte van een serie postzegels, waarvan de beelden betrekking hebben op de XV-de Olympische Winterspelen, die morgen in het Canadese Calgary van start gaan. Maar niet alleen de Nigerese Posterijen hebben gebruik gemaakt van een zogenaamd pré- Olympisch Jaar om wat centen extra te verzamelen.

Ook de Posterijen van de even straatarme Centraal Afrikaanse Republiek meenden in 1986 al te moeten dingen naar de gunst van de sport- verzamelaars in het algemeen en naar die van de Olympische- Spelen- thematici in het bijzonder. Een serie van vier zegels werd in omloop gebracht, waarvan de zegels een frankeerwaarde hadden van 150, 250, 440 en 600 francs.

FRANKEERWAARDE

Zoals ik de vorige keer reeds schreef, behoeft u van die hoge frankeer- waarden niet te schrikken. De Franse overzeese franc is slechts een fractie van de Europese Franse franc waard. De Posterijen van de Centraal Afrikaanse Republiek gebruikten als zegelbeeld een viertal spelmomenten uit tenniswedstrijden. Dit, omdat in 1988 te Seoel voor de eerste maal tennis een Olympische discipline of sporttak zal zijn.

Op de zegels van 150 en 250 francs ziet u per zegel slechts één rechtshandige speler in aktie. Bij de twee hoogste frankeerwaarden probeert in beide gevallen een linkshandige speler een rechtshandige lotgenoot te overtroeven. Het is zonder meer duidelijk, dat ook deze fraaie Olympische serie alleen ten faveure van de verzamelaars is uitgegeven.

Het merendeel van de bevolking van de Centraal Afrikaanse Republiek heeft waarschijnlijk nog nooit een tennismatch gezien, laat staan, dat de gewone man of vrouw in deze republiek brieven schrijven, die met zegels van 440 of van 600 francs gefrankeerd moeten worden.

Ook de Posterijen van de Komoren- eilanden, gelegen in de Indische Oceaan tussen Madagascar en Mozambique, wagen zich in 1987 aan een tennisserie met betrekking tot de Spelen van Seoel. Deze serie bestaat uit vier zegels, respectievelijk met een frankeerwaarde van 150, 250, 500 en 600 francs. Het heeft er alle schijn van, dat de niet- onaardige serie in de Wereld van de Postzegel goed aansloeg en daarom voor herhaling vatbaar was.

De tweede keer gokken de Posterijen van de Komoren- eilanden niet op Seoel, maar op Calgary. Op de zegel van 150 francs is een ski-er aan een slalom bezig. De zegel van 225 francs toont een skispringer. Op de zegel van 500 francs probeert een ski-ster de reuze-slalom te overleven op de zegel van 600 francs is men aan het bobslee-en.

Vervolgens is het Afrikaanse Guinea met de hoofdstad Conakry aan de beurt. Met veronachtzaming van de kronologische volgorde kijken ook de Posterijen van deze voormalige Franse kolonie eerst naar de Spelen te Seoel.

Begin 1987 komen vier gewone frankeer- zegels en een tweetal luchtpost- zegels in omloop, waarop achtereenvolgens te zien is: een partijtje judo (20 fr.); een hoogspringer in aktie (30 fr.); een spelmoment uit een handbal- wedstrijd (40 fr.); een turnster (100 fr.); een speerwerper (300 fr.) en een springruiter (500 fr.).

Al deze spelers en speelsters hebben op elke zegel de nationale vlag van Zuid-Korea tot achtergrond. Meteen daarop springen de Posterijen van Guinea helemaal uit de band. Er wordt een zegel van 1500 francs te grabbel gegooid, waarop rijkelijk met goud en normale kleuren is gegoocheld. Alles bijeen een vreselijk onding, maar er staat een discuswerper op en ook nog een of andere satelliet.

GUINESE VERHAAL

Dat verkoopt lekker, want nu komen er niet alleen de sport- en de Olympiade- verzamelaars op af, maar ook nog eens de ruimtevaart- en de telecommunicatiespecialisten in de filatelie. Maar nog zijn de Guinese Posterijen niet voldaan. Een soevenier- velletje van 600 francs moet het geheel vervolmaken. Op dit bloc van 71 x 99 millimeter presenteert men u een afbeelding van Pierre de Frédy, baron de Coubertin, de grondlegger van de moderne Olympische Spelen, een of ander stadion, de Olympische ringen en wederom een satelliet. Overigens is dit nog niet het einde van het Guinese verhaal, maar de rest bewaar ik tot de volgende week.

M. ARVIS

Recept: BOLO ROMANO

—di Bunchi Römer—

Fòrnu: 350
Tempu: mas o ménos 45 minüt

Mester di:
(Pa e bolo):
1 kup di suku bruin
1¼ kup di hariña
¼ telep di salu
½ telep di baking powder
1 telep di baking soda
1 telep huntu di: kané, allspice i mace
¾ kup di manteka òf margarine
½ kup di lechi
2 webu
2 kup di apel kaská, kòrtá chikí chikí

(pa e "topping"):
½ kup di suku bruin
2 kuchara di manteka òf margarine
2 telep di hariña
2 telep di kané na puiru
½ kup di nechi garná

Moda di prepará:
E bolo:
1. Meskla tur ingrediente seku den bowl di "mixer".
2. Agregá tur e otro ingredientenan i meskla e bolo na velosidat medio.
3. Hunta un plancha i basha e meskla aden.

E "topping":

1. Bati e ingredientenan, ku eksepshon di e nechi garná.
2. Basha e krema riba e meskla di bolo i stroi e nechi garná ariba.

Hinka e bolo na fòrnu, pa e tempu indika òf te ora tèst e i e pènchi sali seku. Saka e bolo for di fòrnu, tap'é i lag'é "sosegá".
E bolo akí ta dushi ku kòfi. Por dòrné ku slagroom òf ku eiskrim.

Pakkerdjes

Michael, Marijke en Raymond,
Bonbiní nos ta spera bo- so lo gosa Kòrsou!

YAMM

My Valentine:

You don't have to be superman, to be my kind
You don't have to be rich, to be at my side
I just want sincereness in your smile,
to always feel you're truly mine.

A Valentine wish:

I've looked for you here,
I've looked for you there,
I've tried very hard, but you were no-where.
I could not stop my search,
and prayed to God in a certain urge,
just to have you by my side,
before Valentine's day goes by.

Vanessa Hollander
February 1988.

Het opgeven van "Pakkerdjes", die respectievelijk vijf en tien gulden kosten, kan geschieden bij het redactie- secretariaat van de Amigoe. De Amigoe behoudt zich het recht voor de plaatsing van een "Pakkerdje" op basis van zijn inhoud te weigeren.

KIESKEURIG

Technische school

SINDS KORT bestaat in Eindhoven de mogelijkheid aan de experimentele Nieuwe Leraren Opleiding opgeleid te worden tot leraar bij het technisch onderwijs. Voor die tijd moesten leraren bij het technisch onderwijs hun akte in de avonduren zien te behalen. Deze oude opleiding, met een studieduur van 4 jaar (eventueel korter afhankelijk van het technisch niveau) bestaat nog steeds. Voor het welslagen van de cursus was enige praktijk- ervaring een vereiste.

EINDHOVEN

De lerarenopleiding in Eindhoven wijkt zeer sterk af van de oude opleiding. Ten eerste kent Eindhoven een dagopleiding en verder hoeft men geen praktijk- ervaring te hebben in het vak waarin men zich als leraar wil bekwamen.

In de opleiding tot leraar voor de technische vakken zijn twee aspecten verenigd; het eerste kenmerkende aspect is het technisch vakmanschap, dat inhoudelijk overeenkomst vertoont met andere technische opleidingen op HBO-niveau, zoals de HTS. Het tweede aspect is van didactisch/methodische aard. Uiteindelijk gaat het om een leraren- opleiding waarbij de nodige aandacht besteed wordt aan de meer onderwijskundige vakken.

TWEEDE- EN DERDEGRAADS

Het is mogelijk zowel een derdegraads als een tweedegraads bevoegdheid te behalen. In principe duurt de derdegraads opleiding 4 jaar, voor de tweedegraads opleiding is men 5 jaar bezig. Evenals bij de avondopleiding tot leraar kan afhankelijk van vooropleiding en studievoortgang de studieduur verkort worden.

De derdegraads leraar is bevoegd les te geven aan alle scholen van Lager Beroepsonderwijs, de MAVO en ETAO. Bezitters van een tweedegraads bevoegdheid mogen les geven op alle scholen van Middelbaar Beroeps- onderwijs, de onderbouw van het HAVO en de hiervoor reeds genoemde onderwijstypen.

STUDIERICHTINGEN

De studierichtingen die Eindhoven biedt zijn: bouwtechniek, bouwkunde, schilder- techniek, electro- techniek, mechanische techniek, werktuig- bouwkunde, motorvoertuigen- techniek en wis- en natuurkunde. Naast deze vakken wordt veel aandacht besteed aan de onderwijskundige kant van de opleiding.

Het eerste jaar is een propadeutisch jaar. Tijdens dat jaar worden zowel het hoofd- als het bijvak op hetzelfde niveau gegeven. Na de propadeuse kan men dan kiezen voor welke richting men de derde- of tweedegraads opleiding wil volgen. De vereiste vooropleiding is HAVO / VWO met wis- en natuurkunde of het diploma of verklaring MTS.

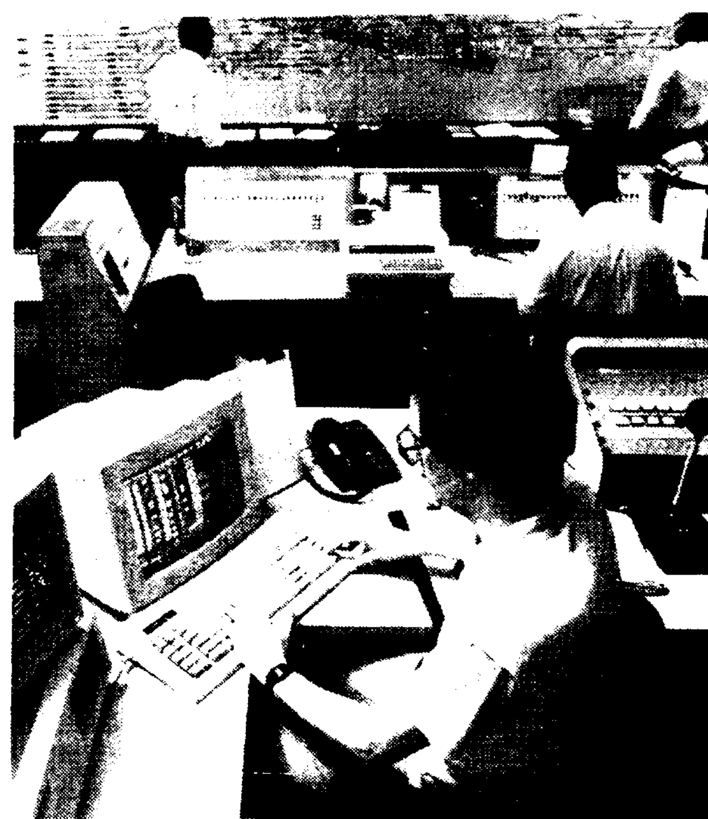
INSCHRIJVEN

Inschrijven voor deze opleiding gebeurt via door de school verstrekte formulieren. Een toelatings- commissie beoordeelt op grond van door jezelf verstrekte gegevens of je toelaatbaar bent. Naast je eigen gegevens wordt een schooladvies van de afleverende school gevraagd, dat zwaar mee zal tellen bij de toelating.

Inschrijven is mogelijk tussen 1 januari en 31 maart. Voor verdere informatie: Nieuwe Leraren Opleiding, Postbus 826 5600 AV Eindhoven.

PEDRO CASIMIRI

GROOTSTE LCD-BORD TER WERELD

DE GROOTSTE *liquid crystal display* (LCD) ter wereld is onlangs in gebruik genomen in het Londense station Euston van de Britse spoorwegen. LCD is de techniek die ook wordt gebruikt in zakreken- machines en digitale polshorloges, om letters en cijfers zichtbaar te maken. Vloeistof- kristallen veranderen van gedrag — ze worden ondoorzichtig — door kleine elektrische stroompjes, zodat de vorm van de letters en cijfers zichtbaar wordt op het schermpje.

Het Londense bord van de Engelse elektronica- firma Racal Microelectronic wordt gebruikt voor het aankondigen van aankomst- en vertrektijden, en meet 2,71 bij 22,5 meter. Het is met een computer te bedienen en werkt flexibeler en betrouwbaarder dan mechanische 'flap-borden', zoals op luchthavens worden gebruikt. Op het bord is plaats voor achtduizend karakters van zes centimeter hoog, op twintig regels. De informatie wordt vanuit hetzelfde computer- systeem ook op vijftig televisie- schermen elders in het station zichtbaar gemaakt. De complete installatie kostte bijna anderhalf miljoen gulden.

De grootste LCD ter wereld.

DIKKE BOEKEN MOETEN HELPEN

ONDANKS ALLE in de software ingebouwde hulpmiddelen, is er toch een enorme behoefte aan handboeken die bij de dBASE- programmatuur kunnen worden gebruikt. Enerzijds is die vraag afkomstig uit het uitgebreide circuit van illegale gebruikers, die het programma van iemand hebben gekopieerd. Zij missen de dikke originele gebruiks- aanwijzing en kopen noodgedwongen een losse handleiding van een slim hierop inspelende uitgever. Een uitstekend voor dit doel geschikt boek is het *'dBASE III Plus handboek' (Tsu-der Chou, uitgeverij Academic Service, 504 blz., f78,-)*. De pil is volgens de schrijver niet als alternatief bedoeld voor de echte handleiding, maar gaat verder dan de basisstof die dáárin staat en behandelt zelfs stap voor stap het installeren van dBASE III Plus in de computer. Daarnaast zijn er boeken te koop voor gevorderde dBASE- gebruikers, als extra naslagwerk, met praktijk- voorbeelden, tips, trucs en waarschuwingen, zoals *'Gebruikershandboek dBASE III' (Douglas Hergert, uitgeverij Kluwer, 476 blz., f94,50)*. Dit boek gaat weliswaar over de vorige versie (III) van het programma, maar is ook voor 'III Plus' goed bruikbaar omdat dezelfde commandotaal wordt gebruikt voor zoeken, sorteren, besturen en onderhouden van databestanden.

Terwijl de vlammen bezit van haar namen, zong de jonge vrouw mantra's

Roop Kanwar verkoos de vrijwillige dood op de brandstapel.

door JURRIAAN KAMP

NOG ALTIJD WOEDT, tussen alle andere gekrakeel, een felle discussie in India over een afschuwelijke gebeurtenis van een half jaar geleden. Een daad van zelfvernietiging, die grote commerciële gevolgen heeft gekregen en met name de vrouwen-gemeenschap in India heftig heeft verdeeld.

Het was op een late ochtend in het najaar, in een klein dorpje Rajasthan, de 'woestijn'-deelstaat ten zuidwesten van de Indiase hoofdstad New Delhi. Zoals gebruikelijk voor dat jaargetijde, trilde de zinderende hitte in de lucht boven het kurkdroge zand. Even buiten het dorpje waren 4000 mensen verzameld. Ze stonden in een kring om een brandstapel, waarop een jonge vrouw zat met het hoofd van haar overleden echtgenoot in haar schoot.

Terwijl de vlammen bezit namen van de brandstapel zong de jonge vrouw mantra's — ritmische religieuze rijmen. Mannen met omhoog geheven zwaarden liepen rond het vuur en de aanschouwende menigte raakte in extase. De vrouw had een glimlach op haar gezicht en vertrok geen spier toen de vlammen langs haar nek omhoog kropen. Toen viel ze voorover en verbrandde levend.

RILLINGEN

Was dit een terugblik in de Indiase middeleeuwen of de opname van een nieuwe historische film? Nee, het was een werkelijke weduwen- verbranding ofwel 'sati', een eeuwenoud Indiaas gebruik dat sinds 1832 officieel bij de wet is verboden, maar in de praktijk nog steeds — zij het sporadisch — voorkomt.

Sati of suttee was vroeger een heroïsche traditie onder de vrouwen van de maharadjah's van de prinsendommen in het gebied dat de deelstaat Rajasthan nu omvat. Op de muur naast de poorten van de oude forten, word je tegenwoordig nog aan die tijd herinnerd. De vrouwen lieten een roodgeverfde afdruk van hun hand ter nagedachtenis achter.

Bij de gedachte aan iemand die zich moedwillend levend laat verbranden, stokt de adem in je keel en lopen de rillingen over je lijf. Hoe kan een achttien jarige vrouw, nauwelijks zeven maanden getrouwd, zo'n besluit nemen?

"Toen ik het hoorde, vond ik het vreselijk", zei Bela een zusje van Roop Kanwar, het slachtoffer, "maar toen ik begreep dat zij een sati was geworden, was ik niet meer verdrietig. Roop is nu een godin". Roops eigen familie werd pas een dag na de gebeurtenis op de hoogte gebracht. Toen de familie arriveerde in het dorpje Deorala werd zij door de dorpsbewoners ontvangen met luide lovende kreten over de heldendaad van Roop.

Roop, de jongste dochter van een transport- ondernemer uit Jaipur, trouwde in februari met Maal Singh, de zoon van een leraar uit Deorala. Omwonenden kende het paar als normale, niet bijzonder conservatief of traditioneel ingestelde mensen. Maar het verhaal wil dat, toen Maal Singh plotseling overleed aan een in India regelmatig voorkomende maagaandoening, Roop spontaan besloot om een sati te worden.

"De goden hadden bezit van haar genomen. Ze stond onder goddelijk toezicht en geen aards wezen had haar kunnen tegenhouden", zei Roops schoonvader, Sumer Singh. Roop zou ook zo moedig zijn geweest om haar schoonvader zijn toestemming te vragen met zijn zoon te mogen worden verbrand.

Moedig, omdat de jonge echtgenote van de zoon des huizes niet wordt geacht rechtstreeks het woord te richten tot het hoofd van de familie. Bovendien zou Roop in het oor van haar overleden echtgenoot hebben gefluisterd en Maal Singh zou weer even tot leven zijn gekomen om haar zijn goedkeuring te geven.

DEORALA

"We hebben geprobeerd haar tegen te houden", zeggen dorpelingen nu, "maar toen zij deze woorden verrichtte konden we haar niet haar vergoddelijking ontnemen". Het verhaal wil verder dat Roop, conform de satitraditie, minuten lang rond de brandstapel liep alvorens de stapel te beklimmen.

"We bleven haar vertellen dat ze moest opschieten, omdat de politie zou kunnen komen. Maar zij gaf ons aan dat we geduldig moesten zijn", vertelde een toeschouwer achteraf. Tenslotte wordt beweerd dat de brandstapel niet werd aangestoken, maar als een goddelijk signaal vanzelf vlam vatte. Deorala is in de greep geraakt van de mythe. "Heb je ooit geprobeerd een brandende lucifer tegen je vinger te houden?", fluisterden bewoners tegen de journalisten die ter plaatse poolshoogte kwamen nemen, "de sati zat tussen de vlammen alsof ze in het water zat".

Maar nadat in heel India een golf van verachting en protest op gang was gekomen, vrouwen-organisaties massaal hadden gedemonstreerd en de deelstaat Rajasthan een wet had aangenomen die sati aan nog strengere straffen onderwierp, begonnen de verhalen te veranderen.

DWANG

Plotseling was het niet meer zo zeker dat Roop Kanwar vrijwillig had verkozen een sati te worden. "Ze heeft tot driemaal toe getracht van de brandstapel te komen en ze schreeuwde om hulp. Maar mannen met zwaarden hielden haar tegen", wisten dorpelingen ineens te vertellen. Roops schoonfamilie zou haar ook onder druk hebben gezet en haar het overlijden van haar echtgenoot hebben verweten. Maar of Roop zich nu vrijwillig of onder dwang liet verbranden, hardnekkig bijgeloof voorkwam in ieder geval dat de 'beter wetenden' in Deorala ingrepen. De legende wil dat de voormalige koninklijke familie van Jaipur voor vijftien generaties kinderloos bleef, nadat een sati was voorkomen. Twee jaar geleden voorkwam een politie- commandant ternauwernood een weduwe- verbranding ergens anders in Rajasthan. Boze tongen beweren dat de commandant kort daarop zijn zoon verloor.

Opmerkelijk is dat een opiniepeiling heeft uitgewezen dat meer dan zestig procent van de mensen op het platteland van Rajasthan vindt dat Roop Kanwar na de dood van haar echtgenoot de juiste stap zette. Die positieve mening over weduwe- verbranding komt ongetwijfeld voort uit het feit dat een weduwe in de primitievere delen van de Indiase samenleving nauwelijks meer een leven heeft. Volgens de traditie wordt een weduwe geacht zich kaal te scheren en ze moet zich in het zwart kleden. Ze mag geen make up gebruiken en ze wordt voor zoveel mogelijk werk in de familie van haar voormalige echtgenoot gebruikt: "Ze moet worden bezig gehouden om haar sexuele verlangens te verdrukken".

TRADITIES

De weduwe slaapt op de grond en ze moet zich in leven zien te houden met water en meel. Spijzen die sexuele verlangens bevorderen zijn taboe. Het voedsel wordt haar overigens niet gegeven, maar toegeworpen. Bovendien dient de weduwe in afzondering te leven en ze mag zich zeker niet vertonen op festiviteiten als een huwelijk, of een verjaardag, omdat haar aanwezigheid als een slecht voorteken wordt beschouwd.

Deze tradities worden niet overal meer even nauwgezet nageleefd, maar er bestaat geen twijfel over dat vele weduwen min of meer naar zelfmoord worden toegedreven. "Een weduwe staat voor het dilemma of zij zelfmoord zal plegen op de brandstapel van haar echtgenoot of op een later tijdstip op een andere manier", zei een Indiase feministe in een reactie op de verbranding van Roop Kanwar. "Ze moeten maar doorgaan met het verbranden van weduwen zolang de regering niets doet om het lot van de weduwe te verbeteren", zei een andere actievoerster van de vrouwenbeweging.

Heftige discussies en rinkelende kassa's na weduwe-verbranding in Rajasthan

VERWARRING

De verwarring in de Indiase politiek na het incident in Deorala was opvallend. De deelstaatminister van binnenlandse zaken van Rajasthan sprak aanvankelijk van "een puur religieuze aangelegenheid" en hij gaf de politie in het dorp de opdracht zich afzijdig te houden van alle op de sati volgende ceremonies. Het duurde zelfs drie weken voordat premier Rajiv Gandhi — bekend om zijn streven naar een modern India — de dood van Roop Kanwar beschreef als 'een nationale schande'.

De eerste arrestaties onder Roops schoonfamilie lieten drie weken op zich wachten. Uit de late reactie sprak de angst om de conservatieve delen van Rajasthan — het zijn vooral de machtige feodale landheren, de erfgenamen van de rajputs, het oude prinsengeslacht van de deelstaat, die het sati- ritueel steunen — te kwetsen. De politici durven het niet aan het voortouw te nemen in de strijd tegen een barbaars bijgeloof. Onder druk van al het protest kwam de deelstaat- regering met een wet die nog strengere regels stelt die sati moeten voorkomen en bovendien alle religieuze festiviteiten romdom weduwen- verbranding strafbaar stellen.

Maar, toen de rajputs een grote demonstratie voor sati hielden, waren opvallend veel politici present. En in Deorala zijn sinds het incident geen maatregelen genomen om te voorkomen dat een nieuwe weduwe binnenkort wordt verbrand. "Laten we religie niet verwarren met politiek", zeiden sommige politieke leiders. Maar de scheidslijn is in India flinterdun en wie bepaalt waar religie eindigt en moord begint?

WRANG

Het wrange is verder dat een sati lucratief is voor een dorp. Op de plaats van de brandstapel verrijst een tempel die vervolgens een bedevaartsoord wordt. Op de ceremonie ter gelegenheid van het einde van de rouw kwamen twee weken na de sati in Deorala naar schatting 200.000 mensen, die meer dan drie miljoen roepies bijeenbrachten voor het bouwen van de tempel. Gedramatiseerde briefkaarten van Roop Kanwar op de brandstapel gingen grif van de hand en theeverkopers en eethuisjes deden prima zaken.

Ook in dit jaar zullen talrijke Indiase mensen en op sensatie beluste toeristen de plek opzoeken, waar de weduwe werd verbrand. De kassa's zullen rinkelen. Er doen dan ook al geruchten de ronde dat weduwen in andere dorpen van Rajasthan worden aangezet om het voorbeeld van Roop Kanwar te volgen om hun dorp eenzelfde 'eer' te bewijzen als Roop Kanwar deed aan Deorala.

Ook Roops familie heeft in een klap een enorme statussprong gemaakt. Haar vader heeft gezegd dat zijn dochter een godin is geworden die nog eeuwen zal worden aanbeden. "Ze heeft ons een aanzien gegeven dat in de geschiedenis bewaard zal blijven". In de gegeven omstandigheden vergt het een enorme inspanning een einde te maken aan het sati- ritueel. Strengere wetgeving is niet voldoende om een mentaliteit te veranderen. De traditie van het geven van bruidsschatten die tot vrouwenmoorden op grote schaal heeft geleid is ook bij de wet verboden.

ONAANRAAKBAAR

Hetzelfde geldt voor het kastesysteem dat mensen een leven lang tot 'onaanraakbaarheid' veroordeelt. Ook de felle veroordelende verhalen naar aanleiding van de sati van Deorala, die nu al maanden in de Indiase pers staan gaan aan de direct betrokkenen op India's platteland voorbij. Uit de reacties van vrouwen in Rajasthan blijkt dat zelfs de campagnes van de vrouwenbeweging weinig effect hebben op hun houding tegenover sati.

Het is goed zolang er geen dwang wordt gebruikt, luidt de overheersende mening. De realiteit is dat India lang nodig zal hebben om over een kwaad als sati heen te groeien. De weduweverbranding komt gelukkig nog maar hoogst zelden voor, maar de trieste dood van Roop Kanwar was slechts een zoveelste bewijs van de achtergestelde, aan de man ondergeschikte, positie waarin het merendeel van de vrouwen in India nog steeds leeft. De weduwe- verbranding is een symbool van een voortbestaande, diepgewortelde ongelijkheid.

India's vader des vaderlands, Mahatma Gandhi, schreef in 1931: "Als de vrouw haar loyaliteit en onvoorwaardelijke eerbied aan haar man moet bewijzen, dan geldt hetzelfde voor de man ten opzichte van zijn vrouw. Maar hebben we ooit gehoord van een echtgenoot die de brandstapel van zijn overleden echtgenote beklom?" India is Mahatma Gandhi nog steeds een antwoord schuldig.

Waar Michener ophoudt begint Maryse Condé

OM DE EEN of andere reden hebben geschiedenis- boeken altijd het gewicht en de omvang van een klein formaat baksteen. Vooral als het gaat om geromantiseerde geschiedenissen, waarin naast een bijna onafzienbare reeks historische feiten ook nog eens een samenhangend verhaal moet worden verteld.

Het doorgronden van historische gebeurtenissen, het plaatsen daarvan in het juiste perspectief, het geven van een tijdsbeeld en het ingaan op vaak belangrijke bijzaken, dat alles kost ruimte. De uit twee delen bestaande roman 'Ségou' van de op Guadeloupe geboren schrijfster. Maryse Condé telt als geheel ruim 1200 pagina's. Daarmee haalt de lezer een belangrijk deel van de geschiedenis van Noord-west Afrika in huis.

Het gedramatiseerd weergeven van de geschiedenis van complete landen of gebieden is een vorm van geschiedschrijving die de laatste jaren steeds meer opgang maakt. Helaas, zoals vaak geconstateerd moet worden. Want meestal gaan dergelijke pretentieuze romans ten onder in oppervlakkigheid en houden zij niet meer in dan een geforceerde opsomming van historische gebeurtenissen.

Zoals bij de Amerikaan James Michener, die in recordtijd de geschiedenissen van Noord-Amerika, Zuid-Afrika, Hawaï, Japan en Polen schreef en daarvan bedenkelijke bestsellers maakte. Een actie waarmee hij de geschiedenis van zo ongeveer de helft van de wereld voor zijn rekening nam en daarmee handig het gras voor de voeten van mogelijk navolgens wegmaaide.

INTERESSE

Gelukkig pakt Maryse Condé dat anders aan. Eigenlijk begint zij waar Michener ophoudt. Haar interesse gaat minder uit naar historische veldslagen of andere kleurrijke evenementen en méér naar de achtergronden van bepaalde ontwikkelingen. Naar het waarom van het verval van een machtig rijk bij voorbeeld. En naar de motieven van een volk binnen het tijdsverloop van slechts één generatie een eeuwenoude traditionele religie op te geven voor de Islam. Een sociologische invalshoek. Die geeft die geschiedenis precies de juiste dimensie.

* MARYSE CONDE

'Ségou' omvat, zoals gezegd, de geschiedenis van een deel van Noordwest- Afrika. Om precies te zijn: het gebied ten zuiden van de Sahara, waar later staten als Mali, Senegal en Nigeria zouden ontstaan en waar in het begin van de vorige eeuw de monumentale stad Ségou floreerde.

Het verval van deze machtige vestiging was even tragisch als exemplarisch voor andere delen van Afrika. Vanuit het oosten immers rukten de Moren op, die onder leiding van de beruchte El-Hadj Omar met geweld de wetten van de Islam introduceerden. En vanuit het westen, de monding van het Niger, waren het de Europeanen die hun koloniale voornemens duidelijk maakten met gebieds- uitbreiding. Een tweevoudige aanval op de traditionele waarden van de autochtone bevolking dus, die honderd jaar geleden voltooid was.

OPMARS

De uiteenlopende aard van die oprukkende machten wordt duidelijk doordat Condé haar epos in twee delen heeft gesplitst. In 'De aarden wallen' is het vooral de opmars van de Islam die de bevolking bedreigt. Een enkeling slechts raakt geobsedeerd door de nieuwe perspectieven die Allah biedt, maar de overtuiging waarmee dat geloof wordt uitgedragen heeft een sneeuwbal- effect. Iets soortgelijks signaleert Condé in het tweede deel, 'De verkruimelde aarde', waar de verworvenheden van de westerse beschaving meer centraal staan. Die drukken indringend hun stempel op het gedrag van de bevolking. Die ontwikkeling leidt uiteindelijk tot de ondergang van Ségou, tot een dramatische scheiding der geesten en — wellicht — tot het huidige Afrikaanse trauma: het permanente gevoel van ontworteling.

Het knappe van Maryse Condé is, dat zij dat verval — want dat is het eigenlijk — beschrijft aan de hand van de stamboom van een familie, de Traoré's, die vier generaties lang wordt geteisterd door de ongemakken van die historische omwenteling. Dat is weliswaar geschiedenis in het klein, maar de mechanismen van de ondergang van Ségou zijn zo universeel, dat in het wel en wee van de Traoré's moeiteloos het lot van een heel volk mag worden gelezen.

'Ségou' werd in Frankrijk, waar het in 1985 verscheen, meteen een bestseller. Zover zal het hier waarschijnlijk niet komen, maar lezenswaard is Condé's epos wél.

Maryse Condé: 'Ségou'. Deel I: 'De aarden wallen'. Vertaling: Stefaan van den Bremt. Uitgever: In de Knipscheer. Prijs: ƒ59,00.
Deel II: 'De verkruimelde aarde'. Vertaling: Edith Klapwijk. Uitgever: In de Knipscheer. Prijs: ƒ57.00.

AGENDA ARUBA

KANTOORUREN AMIGOE: 08.00-12.00 / 14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333.

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22950 en 22316.
Pageboy: 127-743.

Bankrek. nr. 10.815.445 Banco di Caribe.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
geen voorstellingen.
*****

BOTICA'S (nachtdienst)
Pabao brug: Santa Anna, tel.: 28181.
Pariba brug: San Nicolas, tel.: 45712.
*****

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter J. van Veen, Tanki Flip 24, tel.: 27100.
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter K. Vieira, via Centro Medico San Nicolas, tel.: 48833.
Kinderarts: dokter Croes, tel.: 27591/24300 (hospitaal).
*****

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).
(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)
*****

TELEARUBA
ZATERDAG: 18.00 Suske en Wiske (last); 18.30 Those amazing animals; 19.20 Science & Technology; 19.40 Big story (CNN); 20.05 Family special: «No greater gift»; 21.00 Carnival events: «Verkiezing carnavalskoningin 1988»; 22.00 Sluiting.

ZONDAG: 17.00 Studiosport; 17.50 Style with Elsa Klensch; 18.10 Insearch of... Ancient Aviators; 18.35 Week in review (CNN); 19.30 Showtime; 20.30 Glory of God; 21.00 Quo Vadis? 22.15 CNN international news; 22.45 Remington Steele; 23.30 Sluiting.

MAANDAG: 18.00 Scooby Doo new mysteries; 18.30 CNN International news; 19.30 The world tomorrow: «When a loved one dies»; 20.00 Telenoticias; 20.30 Programma di BUVO; 20.45 Dances of the world: «Sweden»; 21.00 Carnival events: «Grand Carnival Parade»; 22.00 This week in Japan; 23.30 Sluiting.

DINSDAG: 18.00 Robotech; 18.30 CNN international news; 19.30 Political program; 19.45 Actualidad; 20.00 Telenoticias; 20.30 The Cosby show; 21.00 Falcon Crest; 22.00 Larry King show; 22.50 Showbiz today; 23.10 Sluiting.
*****

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTER: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTER (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45 /18.30-19.30 uur.

KONINGIN WILHELMINA FONDS (tel.: 24652 / 22817): informatiecentrum woensdag geopend van 08.30-12.00 uur - Paardenbaaistraat 8 (boven).
*****

ZONDAG
BIOSCOPEN
geen voorstellingen.
****

DIVERSEN
STICHTING ARUBAANS CARNAVAL (SAC): 11.00 uur grote carnavalsoptocht - start en finish Wilhelminastadion.
*****

MAANDAG
BIOSCOPEN
BOULEVARD THEATER
I+ II: 20.15+21.15 uur *The Running Man* (14 jr.).
DRIVE-IN: 20.30 uur *Armed and Dangerous* (14 jr.).
*****

KERKDIENSTEN
BRAZIL: zon.: 09.00 en 19.00 uur.
DAKOTA: zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00 uur.
EMANUELKAPEL: zat.: 19.00 uur.
NOORD: zat.: 19.00 uur; zon.: 07.30 en 18.00 uur.
ORANJESTAD: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 10.00 uur.
PARADERA: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 en 19.30 uur.
POS CHIQUITO: zon.: 08.00 uur
SAN NICOLAS: zon.: 08.30 en 18.30 uur.
SANTA CRUZ: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAVANETA: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.30 uur.
TANKI LEENDERT: zon.: 09.00 uur.
*****

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
PIEDRA PLAT: 09.00 uur gecombineerde dienst; voorganger ds Hessen.
*****

DE NIEUW APOSTOLISCHE KERK (Schubertstraat 12): 09.30 uur kerkdienst.
*****

VS uitleveringsverzoek niet ontvangen

Promotor kamelen project vertrokken naar Venezuela

ORANJESTAD — Direct na de uitspraak van de rechter gistermiddag, dat de aangehouden Nandwani — die mede bekend raakte op Aruba door zijn kamelenproject — op vrije voeten moest worden gesteld, vertrok hij vergezeld van zijn vader per vliegtuig naar Caracas. Hij verklaarde dat hij in de Verenigde Staten de problemen gaat regelen.

Zoals bekend werd Nandwani op 14 december jl. aangehouden op verzoek van het Amerikaanse ministerie van Justitie dat om zijn uitlevering verzocht. De aanhouding tot uitlevering was mogelijk door het verdrag dat tussen de Verenigde Staten en het koninkrijk der Nederlanden sedert 24 juni 1980 bestaat. Dit verdrag is zowel op de Antillen als Aruba van kracht.

Gistermorgen spande de advocaat mr E.E. Moenier-Alam een kort geding aan tegen het land Aruba en eiste onmiddellijke vrijlating van zijn kliënt. Hij deed dit op gronden van het verdrag waarop Nandwani was aangehouden om uitgeleverd te worden, dat indien dit niet binnen zestig dagen geschiedt, betrokkene op vrije voeten moet worden gesteld.

Gistermorgen om 10.25 uur was het precies zestig dagen geleden dat Nandwani werd aangehouden en een uur later diende het door de advocaat ingediende kort geding. Ofschoon de documenten over de uitlevering van Nandwani naar Nederland waren gezonden, werden tot op heden op Aruba niet de benodigde documenten ontvangen om hem aan de VS uit te leveren. Wat het verzoek van de VS tot uitlevering betreft haalde de raadsman aan, dat de VS ruim vier maanden de tijd hadden om een en ander te regelen, doch tot op heden ingebrekе zijn gebleven. De indruk wordt gewekt dat hier een spelletje wordt gespeeld.

Gistermiddag om half vier deed de rechter uitspraak en stelde Nandwani direct op vrije voeten. Hij haalde in het Huis van Bewaring zijn spullen op en vertrok korte tijd later vergezeld van zijn vader en vriendin naar Caracas.

Deposito betaald aan verkeerde

Amerikaanse toerist voor 60 dollar opgelicht

ORANJESTAD — Een Amerikaanse toerist (62) deed aangifte van oplichting voor een bedrag van zestig dollar tegen een hem onbekende man, die zich uitgaf voor employée van een watersport- bedrijf.

De toerist ging naar het watersportbedrijf op het strand om vier plaatsen te reserveren voor de bootocht van de volgende morgen. Nadat hij naar de prijs had geïnformeerd ging hij naar zijn hotelkamer om het geld te halen. Bij terugkeer bleek de zaak al gesloten te zijn. De toerist besloot naar zijn hotelkamer terug te keren en met afrekenen tot de volgende morgen te wachten.

Hij was vijftien minuten in zijn kamer toen er geklopt werd en een hem onbekende man zich uitgaf als employée van het betrokken watersportbedrijf. Hij kwam het deposito- bedrag voor de boottocht innen. De Amerikaan betaalde de man het bedrag van zestig dollar, maar de volgende morgen bleek de man helemaal geen employée te zijn van het bedrijf.

De beschrijving, die de toerist van de onbekende man gaf, kwam overeen met het signalement van de man D.G., die een bekende is van de politie. De Strandpolitie had D.G. bij het watersportbedrijf zien rondhangen, terwijl een verkoopster van het watersportbedrijf had gemerkt, dat D.G. vlakbij de toerist stond en alles moet hebben gehoord. De politie startte een zoekactie naar D.G.

BIJ CONSALES WERD Pedro Maduro uitgekozen als verkoper van het jaar 1987 van Consales Aruba nv. Op de foto vlnr Willem Kerkmeer (directeur Consales Aruba nv), Pedro Maduro en Fred Knetsch (verkoop- manager).

Eerste Varig charter afgelast

Staking onder Braziliaanse piloten treft Aruba

ORANJESTAD — Op het laatste ogenblik werd gisteren op Aruba bericht ontvangen dat de 'openings- chartervlucht' van de Braziliaanse luchtvaart- maatschappij Varig naar Aruba geen doorgang zou vinden.

Oorzaak hiervan was dat de piloten in Brazilië in staking zijn gegaan, zodat vele vluchten uit dat land geen doorgang vinden. Het had in de bedoeling gelegen, dat met de vlucht- autoriteiten, persmensen en leden van de Varig- directie naar Aruba zouden komen om hier ook wat van het carnaval te zien. In het Aruba Palmbeach Hotel waren zeventig kamers voor de gasten gereserveerd. Het is niet bekend wanneer deze vlucht nu op Aruba verwacht kan worden.

Minister van Toerisme, Don Mansur, betreurde het dat op het laatste ogenblik de vlucht naar Aruba niet doorging. Hij wees erop, dat Aruba onlangs een luchtvaart- verdrag met Brazilië heeft gelsoten en dat de Braziliaanse regering nu moet aanwijzen welke maatschappij op Aruba mag gaan vliegen. In het belang van het verdubbelen van de hotelkamers, waardoor ook meer toeristen naar Aruba moeten worden gebracht, is dit belangrijk.

Zowel Varig als VASP is erin geïnteresseerd om geregelde diensten op Aruba te gaan onderhouden. De Braziliaanse regering zal een van deze maatschappijen moeten aanwijzen.

Inbraak

ORANJESTAD — Rond half drie in de ochtend werd politie- assistentie gevraagd voor een man, die in een container naast een supermarket had ingebroken.

Ter plaatse kon de politie een duidelijk signalement van de dief worden gegeven. De politie ging op zoek en korte tijd later in de Boliviastraat werd de 39-jarige recidivist R.N. aangehouden. Hij voldeed wel aan de beschrijving, maar had de vier zakken, waarmee ooggetuigen hem hadden zien vertrekken, niet meer bij zich. Hij werd voor verder onderzoek naar de politiewacht overgebracht.

HET LAATSTE CARNAVALSWEEKEINDE van het 34ste carnaval werd vanmorgen om vier uur reeds ingezet met een pyjamaparade door de straten van San Nicolas. Het was me een drukte van belang en het toonde dat in carnavalstijd op het gebied van pyjama's grote verscheidenheid bestaat. In ieder geval muziek genoeg, grote belangstelling — waaronder vele gasten van de hotels — en een uitstekende stemming.

****

VANMIDDAG WAS HET weer carnaval geblazen in de straten van San Nicolas voor de grote carnavalsparade, waarvoor ook bijzonder veel belangstelling. Duidelijk een voorproefje van de grote carnavalsparade die morgenochtend om elf uur in de straten van Oranjestad van start gaat.

****

GISTERAVOND OVERAL DE nodige carnavalsparties, jump-ups bij de Divi Resorts en een lichtparade/jump-up bij Concorde Hotel, terwijl op de Camacuribanen in carnavalsstijl gekegeld werd. Daarna trokken velen naar de pyjamaparade in San Nicolas. De stemming zat erin en veel geslapen is er niet.

****

HET NIET SLAPEN gold ook voor de personen die trailers langs de straten hebben opgesteld in Oranjestad. Tot vroeg in de ochtend werd er gegeten en gedronken, domino gespeeld en er waren vele rijdende kijkers, die al die trailers kwamen bekijken. Het carnavalshart klopte op de hoek van Laclé/Smith Boulevard — naast het huis van de familie Viana — waar gisteravond om zeven uur de Kiwanis Carnaval Paranda van de Kiwanisclub Palmbeach van start ging. Een goed verzorgde bar en keuken, met goede prijzen en gezelligheid zorgden ervoor dat de Kiwanis extra hard moesten werken, maar dat hadden ze er graag voor over. Vanavond om zeven uur gaat de Kiwanis Carnaval Paranda weer open tot morgenmiddag na de parade. De moeite waard hier een bezoek aan te brengen — zeker als u hongerig of dorstig bent — en u steunt ook het liefdadidgheids- fonds van de Kiwanis Palmbeach.

****

OM ELF UUR morgen gaat de stoet eindelijk van start. U moet wel vroeg van huis, want om acht uur wordt al begonnen met het afsluiten van de straten en wegen waar de parade langs trekt. De route, we herhalen deze want hij is zoveel keer veranderd dat u het misschien niet meer precies weet: Wilhelminastadion, Fergusonstraat, Vondellaan, L.G. Smith Boulevard tot aan het kantoor van DOW, Paardenbaaistraat, Driemasterstraat, Prof. Lorentzstraat, De La Sallestraat, verbindingsweg naar Wilhelminastadion.

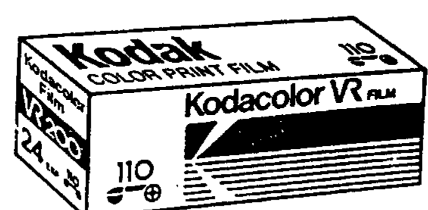
****

MOGEN WE HET nog even herhalen: Houd de wegen vrij, volg de aanwijzigingen van de politie op en vooral gij kijkers, meng u niet in de groepen van anderen. U heeft gekozen om te kijken, doe het dan en laat de mensen die voor jumpen hebben gekozen rustig jumpen, hoezeer uw benen ook kriebelen.

****

DE AMIGOE KREEG gistermiddag bezoek van twee Amerikaanse toeristen, Susan en Pokey, die even kwamen vertellen hoe zeer zij getroffen zijn door de Arubaanse gastvrijheid en hartelijkheid. Zij hadden gereserveerde plaatsen voor de koningin- verkiezing doch het was zo druk dat zij geen plaats konden krijgen. Toen de truck van The Grasshoppers van Benny Geerman voorbij kwam, vroegen zij daarop een staanplaats. Toen bleek dat het toeristen waren, werd het verzoek ingewilligd en konden zij van nabij alles goed zien. Zij raakten niet uitgepraat over de Arubaanse hartelijkheid en gastvrijheid.

****

OCH WE BEHOEVEN u niet meer te adviseren uw woning goed af te sluiten enz. wanneer u naar de parade gaat. U weet het zelf wel: het dievengilde speelt graag carnaval in woningen waarvan de bewoners niet thuis zijn. Tref voorzorgs- maatregelen. Dat geldt ook voor de meer persoonlijke contacten. De Nationale Aids- commissie adviseert u nog eens goed carnaval te vieren, maar wanneer het 'verhit' wordt, kijk uit, bescherm uzelf en anderen. Tenslotte denk er aan houdt Aruba schoon. Gebruik de plastiek zakken, die daarvoor ter beschikking worden gesteld. Een schoon Aruba komt ons allen ten goede.

****

AANSTAANDE MAANDAG EEN vrije dag. Om vier uur begint bij het Don Elias Mansur Ballpark een grootse gekostumeerde parade te paard van de OCA. Van het ballpark gaat het naar de Fergusonstraat, Vondellaan, Smith Boulevard, Weststraat, Schelpstraat, Nassaustraat, Van Leeuwenhoekstraat, Emanstraat, Hendrikstraat met het eindpunt op het Juancho Irausquinplein.

****

MAANDAGAVOND VAN ZEVEN tot elf uur is er de avondcarnavals- parade met verbranding van de eerste Momito in San Nicolas. Route: van het Lago Sportpark naar Torenstraat, Zeppenfeldstraat, Lagoweg, Bernhardstraat, Mauritsstraat, Pastoor Hendrikstraat en terug naar het Lago Sportpark.

****

IN CLUB VISAGE wordt dit weekeinde de carnavalsviering voortgezet. Na afloop van de zondagparade volgt een groot carnavalsfeest in Club Visage met muziek van orkest en brassband. Het belooft er weer gezellig te worden, want we weten Club Visage is een uitstekende plaats om gezellig carnaval te vieren.

****

ONDER DE LEUZE 'Saca e Wayabá' wordt maandagmiddag van twaalf uur tot zeven uur 's avonds op het strand tussen het Divi Hotel en het Tamarijn Beach Hotel een gezellig carnavalsfeest gehouden. Muziek genoeg: Sound and Harmony, The Boys Next Door, Recreation Roots, Escape Brass, The Good Boys en Papito y su Doble Sabor. Er wordt een barbeque tegen carnavalsprijzen geserveerd en wat een muziek. Inderdaad goed voor 'Saca e wayabá'.

****

HET ZIET ER naar uit dat de kijkers voor de grote carnavalsparade morgen wel het nodige te zien krijgen. Ofschoon van de SAC hierover (weer) geen enkel bericht werd ontvangen, is de Amigoe erachter gekomen, dat ruim twintig groepen voor morgen hebben ingeschreven. Onder meer: Buurtcentrum Noord, Splendor of Clouds and Sunshine, Hats Fashion, Lagami Pasa, Crazy Boys, Johns Grand Circus, Nos Brindis, Divi Tin Pret, Caribe in Valentine, Savaneta Palo Coco, Aikys Crazy Team, Dinasauronan, Fiesta Koreano, Delmonte Festival, Roy y su Comics, Middle Ages Fantasy, Beach Fantasy, Paraloco, Camel den Carnaval en Arth Photo. Opmerkelijk dit jaar meer komische groepen, hetgeen de carnavalsstemming alleen maar kan verhogen.

****

VANAVOND OM NEGEN uur zendt TeleAruba de uitverkiezing en kroning van de 34ste Arubaanse carnavals- koningin uit.

****

CHECKPOINT COLOR, ZOWEL aan de Columbusstraat als in het Harms Building, is morgen de gehele dag vanaf half negen open. In de Columbusstraat kunt u studiofoto's van uw carnavalskledij laten maken.

****

ZOWEL BIJ CHECKPOINT als in de etalage van de Amigoe zijn reeds kleurrijke reportages van het Arubaanse carnaval te bewonderen.

****

ORANJESTAD — De Aruba Female Jaycees heeft een nieuw bestuur gekozen voor 1988. Het nieuwe bestuur (op de foto) bestaat uit: voorzitster Elva Zijlstra, vice-voorzitster Gladys Kock, secretaresse Maria-Elena Domacassé, penningmeesteresse Gloria Windfield, director Vera Angila en ex-president Rugia Coffie.

WILLEMSTAD — *Tijdens een barbeque- dansant gisteravond in het paviljoen van Vaersenbaai heeft voorzitter W.R. Kramers van de International Police Association (IPA) sectie Nederlandse Antillen een plakkaat overhandigd aan de Nederlandse IPA-leden. De IPA- sectie Nederland brengt in het kader van de uitwisseling van beroeps- ervaringen en culturele activiteiten van 21 januari tot en met 15 februari een bezoek aan Venezuela en Curaçao.*

Foto: W.R. Kramers en de voorzitter van de Nederlandse IPA-groep.

Ing Yarzagaray van het WEB:

Vuil water veroorzaakt door bouwactiviteiten

SAN NICOLAS — **Het hoofd van het Water- en Energiebedrijf (WEB), ing. Chenco Yarzagaray, reageerde in Telenoticias op de vele klachten die binnenkomen over vuil water in de waterleiding.**

Hij wees erop dat bij bouwwerkzaamheden in San Nicolas enige leidingen werden gebroken, met alle gevolgen van dien. Nu er in San Nicolas meer activiteiten zijn, ligt het in de bedoeling van het WEB om hier de waterleidingen schoon te maken, zoals verleden jaar reeds in Oranjestad plaatsvond.

Wat het feit betreft dat op Malmok en Ponton in piekuren te weinig druk bestaat, wees het WEB- hoofd erop, dat plannen in voorbereiding zijn om te Alto Vista een watertank te bouwen, die dan vooral het gebied van de hotels — dat vanwege de verdubbeling van de hotelkamers ook meer water nodig heeft — kan voorzien. Hierdoor wordt de druk te Ponson en Oranjestad weer normaal.

Op vragen of er al beslissingen zijn genomen ten aanzien van mogelijk verhuizen van het WEB naar het Lagoterrein, vertelde ing. Yarzagaray — die voorzitter van de commissie is die in opdracht van de regering een en ander in studie heeft — dat het eerste rapport van General Electruc ten aanzien van de krachtcentrale van Lago werd ontvangen. Zoals bekend is deze centrale practisch nieuw en bestaat geheel uit General Electric- equipment. Daarnaast zal een consultant een rapport uitbrengen. Er zijn drie mogelijkheden: het WEB blijft te Balashi en wordt vernieuwd, er komt een geheel nieuw bedrijf of het WEB verhuist naar het Lagoterrein.

In dit verband merkte Yarzagaray op, dat de besprekingen met Lago goed verlopen en dat het niet alleen om de krachtcentrale gaat, maar om alles wat daarmede verband houdt. Wat een geheel nieuwe fabriek betreft schatte het WEB-hoofd de kosten hiervan op 75 tot 80 miljoen dollar, hetgeen veel geld is, wat Aruba niet heeft.

Nummerplaatbelasting

ORANJESTAD — Woensdag 17 februari is de laatste dag waarop automobilisten hun nummerplaat- belasting voor het eerste kwartaal kunnen betalen.

WILLEMSTAD — Zoals de Amigoe al eerder berichtte, zal op Carnavals- dinsdag, 16 februari, de Fairsea onze haven weer aandoen. In verband hiermede, verzoekt de Kamer van Koophandel en Nijverheid de medewerking van de zaken in het stads- district om dinsdag tussen de middag open te blijven.

De Fairsea is dinsdag van 10 uur 's morgens tot zes uur 's avonds in de haven. Zoals reeds vorige week is gemeld, kan verwacht worden dat dit jaar verschillende keren zal worden afgeweken van het officiële cruiseschema.

De bezoeken, die de Fairsea op 13 en 19 oktober aan Curaçao zal brengen, staan evenmin op het officiële cruiseschema. Hetzelfde geldt voor de bezoeken van het zusterschip van de Fairsea, de Fairsky, op 28 mei (eerste officiële bezoek) en in oktober van dit jaar.

Met poppentheaterstuk

Dori Center Aruba maandag geopend

SAN NICOLAS — **Door ziekte van Velma Solomons kon het Dori Center Aruba op de Promenade in San Nicolas nog niet geopend worden. Dit vindt nu aanstaande maandagmiddag om vier uur plaats. Dan zal het Solomonster Poppentheater, een theaterstuk met poppen gespeeld, genaamd 'Toma heeft een mamaspin'.**

Velma Solomons ward bekend als schrijfster onder de naam Angela Matthews en schreef in 1978 het boek 'De Witte Pest', dat ieder jaar op de boekenlijst van de scholen staat. Zij woonde 27 jaar in Europa, waarvan negen jaar in Duitsland. Ze heeft plannen om het poppenstuk als kinderboekje uit te brengen.

Volgende week dinsdag om vier uur wordt een Toma- tekenwedstrijd gehouden en een tien minuten spel 'Kiko ta Kiko'. De volgende dag, eveneens om vier uur, zal na een tien minuten spel 'Pregunta' een Toma-storiawedstrijd worden gehouden, waarbij het beste verhaaltje van een groep kinderen zal worden gespeeld. Donderdag wordt het spel 'Pregunta' herhaald waarna Velma Solomons een lezing uit de Witte Pest en haar nieuwe werk zal lezen. De daarop volgende dagen worden de uitvoeringen voortgezet.

Psychiatrisch onderzoek gevraagd

Officier eist één jaar in zedenzaak met minderjarige

ORANJESTAD — **Eén jaar gevangenisstraf eiste de officier tegen verdachte H.V. (28), die terecht stond omdat hij eind vorig jaar ontuchtige handelingen met een vier-jarig meisje zou hebben gepleegd. De rechter doet over twee weken uitspraak.**

Verdachte gaf toen dat hij de ontuchtige handelingen had gepleegd doch kon geen reden geven waarom hij het gedaan had. De officier was over deze handelingen helemaal niet te spreken en wees erop dat dit voor een kind zeer nadelige gevolgen voor het verdere leven kan hebben.

Zijn advocaat, mevrouw Vieira- Van Regt, verzocht de rechter de psychiater een rapport over verdachte uit te laten brengen, vooral ook omdat hij steeds maar blijft verklaren dat hij niet weet wat er gebeurd is. Zij voegde eraan toe, dat dr Falconi bereid is de man voor behandeling in het PAAZ op te nemen. Het is de eerste maal, dat verdachte met de justitie in aanraking kwam.

Zes maanden

ORANJESTAD — **Zes maanden gevangenisstraf, waarvan twee maanden voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaar, luidde vrijdag het vonnis tegen verdachte N.B., die in november verleden jaar in een bakkerij had ingebroken en daarbij een kasregister vernielde.**

De officier had tegen hem zes maanden geëist met aftrek van voorarrest. Uit behandeling van de zaak en strafkaart bleek dat het niet de eerste maal was dat hij terzake diefstal voor de groene tafel stond. Verdachte ontkende voor de rechter, dat er geld in het kasregister had gezeten, de aangever had gesproken van twintig florin. De schade aan het kasregister bedroeg veertienhonderd florin.

RAMALLA — *Sommige demonstranten in de bezette gebieden zijn zeer jong. Dat bleek in Ramalla op de Westoever waar de onrusten weer in alle hevigheid zijn opgelaaid. Palestijnse jongeren vertelden eerder over de effecten van de Israëlische knuppeltactiek. Vooral de handen moeten het ontgelden. Stenen gooien kunnen zij daarna niet meer.*

Palestijnse jongens gedood

JERUZALEM — **In de stad Nablus op de westelijke Jordaanoever zijn vrijdag twee Palestijnse jongens van 14 en 17 jaar doodgeschoten, toen het leger het vuur opende op demonstranten.**

Volgens het leger lukte het niet de honderden jongeren die onder meer leger- patrouilles aanvielen met traangas en rubberkogels te verspreiden. Het Al- Ittihad ziekenhuis in Nablus meldde dat er vrijdag 17 gewonden werden behandeld, van wie vier met schotwonden. Woensdag werd na 11 dagen het uitgaansverbod in Nablus en omliggende kampen opgeheven.

In het kamp Tulkarm werd tijdens razzia's een Palestijnse man volgens het leger per ongeluk doodgeschoten, toen een Israëlische soldaat struikelde en zijn geweer afging. Het niet officiele dodental is hiermee op 56 gekomen.

In Jeruzalem waren vrijdag 700 politie- agenten en soldaten op de been voor eventuele onlusten na de gebedsdiensten in de moskeeën. Op de Tempelberg waren 5.000 moslims bijeengekomen. Enkele tientallen jongeren hesen de vlag van de Palestijnse Bevrijdingsorganisatie PLO. Het leger arresteerde twee jongeren toen zij met een vlag en een slinger het gewijde terrein bij een van de moskeeën wilden betreden.

UITGAANSVERBOD

In verscheidene vluchtelingenkampen werd na demonstraties opnieuw een uitgaansverbod van kracht.

Vrijdag duurde de onzekerheid over het vertrek van het PLO- schip "De Terugkeer" voort. De PLO zegt nu zeker een schip gehuurd te hebben, maar wil om veiligheids- redenen pas twee uur voor vertrek alle bijzonderheden bekendmaken. De Griekse zeeliedenbond heeft aangeboden vrijwilligers voor de bemanning te leveren. Een kapitein is al gevonden. Enkele genodigden en verslaggevers zijn inmiddels naar huis gegaan. Het aantal Israëliers dat naar Athene en Larnaca op Cyprus is gegaan om mee te varen is gestegen tot 47, aldus een PLO-woordvoerder.

De Israëlische regering is begonnen met het storen van radio Al- Quds, die vanuit Syrie nationalistische programma's uitzendt, verzorgd door het Volksfront voor de Bevrijding van Palestina-algemeen commando. Israël vindt de uitzendingen opruiend.

*****

ROTTERDAM — Het Openbaar Ministerie in Rotterdam stelt strafvervolging in tegen het Rotterdamse bedrijf Unity Chartering and Shipping (UCS) wegens betrokkenheid bij illegale wapentransporten naar ZA. Directeur S. wordt verweten dat hij opdracht of feitelijk leiding heeft gegeven aan vier wapen- transporten naar ZA, waarbij zijn bedrijf als agent optrad. Dit is in strijd met het uitvoerbesluit strategische goederen van 1963. Op het delict staat maximaal 2 jaar.

BEKENDMAKING

De Commissaris van Politie op Curaçao MAAKT BEKEND:

dat op

dinsdag 16 februari 1988

in verband met de

Karnaval Afscheidsoptocht en Verbranding van "Rey Momo"

de volgende verkeersmaatregelen in Willemstad zullen worden getroffen:

OTRABANDA-ZIJDE

- Vanaf 18.00 uur zal er geen rijverkeer in de richting van de Pater Eeuwensweg en de Rector Zwijssenstraat worden toegelaten. Het verkeer komende uit de richting van Cas Chiquito zal worden omgeleid bij de kruising Charoweg/Van Eyck van Voorthuyzenweg en bij de kruising Piscaderaweg/Van Eyck van Voorthuyzenweg.
- Vanaf 18.00 uur is de Rector Zwijssenstraat vanaf het K.A.E.-complex tot bij de kruising van deze weg en de Piscaderaweg afgesloten voor het rijverkeer.
- Vanaf 18.00 uur zal er bij de kruising Pater Eeuwensweg/Baden Powellweg geen rijverkeer in de richting van de Rector Zwijssenstraat en het K.A.E.-complex worden toegelaten.
- Vanaf 18.00 uur zal het rijverkeer over de Hoogstraat niet tot het Leonard B. Smithplein worden toegelaten. Bij de kruising van de Hoogstraat en de weg leidende over het viadukt te Otrabanda zal dit verkeer worden omgeleid.
- Vanaf 18.00 uur zal het rijverkeer in oostelijke richting over de Sint Annaboulevard niet toegelaten worden tot de Koningstraat noch tot het viadukt over de Breedestraat (O.).
- Vanaf 18.00 uur zal er geen rijverkeer over de Roodeweg en de Breedestraat (O.) worden toegelaten.
- Vanaf 18.00 uur zal het rijverkeer uit de Van Leeuwenhoekstraat niet tot de Van Eyck van Voorthuyzenweg worden toegelaten.
- Vanaf 18.00 uur zal het rijverkeer uit de Jacob Binckestraat niet tot de Roodeweg worden toegelaten.
- Vanaf 18.00 uur en totdat de optocht voorbij is getrokken zullen de volgende wegen, die als nooduitgangswegen zullen fungeren, vrij van verkeer worden gehouden: Boerhaavestraat, J.H.J. Hamelbergweg, Naniestraat en de naamloze verharde weg leidende vanaf de Breedestraat (O.) - terhoogte van het winkelpand Tong Fat - naar de Pater Eeuwensweg.
- Vanaf 19.00 uur zal er geen rijverkeer van de rotonde bij West-End in de richting van Plaza Brion en De Rouvilleweg worden toegelaten.

PUNDA-ZIJDE

- Vanaf 18.00 uur zal er geen rijverkeer tot de Plasa Mundo Merced worden toegelaten en zal het niet toegestaan zijn aldaar voertuigen te parkeren.
- Vanaf 18.00 uur zal het rijverkeer in oostelijke richting over de Koningin Julianabrug niet tot de afslag naar het viadukt over de Scharlooweg worden toegelaten.
- Vanaf 18.00 uur zal het rijverkeer in westelijke richting over de Presidente Romulo Bethancourt Boulevard niet tot de afslag (terhoogte van TeleCuraçao) naar het viadukt over de Scharlooweg worden toegelaten.
- Vanaf 18.00 uur zal het rijverkeer over de Oranjestraat in de richting van Plasa Hoyer, via de Loostraat (terhoogte van de Oranjeschool) naar de Penstraat worden omgeleid.
- Vanaf 18.00 uur zal het rijverkeer over de Berg Altena in de richting van het Julianaplein, via de Kaya Geraldina / Gutierrez naar de Presidente Romulo Bethancourt Boulevard worden gedirigeerd.
- Vanaf 18.00 uur en totdat de optocht voorbij is getrokken zal de Abraham de Veerstraat, die als nooduitgangsweg zal fungeren, vrij van verkeer worden gehouden.
- Vanaf 18.00 uur zal het verkeer over de Theaterstraat, de Kaya Hubert Salas Jr., de Van Speykstraat en het Pietermaaiplein niet tot de Pietermaai worden toegelaten.

ALGEMEEN

- Zowel vóór als tijdens de optocht zal er geen publiek op het viadukt over de Breedestraat (O.) worden toegelaten.
- De autobushalteplaatsen op de afgesloten weggedeeltes komen te vervallen.
  Als eindhalte voor Otrabanda fungeert de halteplaats op de westelijke rijbaan van de Weg naar Welgelegen terhoogte van het J.P.F.-clubgebouw en als eindhalte voor Punda de bushalteplaats op Berg Altena terhoogte van Kaya Geraldina/Gutierrez.
- Op de door de optocht te volgen route zal niet worden toegelaten om voertuigen te parkeren.
- Voornoemde verkeersmaatregelen blijven tot na afloop van de optocht van kracht.
- **Eenieder wordt verzocht de door de Politie te geven aanwijzingen in het belang van de openbare orde en veiligheid stipt en onverwijld op te volgen.**

Willemstad, 11 februari 1988.

De Commissaris voornoemd.

SPORT AGENDA MALTA AMSTEL

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(zwembad)
geopend van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

BOWLEN
(Damacor Bowling Club, Chuchubiweg)
openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00- 02.00 uur; vrijdag en zaterdag van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag vanaf 13.00 uur.

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Maduro Plaza)
iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

SCHAAKVERENIGING JANWE
(Sentro di Bario Janwé)
elke zaterdag van 09.00-13.00 uur uur schaakles en -training voor de jeugd vanaf 7 tot 23 jaar.

SCHAAKSCHOOL «NA PLAKA CHIKI»
(o.l.v. Omalio Merien)
geopend van 14.00-15.15/15.30-16.45 en 20.00-21.15 uur te Plantersrust 6.

* * * * *

MAANDAG

TENNIS
(Amtel-toernooi)
16.00 uur tennistoernooi voor dubbels - CSC-baan te Damacor.

SUNFISH-RACES
(WSV Jan Sofat/Curaçao Sunfish Sailing)
11.00 + 14.00 uur start wedstrijden - voor het clubgebouw van Jan Sofat te Brakkeput Ariba.
17.00 uur prijsuitreiking.

* * * * *

GRAND PRIX-TENNISTOERNOOI IN ROTTERDAM

Edberg, Mecir en Svensson halve finalisten

Tiebreak brengt Schapers in halve finale tegenover Edberg

ROTTERDAM — Michiel Schapers heeft vrijdag in Rotterdam zijn huidige vrijage met tiebreaks nog eens bevestigd. Tegen de Westduitser van Roemeense origine, Christian Saceanu, bracht het verlengstukje in de derde en beslissende set de 28-jarige Rotterdammer zelfs in de halve finales, een prestatie, waartoe één landgenoot (Tom Okker) in 1976 voor het laatst in staat was. Met 7-2 won Schapers de tiebreak, waardoor hij de partij na vele nerveuze momenten en twijfels over de voor hem gunstige ontknoping toch met 6-2, 4-6, 7-6 afwikkelde. Het was de vijfde achtereenvolgende maal dat Schapers in een tiebreak toesloeg.

In de slotfase van het meer spannende, dan fraaie duel raakte het publiek (er waren overigens niet meer dan 2500 toeschouwers) in het sportpaleis Ahoy in een stemming, die zeker in Nederland bij tennis niet vaak wordt aangetroffen. Enkele malen werd de naam van Schapers zelfs luid gescandeerd. "Ik kreeg er kippevel van", zei Schapers na afloop. "Zoiets heb ik in mijn levensdagen nog nooit meegemaakt. Het deed me echt goed."

ONBEVREDIGEND

Schapers is eigenlijk niet zo'n voorstander van de tiebreakregel, die in 1970 is ingevoerd. "Ik vind het op zich onbevredigend een partij op die manier te moeten beëindigen. Maar het is wel iets heel aparts. Daarom train ik er ook speciaal op. Aan het eind van elke training speel ik nog een of twee tiebreaks. Dan probeer ik vooral een zo hoog mogelijk percentage eerste services in te slaan. Bij voorkeur op de plek vanwaar de tegenstanders net iets minder plegen te retourneren."

Schapers begon de partij tegen de 19-jarige Saceanu geheel in zelfverzekerde stijl, die hij een dag eerder tegen de Amerikaan Goldie hanteerde. De eerste game werd meteen al met twee aces opgesierd en doorbraken in de vierde en achtste game brachten de overtuigende cijfers 6-2 op het scorebord.

Ook in de tweede set zag het er aanvankelijk zeer gunstig uit voor Schapers, die echter verzuimde drie break-points te benutten. "Als dat was gelukt zou ik op 4-0 zijn gekomen", keek Schapers met spijt terug. "Nu kwam ik toch nog onnodig in de problemen. Want die Saceanu is wel een bijtertje, een echte Terriër. Dat wist ik van tevoren. Ik heb hem al vaker op die manier wedstrijden zien winnen."

SACEANU

Saceanu, die sinds november vorig jaar voor de vierde keer tegenover een Nederlander stond (in Valkenswaard versloeg hij Lodder en Oosting, in Rotterdam was Nijssen het slachtoffer na 6-1 winst in de eerste set), brak in de vijfde game wel door de service van Schapers, die echter onmiddellijk in de volgende game door de service van de Westduitser brak. Het ritme van de Rotterdammer was evenwel gebroken. Hij sloeg veel minder eerste services in (55% tegen 90% in de eerste set) en balde zo nu en dan zijn vuist uit onvrede. "Ik weet, dat zoiets eigenlijk onverstandig is. Want het voert onnodig de spanning op. Maar het sprak kennelijk wel aan bij het publiek."

Nadat Schapers in de negende game opnieuw een doorbraak had moeten toestaan smeet hij zelfs zijn racket van kwaadheid tegen de grond. Na verlies met 4-6 kon Schepers weer opnieuw beginnen. Het kostte hem aanvankelijk grote moeite het nu vrijwel foutloze spel van Saceanu, die zijn sterk meelevende vader en broer op de tribune wist, te ontregelen. De nieuwste toegewijde leerling van Günther Bosch (na Boris Becker) sloeg zich meteen door de nog niet herstelde service van Schapers heen en liep uit naar 2-0 en 4-2.

PUBLIEK

Toen begon het publiek zich te roeren. Schapers bleek direct geïnspireerd door de aanmoedigingen, won de zevende game op love, forceerde een doorbraak (waarbij Saceanu ongewild een hand toestak met twee dubbele fouten) en stond opnieuw geen punt toe in de negende game (5-4).

"Ik was in een moeilijke situatie beland", aldus Schapers. "Als je het tij moet keren en het lukt maar steeds niet, begin je wel te twijfelen, al was ik nog lang niet moedeloos geworden. Ik moet eerlijk bekennen, dat Saceanu zo vriendelijk was mij te helpen. Ik sloeg acht aces en twee dubbele fouten, hij had vijf aces en tien dubbele fouten. Dat maakt in zo'n partij wel heel wat uit natuurlijk."

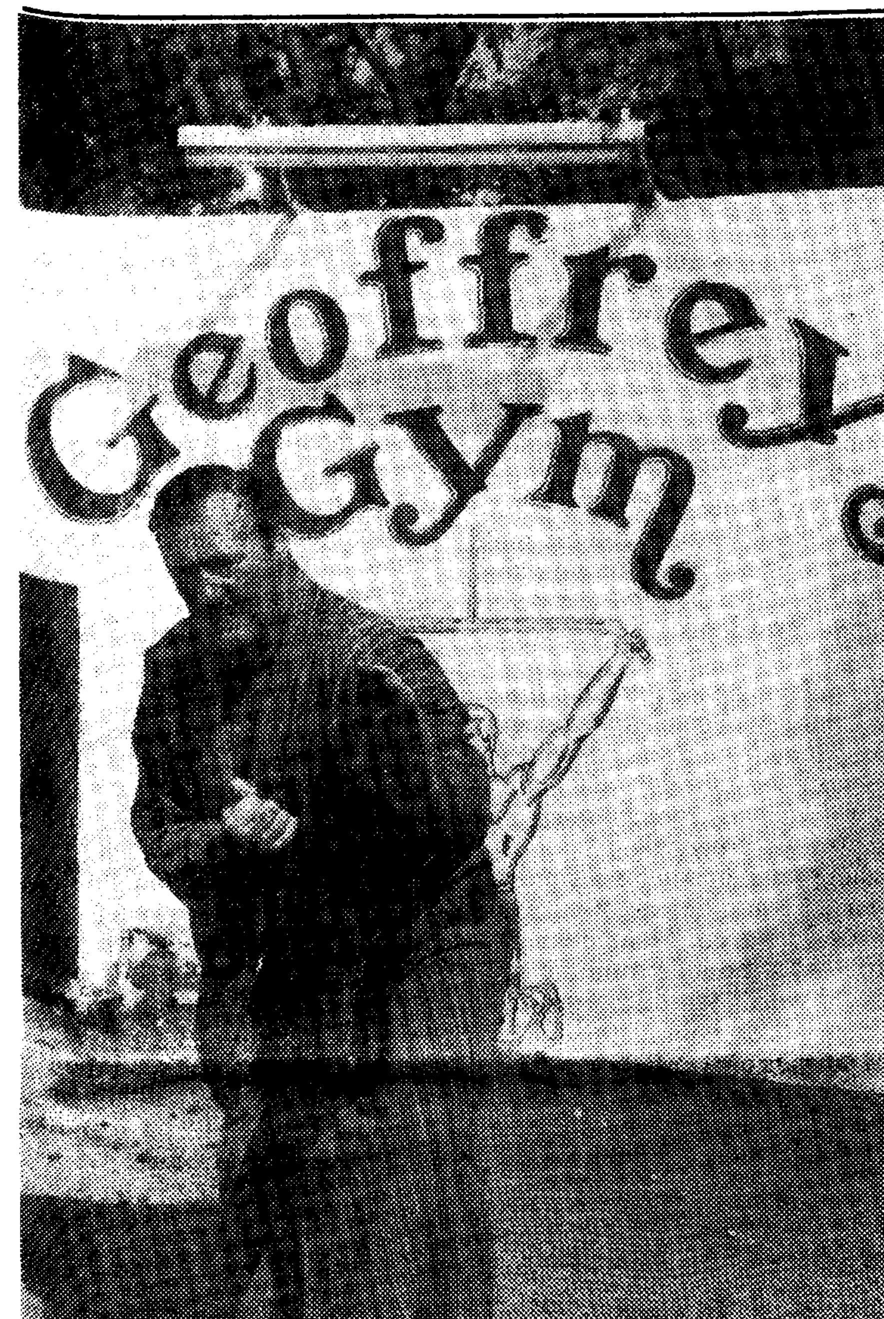
Saceanu hield nog stand tot de tiebreak, waar Schapers inmiddels patent op heeft aangevraagd. Via 3-0 en 4-2 werd het 7-2 voor de Nederlander, die na afloop een staande ovatie in ontvangst mocht nemen. Hij is door zijn plaatsing voor de halve finales de top-dertig van de wereld dicht genaderd.

HALVE FINALISTEN

De andere halve finalisten naast Schapers en Edberg zijn de Zweed Svensson en de Tsjechoslowaak Mecir.

Jonas B. Svensson schakelde in een sensationele partij Jimmy Connors uit. De als tweede geplaatste Amerikaan verzette zich bijna drie uur, maar moest in de tiebreak van de derde set toch buigen met 6-8. De setstanden waren 6-3, 5-7, 7-6.

Stefan Edberg bereikte de halve finales na winst op Srejber. De Tsjechoslowaak verloor in twee sets: 4-6, 4-6.

WILLEMSTAD — De bekende Nederlandse sportman en filmacteur JON BLUMING verblijft momenteel op Curaçao. Hij is op bezoek bij vrienden en traint nog dagelijk bij Geoffrey Gym om zijn conditie op peil te houden.

Bluming is onder andere de mede-oprichter geweest van de Deense, Zweedse en Belgische judobond. Hij is ook oprichter van de Canadese judobond, waarvan hij nu ere-lid is. Bekende judoka's die onder zijn leiding veel hebben bereikt in hun sport zijn onder anderen Willem Ruska en Chris Dolman.

Bluming is expert in karate, judo, zwaardvechten, stokvechten en kickboksen.

Zijn indruk van Curaçao: "Het is minder warm dan ik had gedacht en helemaal niet drukkend. Daarom snap ik niet dat de mensen hier niet op tijd komen en hun beloften niet houden."

KNVB-bekerduel met 6-0 gewonnen

Grote zege RKC op Excelsior

ROTTERDAM — Voor de derde keer dit seizoen is Excelsior er niet in geslaagd de zegereeks van RKC te doorbreken. Na twee vruchteloze pogingen in de competitie werden de Kralingers vrijdagavond in de beker-confrontatie op Woudenstein opnieuw op een nederlaag getrakteerd: 0-6. De onbetwiste leider van de eerste divisie bereikte daardoor de laatste acht van het KNVB-bekertoernooi.

De Waalwijkers waren toch met enige vrees naar Rotterdam gereisd. De twee competitieduels leverden slechts moeizame zeges op. Excelsior-trainer Henk Wullems gokte daarom op een afwachtende houding bij de Brabanders. Een snelle treffer van middenvelder Brands, die na een kwartier de bal via een Rotterdammer in de kruising plaatste, maakte een vroegtijdig einde aan de snode plannen van Wullems. Tien minuten na de openingstreffer verdubbelde Schapendonk, die zich op het terrein van zijn vorige club goed thuis voelde, de voorsprong.

DISSONANT

De Waalwijkers tikten Excelsior in de fase helemaal weg. Verdediger Bogers was de enige dissonant in de Brabantse ploeg. Met grove overtredingen hield de flankverdediger zich staande tegen Latuheru, die zich terecht opwond over het lankmoedige optreden van scheidsrechter Mulder. De naar VVV vertrekkende Leo van Veen hield zijn pupil de hand boven het hoofd. De Utrechter liet zichzelf verleiden tot verbaal geweld, toen Steve Wasiman zich niet meer kon beheersen en Bogers onder spuugde. Met de duidelijk hoorbare kreet 'a-sociale hond' zette Van Veen zich te kijk.

De opwinding bij de oefenmeester was onnodig. Zijn ploeg bleef rustig, bewoog veel en kreeg voldoende mogelijkheden meer afstand te nemen. Dat gebeurde pas na rust, toen Hutten attent reageerde op een pass van Van der Wiel. De middenvelder mocht de hoek uitkiezen: 0-3. Het enige wat Van Veen zijn spelers kon verwijten, was dat ze niet het maximale rendement uit de kansen haalden. Vooral topscorer Van der Wiel bleef in gebreke. Pas nadat de rossige aanvalsleider zijn ploeggenoot Schapendonk voor de tweede keer had laten scoren, vond hij zelf het net. Vier minuten voor het einde toonde hij nog een keer zijn specifieke kwaliteiten door de eindstand via een boogbal op 0-6 te bepalen.

HOCKEY / HILVERSUM — Hoofdsponsor BMW Nederland heeft besloten het nog een jaar lopend contract met de KNHB nu al te verlengen tot en met de Olympische Spelen in Barcelona in 1992. Hiermee is een bedrag van circa twee miljoen gulden gemoeid. Een deel van het geld zal worden aangewend voor de maatschappelijke begeleiding van de nationale heren- en damesteams, die zich voorbereiden op de Olympische Spelen in Seoul.

Betrokken bij doping

Didi Thurau uit Parijs gevlucht

PARIJS — De 33-jarige Westduitse prof-wielrenner Didi Thurau is opnieuw in een doping-affaire gewikkeld. Nu zit echter niet de internationale wielerunie (UCI) doch de Franse justitie achter Thurau aan.

Thurau zou tijdens de zesdaagse van Parijs van november 1986 illegaal stimulerende middelen Frankrijk hebben binnengebracht. Dinsdagavond verscheen Thurau voor de laatste avond van de zesdaagse van Parijs niet aan de start. Hij zou de zesdaagse om 'gezongheidsredenen' hebben verlaten en onmiddellijk naar West-Duitsland zijn afgereisd.

Het overhaaste vertrek van Thurau heeft kennelijk te maken met het feit dat Thurau een gevangenisstraf of een forse geldboete boven het hoofd hangt. Dinsdagavond had Thurau, die in de ploeg van Peter Post onder contract staat, voor een onderzoek voor een Parijse rechter moeten verschijnen.

Het is niet de eerste maal dat Thurau in een dopingsaffaire verwikkeld is. Sedert 1975 is dat verschillende malen gebeurd. De laatste keer vorig jaar in de Tour de France. In de affaire waarbij Thurau betrokken is, wordt ook de naam van de Belg Stan Tourne genoemd.

IOC nu weer compleet

Prinses Anne in IOC gekozen

CALGARY — Tijdens de 93e zitting van het Internationaal Olympisch Comité zijn in Calgary vijf nieuwe leden gekozen. Daarmee heeft het eerbiedwaardig college weer een bezetting van 92 personen.

Zoals verwacht ging een uitnodiging om toe te treden naar de Britse prinses Anne, de dochter van koningin Elisabeth II. Blauw bloed wordt al vanaf de stichting door baron Pierre de Coubertin in 1894 in de Olympische beweging hoog gewaardeerd.

In het geval van Anne komen daar andere kwaliteiten bij. De 37-jarige prinses is als amazone een succesvol deelneemster aan de military. Zij nam in 1976 deel aan de OS van Montreal en won bij het Europees kampioenschap van 1975 een zilveren medaille. Haar echtgenoot, kapitein Mark phillips, was een lid van het Britse team, dat bij de OS van München goud won op de military.

Anne zelf volgde vorig jaar haar vader prins Philip op als voorzitter van de internationale hippische sportbond (FEI). In het IOC neemt ze de plaats in van de 82-jarige Lord Luke.

Ook de opvolging van het tweede Britse IOC-lid, de 69-jarige Mary Glen-Haig, is nagenoeg geregeld. Men verwacht dat zij over vijf jaar haar plaats zal afstaan aan de tweevoudig Olympisch 1500-meterkampioen Sebastian Coe.

ANDERE IOC-LEDEN

De vier andere IOC-leden zijn: Ching-Kuo Wu van Taiwan, die zijn (te oude) landgenoot Henry Hsu opvolgt, Ram Ruhee van Mauritius, Fidel Mendoza Carrasquilla uit Colombia (in plaats van de gestorven Julio Gewrlein - Comelin) en Tay Wilson uit Nieuw-Zeeland. Deze laatste volgt de tot ere-lid benoemde Sir Lance Cross op.

Wu is lid van de internationale boksfederatie, Mendoza Carrasquilla een lid van het Colombiaans Olympisch Comité en Wilson een vroegere nationale roeikampioen van Nieuw-Zeeland.

Programma Winterspelen

WILLEMSTAD — Vandaag worden de 15e Olympische Winterspelen geopend. De Amigoe zal dagelijks het programma opnemen dat in Calgary wordt afgewerkt.

De in het programma genoemde tijden zijn Antilliaanse tijden. In de Canadese stad Calgary is het drie uur vroeger. Het programma voor de komende dagen is als volgt:

Zaterdag 13 februari:
1600 uur: officiële opening McMahon-stadion.
IJshockey:
Poule B:
17.30 uur: Tsj - WDl
19.30 uur: Noo - Sov
21.30 uur: Oos - Vst

Zondag 14 februari:
Schaatsen:
20.00 uur: 500 meter mannen
Alpine-skiën:
14.30 uur: afdaling mannen
Kunstrijden:
21.45 uur: korte kür paren
Rodelen:
13.00 uur: 1e - 2e run mannen
Curling:
18.00 uur: poules
Schansspringen:
16.30 uur: 70 meter individueel
Langlaufen:
11.00 uur: 10 km vrouwen
IJshockey:
Poule A:
13.30 uur: Zwe - Fra
17.30 uur: Pol - Can
21.30 uur: Zwi - Fin

Maandag 15 februari:
Alpine-skiën:
14.30 uur: combinatie afdaling mannen
Rodelen:
13.00 uur: 3e - 4e run mannen
Curling:
11.30 uur: poules
Langlaufen:
11.00 uur: 30 km mannen
IJshockey:
Poule B:
17.15 uur: Noo - WDl
19.00 uur: Sov - Oos
21.15 uur: Vst - Tsj

Dinsdag 16 februari:
Alpine-skiën:
13.30 uur: combinatie slalom mannen
Kunstrijden:
21.15 uur: vrije kür paren
Rodelen:
13.00 uur: 1e - 2e run vrouwen
Curling:
11.30 uur: poules
IJshockey:
Poule A:
13.00 uur: Zwe - Pol
17.00 uur: Can - Zwi
21.15 uur: Fin - Fra

Olympisch Nieuws

— Mohammed Mzali, de voormalige premier van Tunesië, loopt het risico uit het IOC te worden gestoten, wanneer hij niet voor de Olympische Spelen van Soeul naar zijn land terugkeert. Mzali werd in 1986 tot aftreden gedwongen, waarna hij uit Tunesië vluchtte. Mzali zou momenteel in onderhandeling zijn over terugkeer naar zijn geboorteland. Volgens de regels van het IOC moet een lid van het Comité wonen in het land, waarvoor hij gekozen is als lid van het IOC.

0-0-0-0-0

— Op 17 november 1986 zag het er voor de Canadese kunstrijder Doug Ladret zeer slecht uit. Tijdens de training voor het paarrijden met zijn partner Christine Hough kwam Ladret ernstig ten val. Hij sloeg met het hoofd tegen het ijs en de doktoren vreesden onherstelbare hersenbeschadigingen.

Enkele maanden kon Ladret niet schaatsen maar bij de nationale kampioenschappen van Canada van vorig jaar veroverde hij met zijn partner toch een derde plaats en afvaardiging naar de strijd om de wereldtitels, waar het duo als achtste eindigde. Gedurende het gehele seizoen 1987 droeg Ladret een helm. Komende dinsdag zullen Doug Ladret en Christine Hough met extra aandacht worden gevolgd in Canada.

0-0-0-0-0

— Peter Angerer, een deelnemer aan de biathlon, zal in de openingsceremonie de Westduitse vlag dragen. Angerer is een jaar uitgesloten geweest van wedstrijden wegens het gebruik van verboden stimulerende middelen. Het Westduits Olympisch Comité heeft verklaard Angerer te hebben aangewezen als vlagdrager omdat men overtuigd is van zijn onschuld in de affaire. Angerer veroverde bij de Olympische Spelen van Sarajevo goud, zilver en brons. Bij de strijd om de wereldtitels 1985 in Oslo werd hij betrapt bij een dopingcontrole. Angerer en Westduitse officials hebben altijd verklaard dat teamarts Erich Spannbauer destijds buiten medeweten van de sportman de verboden middelen heeft toegediend.

0-0-0-0-0

— Hoewel de voorspellingen willen dat Calgary aan de organisatie van de Olympische Winterspelen een winst van ongeveer 60 miljoen gulden zal overhouden, is een aantal inwoners van de Canadese stad daar nog niet zo van overtuigd. Burgemeester Klein van Calgary verklaarde nog steeds brieven van verontruste stadgenoten te krijgen. De inhoud komt meestal neer op: "Hoeveel gaat me dit kosten? Jij houdt een mooi feestje, Klein, en vervolgens stuur je mij de rekening."

0-0-0-0-0

— De eerste medailles van de Olympische Winterspelen gaan niet naar de nummers een, twee en drie van de 10 kilometer langlauf voor dames, maar naar duiven. De snelst op zijn hok in Bassano terugkerende duif van de duizend, die bij de openingsceremonie als symbool van de vrede zullen worden losgelaten, ontvangt een gouden medaille. De nummers twee en drie worden onderscheiden met zilver en brons. De medailles zijn precies hetzelfde als die welke aan de sportlieden worden uitgereikt.

Om de juiste volgorde van aankomst vast te stellen is in Bassano, zo'n honderd kilometer van Calgary, een elektronisch oog opgesteld, dat de ring leest die aan de poot van de duif is bevestigd. De verwachting is, dat de negen maanden oude duiven, die speciaal voor deze vlucht zijn gefokt, de afstand in ongeveer een uur zullen afleggen.

0-0-0-0-0

— Volgens traditie zal de naam van degene die in het McMahon-stadion het Olympisch vuur na een estafette van 88 dagen over 18.000 kilometer ontsteekt, tot het laatste moment een zorgvuldig geheim blijven. Hetzelfde geldt voor de namen van degenen, die namens de sportlieden en juryleden de Olympische eed afleggen.

0-0-0-0-0

— Onder de accredities die door het organisatie-comité aan de deelnemers en de officials werden uitgereikt, zijn er ook enkele bestemd voor honden. Ze zijn voor de politiehonden, die worden ingezet bij het zoeken naar mogelijke aanwezigheid van explosieven op de skipistes [illegible] more. De kaarten [illegible] steld op naam van '[illegible]'

0-0-0-0-0

— Ion Tiriac, de manager van tennisser Boris Becker, zal in Calgary ook onder de toeschouwers zijn. De vroegere speler van het Roemeens nationaal ijshockey-team zal de slotfase van het ijshockey-toernooi volgen. Tiriac heeft al lang geleden de kaarten voor het inmiddels volledig uitverkochte toernooi besteld.

0-0-0-0-0

— De Nieuwzeelandse Madonna Harris komt dit jaar op twee Olympische Spelen uit. De 31-jarige Nieuwzeelandse, die in Canada start op de 20 km langlauf, weet zich ook al zeker van de Spelen in Seoul, waar zij aan het wielrennen zal deelnemen.

0-0-0-0-0

— Een van de fakkeldragers van het Olympisch vuur is Joe Chase. Hij beschreef het mogen dragen van de fakkel als 'de mooiste dag in mijn leven'. Chase is 101 jaar oud en werd op zijn te lopen afstand aan alle kanten ondersteund.

0-0-0-0-0

— De Canadese schaatser Gaetan Boucher streeft drie primeurs na. Hij wil de eerste actieve sportman zijn die het Olympisch vuur aansteekt. Voorts wil hij de eerste Canadese sportman zijn die bij twee Olympische Spelen als vlaggedrager van zijn team optreedt. Tenslotte wil hij de eerste Canadees worden, die bij drie Olympische Spelen medailles won. Boucher veroverde zilver op de 1000 meter in Lake Placid '80 en goud op zowel de 1000 als 1500 meter in Sarajevo '84.

0-0-0-0-0

— Jan Ykema draagt tijdens de openingsceremonie de Nederlandse vlag. De sprinter werd gekozen uit een groep van drie kandidaten. Naast Ykema kwamen ook Hein Vergeer en Yvonne van Gennip in aanmerking voor deze eer. Van Gennip viel af, omdat ze pas maandag in Calgary arriveert. Na overleg met de schaatscoach viel de keus op Ykema, die na enig nadenken de uitnodiging aanvaardde. Vier jaar geleden bij de Winterspelen in Sareajevo droeg Hilbert van de Duim de Nederlandse vlag.

0-0-0-0-0

Franse titelstrijd

Judoka Seriese bereikt zilver

PARIJS — De Nederlandse judoka Angelique Seriese bereikte zilver op de open Franse judo-kampioenschappen.

De Nederlandse nummer drie van de wereld verloor in de finale in de categorie boven 72 kg van de Westduitse Kutz door ippon (houdgreep).

Voor Marion van Dorssen was er in de klasse tot 72 kg, na een nederlaag in de halve finale tegen de Belgische Ingrid Berghmans, een bronzen medaille. Ze won van de Française Patricia Landreau.

Bij de heren waren het allen Fransen die de titel behaalden. Tot 60 kilogram was Pradayrol sterker dan zijn landgenoot Le Sonn. In de categorie tot 65 kg won Carabetta van de Japanner Okumo en Alexandre (tot 71 kg) won van de Japanner Yoshitaka.

Karnaval Kaleidoscoop

GISTERAVOND BRAK HET feestgedruis los in Punda en in Otrobanda. Duizenden mensen waren op de been om in Punda de optocht van de toeristen, voornamenlijk van het Curaçao Plaza Hotel en van onze eigen in mooie kostuums gestoken karnavalisten te zien. Het was een geweldige optocht en de publieke belangstelling was groot in de buurt van het Wilhelminaplein, waar ook het radiostation Hoyer een karnavalsshow organiseerde met het optreden van de twee

bekende muziekgroepen, ERA en Doble R. Na aankomst van de stoet bij het hotel, werd de jump-up voortgezet tot half één 's nachts.

****

ER WERD OOK een wedstrijd onder acht paren gehouden om te kijken wie het beste de tumba had gedanst. Wij deden als nummer vier met een dame uit de Verenigde Staten mee en dansten ondanks de onhandige (of onvoetige) klompen als de besten, maar eindigden (onder groot protest van het publiek) op de tweede plaats. Het winnende paar werd (natuurlijk) onze prins met een andere toeriste. Wij moeten hierbij aantekenen, dat het niet zo zeer om de prijzen ging, maar om de gezellige warme karnavalssfeer, die dit jaar bij elk hotel was te merken. Daarin is de Karnavals-commissie zeker geslaagd.

****

ZOWEL RICHARD HART van het Plaza Hotel als Frank Maynard van het Princess Beach Hotel waren gisteravond \ lug te herkennen. Witte broeken en hemden met een rode band om de buik. Bij nader onderzoek van onze kant of zij ook aan de jump-up meededen, bleek dat er een andere karnavalsfeest in Sabine's Nightclub gaande was, waar iedereen in wit en rood was gekleed (vooravond Valentijndag).

****

IN OTROBANDA WAS het ook erg druk met het optreden van de Saba Spice Brassband, die goede muziek maakte en vanaf Colon langs de Karnaval Boulevard aan de Pater Euwensweg trok en op de terugweg honderden mensen achter zich wist te scharen, die naar hartelust op de goede muziek van deze groep jumpten. Ook bij Z-86 aan de Roodeweg heerste een goede stemming met de groepen Turbo en Issoco, die voor dit karnavalsweekeinde uit een groep van twaalf man bestaat.

****

DE WINNAARS VAN het gekostumeerde bal van afgelopen woensdag werden gisteravond gedurende de jump-up in het Plaza Hotel bekendgemaakt. De jury, bestaande uit Marjorie Petrona, Claudette Martina, Eddie Walroud, Ramfis Julia en Ibi Rosa (voorzitter), had twee nachten niet kunnen slapen om tot een eindbeslissing te komen. Gelukkig is het hen gisteravond na zo'n veertig vergaderingen toch wel gelukt om de tien winnaars bekend te maken en die zijn: Antoniete Pieters, M. Sprockel, Maikel Ricardo, Suzette Martina, F. Lobo, Claudette Figaroa, Chundally Reinita, Norwin Josepa en Erwin Kastaneer. Het enthousiasme voor dit gemaskerde bal blijkt zeer groot te zijn, zodat TeleCuraçao volgend jaar grote plannen heeft om dit uit te breiden om zodoende de mensen, die niet in de grote optocht willen meedoen, toch de kans te geven hun mooie / dure kostuums tijdens zo'n feest aan het publiek te laten zien.

****

ONZE TUMBAKONING WILSON Frans zal morgen optreden met de groep Pimienta en zal te zien zijn bij groep nr C-25, Happy People, de grootste groep die uit 130 man bestaat. Deze groep gaat verkleed als Pinocchio.

****

NA DEZE GROEP volgt als grootste groep HUBO (128), Grupo Globo (125) en verder het Radulphus College, Happy Kids Happy Days en Keintura Kòrá, allen met honderd. De andere groepen hebben minder dan honderd deelnemers.

****

GRUPO GLOBO HEEFT gistermiddag voor het eerst in haar 18-jarig bestaan een harde klap gekregen, toen hun prachtige praalwagen tegen half vijf in een oogwenk bijna geheel afbrandde. De wagen was voor 95% gereed en men moest nog enkele details afwerken. Bij het lassen van een stuk ijzer sprong een klein vonkje op het schuimrubber en binnen enkele seconden stond alles in lichter laaie. De leden van de groep aarzelden geen moment en begonnen de brand direct te blussen, hetgeen hen toch lukte vóór de aankomst van de brandweer. Men kreeg ook hulp aangeboden van het personeel van Taber Tours en andere zaken uit de omgeving. Na het blussen van de brand had men volgens Richi Brazil een grote vraag: En wat nu?

****

IN EERSTE INSTANTIE was er onder de leden geen animo meer om iets aan de praalwagen te gaan doen, maar binnen enkele minuten gingen stemmen op om de wagen toch te laten repareren. Er werden vliegensvlug bestellingen gedaan, zowel hier als in Venezuela. Tegen één uur 's nachts kwamen de bestellingen uit Venezuela onder enorm gejuich van de leden op de werkplaats aan. Er werd direct op gedronken met het praalwagen bier (geen spantenbier).

****

DEZE LEDEN VAN deze groep hebben ook bewezen, dat zij dankzij hun goede onderlinge samenwerking ondanks dit ongeluk hun praalwagen in de optocht van morgen kunnen laten zien. Volgens Richi heeft deze groep een verplichting tegenover het publiek, dat jaarlijks langs de weg naar de prachtige praalwagens van Grupo Globo uitkijkt.

****

SWEET SUGAR ZAL dit jaar wegens tijdgebrek niet aan de grote optocht meedoen. Wel zullen enkele leden met de groep Teremoto meedoen om deze optocht niet te missen. Men hoopt volgend jaar wel met zowel de groep als de kindergroep mee te doen.

****

DE KAE ORGANISEERDE gisteren ook een jump-up met Brass Revolution. Dit grote bedrijf is ook een karnavals- stemming vanwege de mooie karnavals- verlichting die aan het gebouw is aangebracht.

****

DE VOORNAAMSTE TOEGANGSWEGEN in Otrobanda worden vanaf acht uur 's morgens afgesloten en de meeste in Punda vanaf tien uur. De Marten Luther King Boulevard en de Koraal Spechtweg worden respectievelijk om één en twee uur 's middags afgesloten.

****

VANAVOND ZAL TE vergelijken zijn met Oudjaarsavond, maar zonder vuurwerk. Op Oudjaarsavond wacht men tot middernacht en bij karnaval tot tien uur 's morgens voor de start van de optocht. Het is echt een karnaval (zonder kostuum), waarbij duizenden mensen vooral naar Otrobanda trekken om op de Roodeweg en Breedestraat heen en weer te lopen en van de gezellige sfeer te genieten. Ter voorkoming van een enorme ophoping van het publiek op de Roodeweg, waar de groep Doble R zal optreden, heeft de commissie besloten een jump-up ter hoogte van de Karnaval Boulevard aan de Pater Euwensweg te organiseren, zodat men toch wat verspreid het karnavalsfeest kan vieren.

****

ZONDAGMIDDAG OM HALF zes begint in Fort Waakzaamheid een grandioos karnavalsfeest. Muziek: The Summits.

****

DE KINDERGROEPEN MOETEN maandag om één uur verzamelen op het Plasa Mundo Merced voor het kinderkarnaval. Om drie uur vertrekt de stoet. Om zeven is de verbranding van Momito in het Stadion Dr Antoine Maduro. Entree: één gulden. Slechts voertuigen met eten en drank mogen het stadion binnen.

****

WIJ WENSEN ALLE groepen, de Karnavals- commissie, de politie, brandweer, alle musici en de Curaçaose bevolking heel veel succes toe met onze achttiende karnavalsparade. Felis Karnaval.

****

Hoe is het tumbafestival 1988 in zijn geheel verlopen?

Over het algemeen mogen wij niet klagen. De componisten hebben heel hard gewerkt en dat resulteerde in muzikale produkties van een hoog niveau. In verband met de korte duur van het karnavals- seizoen, hebben wij getracht onze musici en componisten te motiveren, om tijdig te beginnen met de nodige voorbereidingen. Wij zijn blij dat er dit jaar zoveel positieve reacties zijn over de kwaliteit van de muziek. Wat de organisatie betreft, hebben wij ook alles terdege voorbereid om het geheel zo soepel mogelijk te laten verlopen. Desondanks werden wij geconfronteerd met enkele onvoorzienbare problemen.

Over problemen gesproken, wat is de oorzaak dat het tumbafestival woensdagavond niet op tijd kon beginnen?

Door teveel stroomgebruik is er een sterke overbelasting ontstaan met als gevolg dat een zekering van 100 ampère is doorgebrand. Aangezien men geen reserve- zekering had, moesten wij technische bijstand inroepen van Kodela en TeleCuraçao. Het hele programma ondervond hierdoor een vertraging van ruim één uur. Door de medewerking van de muziek- groepen is het ons toch gelukt om het programma voor één uur 's nachts af gewerkt te hebben. Bij het uitprinten van de lijst v.d. finalisten, viel ook de computer uit, met als gevolg dat de winnaars pas om 01.20 uur bekend gemaakt konden worden.

Wij hebben nu een nieuwe tumbakoning Wilson Frans. En zijn lied zal gedurende de parade geaccepteerd worden als roadmarch door de toeschouwers en karnavals- groepen?

In het verleden is het meermalen voorgekomen dat de meningen verdeeld waren. Maar naar gelang het winnende nummer gespeeld wordt via de radiostations, stijgt de belangstelling bij het publiek en wordt de totale acceptatie een feit. Ik ben ervan overtuigd dat ook deze tumba in de smaak van het publiek zal vallen. Wij hebben dit jaar een zeer competente jury gehad en ons bestuur staat volkomen achter hun beslissing.

Vorig jaar waren er gedurende het festival een groot aantal buitenlandse journalisten aanwezig. Hebben jullie dit jaar daar ook iets aan gedaan?

In 1987 werd het festival geëerd door de aanwezigheid van de koninklijke familie. In verband hiermee was een groot aantal Nederlandse en buitenlandse journalisten overgekomen. De verslagen die hierover in de wereldpers verschenen hebben ons toerisme zeker positief beïnvloed. Dit jaar is het aantal buitenlandse journalisten veel minder geweest, maar ik moet zeggen dat er wel journalisten zijn overgekomen uit Nederland, Brazilië, Venezuela, Zweden, Canada en de Verenigde Staten. Sommigen zijn uit eigen initiatief hier gekomen, anderen hebben een uitnodiging gekregen van de Centrale en Eilandelijke overheid.

Ik geloof echter dat wij in de toekomst enkele maanden van tevoren moeten proberen om het een en ander vast te leggen en te coordineren.

Feco, het laatste woord is aan jou. Hoe zie je de toekomst van ons karnaval?

Om eerlijk te zijn, ik zie de toekomst van ons karnaval heel somber in. Ik vind bijvoorbeeld dat de manier waarop berichtgevingen omtrent karnavals- activiteiten plaatsvindt, ver beneden peil. Er zijn enkele media die op sensatie uit zijn en waarbij men geen aandacht schenkt aan het verstrekken van juiste en noodzakelijke informatie over ons karnaval. Men moet vooral niet vergeten dat na het karnavals- seizoen, het dagelijks leven doorgaat. Curaçao maakt economisch moeilijke tijden door. Er is een groot aantal gezinnen, waarin kinderen 's morgens geen ontbijt krijgen. De concentratie op school laat in dit karnavals- seizoen veel te wensen over. Ontzettend veel kinderen komen te laat op school.

Kunnen wij niet een positieve bijdrage leveren door speciale programma's te wijden aan deze problemen?

Ik geloof dat wij gedurende het karnaval de eenheid moeten bevorderen. Wij moeten vermijden dat er ruimte wordt geschapen voor stemming-kwekerij.

Ik geloof zeker dat de positieve en reële bevordering van ons karnaval, de enige manier zal zijn opdat Curaçao en haar bevolking kan profiteren van dit nationaal feestgebeuren.

WIJ ZITTEN MIDDEN in de meest creatieve en expressieve tijd van het jaar op Curaçao. Een tijd waarin een groot deel van de bevolking zich bezig houdt met de voorbereidingen voor de grote karnavals- optocht oftewel de "Gran Marcha". In deze voorbereiding tracht men elkaar de loef af te steken op het gebied van de beeldende expressie, muzikale expressie en bewegings- expressie. Activiteiten waarin men op een positieve manier laat zien waartoe men allemaal in staat is.

Indien men met hetzelfde positivisme, creativiteit en expressiviteit het hele jaar door gezamenlijk en massaal zich voor alles zou kunnen inzetten, zou Curaçao in een van de mooiste en bruisendste eilanden omgetoverd kunnen worden.

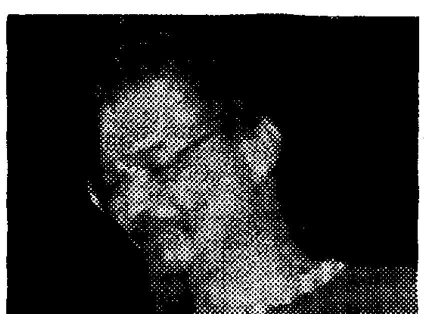
Een juweel voor onszelf en voor allen die ons een bezoek brengen.

Nu slechts de "Gran Marcha" rest, voel ik me geroepen enige wensdromen naar voren te brengen.

Karnaval is een concrete manifestatie die haar grondslag heeft in de gemeenschappelijke creativiteit en expressie voor groot en klein en voor heel Curaçao. Ik zou dan ook graag de dag zien dat slechts een grote karnavals- optocht op Curaçao zal plaatsvinden, waarin zowel de groepen van Punda, Banda Abou en ook van de kinderen participeren. De kinderen zouden dan eventueel op een bepaalde plaats de grote optocht kunnen verlaten indien het traject te lang zal zijn. Dit zou Karnaval op Curaçao tot iets groots maken die wereldbekend heid zou kunnen verkrijgen. Iets om over na te denken.

Gaarne wil ik van de gelegenheid gebruik maken om de "Komishon Karnaval 88" een compliment te geven voor de goede organisatie die zij in een korte tijd op een kundig wijze heeft weten op te zetten. Karnaval is verder uitgegroeid dankzij hun harde werk.

Aan alle actieve en passieve

karnavalisten een prettig karnavalsfeest toegewenst. Een hartelijk welkom aan onze gasten uit het buitenland en in het bijzonder grootvorst Arnold Bertens, die ik graag volgend jaar terug wil zien en vergezeld van zijn familieleden en kennissen, die samen met de Utrechtse en Rotterdamse Antilliaanse groepen die Nederland bekendheid aan het geven zijn met hun zomerkarnaval.

Gedeputeerde van Cultuur
Ing. ANGEL SALSBACH

FRANKLIN ZIMMERMAN is 14 jaar oud en bezoekt de St. Clara school te Jandoret. Hij is voor de tweede keer tot tumbakoning gekroond. In 1986 won hij met het lied Bons Bons. De compositie "Lanta Riba" is van zijn oom Carlos Zimmerman. Franklin bespeelt de piano, maar wil toch later drummer worden. Hij houdt van tumba's en merengue maar vooral van soft music zoals reflections. Wegens zijn leeftijd kan hij niet meer deelnemen aan het tumbafestival van Koprokamu. Wel hoopt hij in de toekomst de titel van tumbakoning te kunnen behalen.

Ate barku, ate barku ku yama KARNAVAL
Kapitan warda nos, ta matros nos ta,
ta machinist nos ta, nos ta nabegaaaa...

Pasobra e reina a subi bordo kaba
Prins i pancho a subi bordo kaba
Anto riba e barku tin karosa, riba
e barku tin disfras, tur gruponan
tin bisti bunitaaaa.....

LOS'E LAGUE NABEGAAAA

PUT PUT — E barku tei move komishon
PUT PUT — Kapitan warda nos por fabor
PUT PUT — E reina ke nabega riba dje
PUT PUT — E prins k'e pancho ke nabega

LOS'E LAGUE NABEGA Di mundu nobo te Koral Specht
LOS'E LAGUE NABEGA Den Otrabanda Put Put
LOS'E LAGUE NABEGA Banda Ariba ta na matros
LOS'E LAGUE NABEGA Banda Abou na machinist
LOS'E LAGUE NABEGA His'e anker machinist
LOS'E LAGUE NABEGA Lòs e kabuya mi matros
LOS'E LAGUE NABEGA E barku ku yama Karnaval
LOS'E LAGUE NABEGA Lòs'e lague nabega

PUT PUT — Ate
PUT PUT — Komishon
PUT PUT — Asosashon
PUT PUT — Tend'e pitu
PUT PUT — Di e barku
PUT PUT — E tei move
PUT PUT — Kapitan
PUT PUT — Warda nos
PUT PUT — Kapitan
PUT PUT — Tende pitu (4x)
E tei mara, ela yega, ela pita.......

WILSON FRANS

WILSON FELIPE de Jesus Frans is op 5 februari 1960 geboren en is dus pas 28 jaar oud. Hij is op Curaçao geboren, maar zijn ouders zijn Bonaireanen. Hij begon op negen- jarige leeftijd in een gaita- groep 'wiri' te spelen.

Later bespeelde hij de basgitaar en cuarta. Na een paar jaar ging hij op Bonaire wonen, waar hij deel uitmaakte van de muziekgroep Special Sound. In 1981 nam hij deel aan het tumbafestival van Bonaire met de compositie 'Un tumba sera pa Karnaval'. Daarna keerde hij naar Curaçao terug voor het vervullen van zijn dienstplicht.

In 1982 trad hij samen met zijn broer Eddy op in het voormalige Hilton Hotel. In 1985 werd hij benaderd door zijn vriend Dijkie Makaya die hem vroeg of hij een compositie voor het tumbafestival had. Dijkie maakte deel uit van de voormalige band Exploshon Latina. Wilson stemde erin toe en werd begeleid door Dimenshon Musical met het lied 'Olleke Bolleke', dat de vierde plaats behaalde. De groep kreeg ook een prijs voor de origineelste compositie.

In 1986 ging hij met 'Mire, mire, mire' en in 1987 met 'E ta bin, lague bin' en nu in 1988 met de winnende tumba 'E barku yama karnaval, los'e lague nabega'.

Wilsons wens is dat iedereen zich met elkaar verenigt! Wat de muziek zelf betreft, Wilson zegt dat geen enkele tumba onderschat mag worden, maar dat zal blijken dat de beste altijd wint. "Nu ik deze titel heb behaald hoor ik veel kritiek, maar de beslissing van de jury moet toch gerespecteerd worden". Tot slot bedankt hij zijn sponsors en ook zijn vele fans zowel op Curaçao als Bonaire.

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur; zondag gesloten.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(openingstijden voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur)
(openingstijden voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: informatie E. Felipa, tel.: 8546/8238.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

MUZIEKBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging hiervan gelieve contact op te nemen met de heer Rudy Bedacht, Noord Nikiboko 194.

POLITIECLUB (Weg naar Willemstoren): geopend op vrijdag van 20.00-24.00 uur; zaterdag van 12.00-24.00 uur.

SPREEKUUR (gezaghebber): elke donderdag van 09.00-11.00 uur op het Bestuurskantoor, Kralendijk; laatste donderdag van de maand van 10.00-12.00 uur te Rincon.

KOKOLISHI (tel.: 8198): verzameling Bonaireaanse schelpen en koraal; open van dinsdag t/m vrijdag van 10.00-12.30 uur - Kaya Nikiboko Zuid 3.

LVV: openingstijden slachthuis maandag t/m woensdag van 07.00-12.00/13.00-16.00 uur en donderdag en vrijdag van 06.00-11.00/11.30-14.30 uur.

(14 februari)
KOMISHON KARNAVAL
14.00 uur karnavalsoptocht - Playa.
20.00 uur 'fiesta publiko'.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk: dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00 uur.
Coromotokerk Antriol: dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon: dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong- Loi- Sing, Kaya Cacique 4.

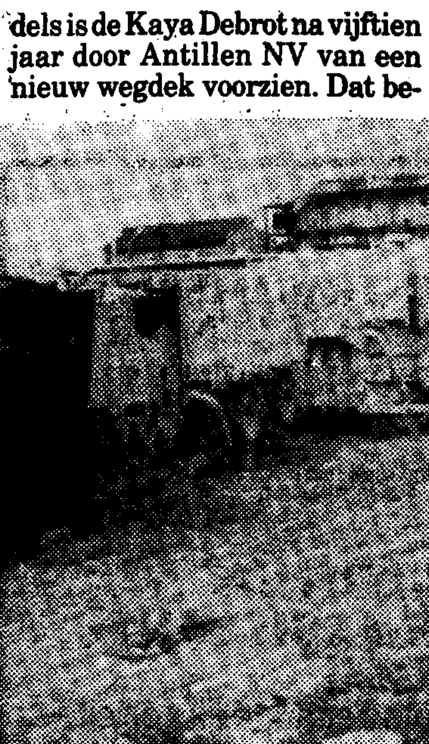
Vraag of ze ooit opgehaald worden

Verdampers nabij WEB complex worden obstakels

KRALENDIJK — Al geruime tijd ontsieren een zestal blokken schroot de weg naar de Kaya Gobernador Debrot, de weg die zeventien kilometer langs de zee naar Rincon leidt. Het schroot is afkomstig van het WEB NV dat de afgedankte en in 1973 voor acht miljoen gulden gekochte verdampers langs de weg heeft laten deponeren. Overigens, zoals ing Jopie Giskus van het WEB al mededeelde, buiten zijn weten om. De zes verdampers waren namelijk bestemd om op drieduizend meter diepte afgezonken te worden aangezien er toch niets meer mee te doen valt.

Er werd echter geen rekeninggehouden met de enorme hoeveelheid koper die in de verdampers is verwerkt. Het Israelische bedrijf IDE, dat de nieuwe verdampers mocht installeren, worden. Het bedrijf Peters Divers zou de zes verdampers die al maanden langs de weg liggen verschepen, maar de gehuurde kraan waarmee dat zou gebeuren — van NAC — liet het afweten en ging door een van de poten. Het gevolg was, dat het bedrijf meer dan drie weken bezig is geweest de gestrande kraan langs de weg te verwijderen en af te voeren naar Curaçao.

Voor de schroothoop scheen er geen aandacht meer, want die is noch vanuit Israel, noch vanuit Curaçao zichtbaar. Nu, meer dan drie maanden later liggen de zes verdampers, letterlijk met kwistige hand langs de Kaya Debrot gestrooid nog steeds op hun kennelijk laatste rustplaatsje. Inmiddels is de Kaya Debrot na vijftien jaar door Antillen NV van een nieuw wegdek voorzien. Dat beheeft naar de Amigoe begreep, de zes verdampers niet aan de zeebodem toevertrouwd, maar buiten overheid en WEB NV om een deal gemaakt met een Curaçaose bedrijf dat op Bonaire niet ingeschreven staat, maar wel graag tegen een aantrekkelijk prijsje in bezit wenste te komen van het schroot. Niet om af te zinken, overigens, maar om via Aruba naar Nederland te verschepen waar voor het aanwezige koper leuke bedragen betaald zouden tekent, dat het komende zware transport niet allen wederom schade zal brengen aan het wegdek, maar bovendien is de Antillen NV niet in staat om en behoorlijke berm aan te leggen, aangezien twee van de meer dan veertig ton wegende verdampers op nauwelijks twee meter afstand van de weg liggen. Een ongewenste situatie waaraan vermoedelijk voorlopig nog geen eind zal worden gemaakt.

KRALENDIJK — De zes verdampers die door een niet op Bonaire gevestigde firma als schroot zijn opgekocht voor transport naar Nederland, liggen al meer dan drie maanden als onaantrekkelijke wegversiering langs de Kaya Gobernador Debrot die naar de Toeristenweg leidt. Gedeeltelijk onkunde en gedeeltelijk gebrek aan benodigde materieel leveren bovendstaand plaatje op, waar drie van de zes afgedankte verdampers een aardig stilleven vormen.

Windward piloot

Saba neemt afscheid van 'Pipe'

THE BOTTOM — Op vrijdag 29 januari nam Saba afscheid van een dierbare piloot genaamd José Dormoy, beter bekend als "Pipe".

Mr Dormoy die 25 jaar lang voor St Maarten Windward werkte werd 62 jaar geleden geboren in Guadaloupe en begon zijn vlieg- carriere toen hij 18 jaar was. Hij werkte onder andere als piloot in de Tweede Wereldoorlog. Verder heeft hij voor de Franse luchtmacht gewerk en transporteerde hij in Frans Guyana bevoorrading naar de goudmijnen.

De reden voor mr Dormoy's populariteit was onder andere het feit dat hij na zonsondergang tegen de regels in toch zwangere vrouwen of ernstig zieken naar het ziekenhuis in St Maarten vloog. Hier voor mocht hij op Saba Day (4 december) een onderscheiding in ontvangst nemen.

Op zijn laatste vlucht naar Saba werd "Pipe" opgewacht door E. Johnson die een speech hield die betrekking had op de bewonderens- waardige manier waarop hij zijn werk heeft gedaan.

Mr Dormoy die in het bezit is van een eigen vliegtuig zei Saba hiermee zo vaak als mogelijk te zullen bezoeken.

AA

Cu honda pena e familia di American Airlines:

Osling Toppenberg, Tineke Lampe, Maritza Solognier, Fortunato Werleman, Johannes van der Rijdt, John y Rachelle Banfield, Joseph Raeven, Roland Tromp, Desiree Geerman, Jorge Martis, Renny Kelly, Susan Gibson, Jacky Roga, Charles Alders, Gilbert Nicolaas, Farida Feliciana, Victor Monte, Rudolf Croes, Dominco Hoek, Alex Aponte, Marja Versteeg, Pamela Dedier, Daniel van de Linde, Jacintho Fingal, Ludwiska Feliciana, Franklin Yearwood, Joseph Rasmijn,

kier a anuncia fallecimiento inesperadamente di

senjor

LOTHAR VAN EER

na bida mecanico di American Airlines

E lo keda semper den nos memoria como un bon amigo y colega.

Aruba, 12 februari 1988.

American Airlines.

Langdurige noodsituatie in Moçambique

'Deslocados' op de vlucht voor oorlog, onveiligheid en droogte

MAPUTO — De eerste echtgenoot van Elisa Tembe overleed aan een ziekte. Haar tweede man werd gekidnapt door de 'Bandidos" (Renamo-strijders), juist toen ze in Maputo was om haar kinderen onder te brengen bij familie vanwege de onveiligheid in haar woonplaats Calanga, in het noorden van de provincie Maputo. Bij haar thuiskomst vertelden de andere dorpsbewoners dat de 'Bandidos' op klaarlichte dag waren binnengevallen, veel mensen hadden gedood en veel anderen hadden meegenomen. Elisa Tembe woont nu met haar vier kinderen bij een neef in de "rieten stad, de gordel van Afrikaanse buitenwijken rond het stadscentrum van Maputo, die in de volksmond de "stenen stad" heet. Ze heeft geen idee waar haar man is. In Calanga bewerkte ze haar eigen akker, maar hier is ze volstrekt afhankelijk van familie.

Elisa Tembe is een van de 1,3 miljoen "deslocados" (ontheemden) van Mocambique, op de vlucht voor oorlog, onveiligheid en droogte. Sinds begin 1987, toen de oorlog opnieuw hevig oplaaide, is de situatie erg verslechterd, zegt Arturo Ein, vertegenwoordiger van het UNDP (het ontwikkelings- program van de Verenigde Naties). De ontheemden vormen het meest acute probleem, maar in totaal hebben 5,4 miljoen mensen hulp nodig, dat wil zeggen eenderde van de totale bevolking van Mocambique.

Niettemin verwacht Hein dat Mocambique dit jaar opnieuw 750.000 ton voedselhulp nodig zal hebben, evenveel als in het vorige jaar. Vorig jaar waren er grote problemen in het noorden, nu is de dood vooral in het zuiden en midden van het land hoog. "Destabilisatie is het grootste probleem, maar ook de droogte speelt een rol, al is dat niet zo ernstig als in 1984-85, toen er 100.000 doden vielen. Voorzover ik weet sterven er nu nog geen mensen van de honger". Maar Hein klopt daarbij op de tafel om erger onheil af te wenden.

Op de donor- conferentie voor Mocambique vorig jaar overtroffen de toezeggingen de gevraagde hulp- hoeveelheden. Mocambique had voor 240 miljoen aan hulp gevraagd, de donorlanden en internationale organisaties zegden voor 280 miljoen toe.

Grote vluchtelingen- kampen zijn er niet rond Maputo. Veel mensen worden opgevangen door familie, anderen krijgen een stukje grond toegewezen om een hut op te bouwen. Als het wijkbestuur meent dat de wijk nu vol is, moeten nieuwkomers maar elders onderdak vinden. Mahai Maquele kan zelf nog wel voorzien in zijn onderhoud en dat van zijn zes gezinsleden. Hij is een visser die in zijn boot, zijn produktie- middel, van de overkant van de baai naar Maputo is gevlucht. Omdat hij de golfplaten van zijn huis kon meenemen, heeft zijn nieuwe rieten hut ook weer een stevig dak. Met een boot en visnetten kan hij de kost verdienen, al blijft het iedere dag onzeker of er genoeg te eten zal zijn.

Elisa Tembe blikt neerslachtig naar de grond als ze haar verhaal vertelt, maar Mahai Maquele maakt toekomstplannen. Als hij een koelkast zou kunnen kopen, kan hij vis opslaan en een grotere omzet halen.

Twintig van de honderd hutten in deze wijk zijn nieuw gebouwd door vluchtelingen. Hulp wordt er niet verleend, zodat Maquele nog wel eens in zijn bootje de oversteek waagt naar zijn geboortedorp, waar wel voedselhulp wordt verstrekt. Omdat hij nog niet is geregistreerd als inwoner van Maputo, kunnen zijn kinderen nog niet naar school. Naar schatting komen er per dag 300 vluchtelingen bij in de buitenwijken van Maputo.

Dit wordt een noodsituatie die jarenlang gaat duren, meent Hein van het UNDP. Zowel de regering van Mocambique als de hulp- organisaties willen de groei van grote vluchtelingenkampen zoals in Etiopie, vermijden. Wel zijn er kleinschalige opvangcentra, waar behalve voedsel ook zaaigoed en gereedschap wordt verstrekt. Het komt vaak voor dat hele dorps- gemeenschappen vluchten. Die krijgen dan van de regering elders een stuk grond toegewezen om een nieuwe dorp te vestigen. "Het gaat niet alleen om het uitdelen van voedsel, de mensen moeten ook zo snel mogelijk weer aan het werk om een afhankelijkheids- syndroom als in Etiopie en Somalia te voorkomen.

Maar, zegt Salamao Mambo van de Mocambikaanse organisatie voor rampenhulp, "de donoren hebben soms een verkeerd beeld van de noodsituatie hier. Het is anders dan Etiopie, wij hebben hier geen grote vluchtelingenkampen. We hebben niet alleen voedsel nodig, maar ook zaaigoed en landbouw- werktuigen, zodat ontheemden elders weer een stuk grond kunnen bewerken. Want land hebben we genoeg. Maar deze dingen vallen meestal niet onder noodhulp".

Ook moet Mambo's organisatie hoge kosten maken voor de bescherming van konvooien met hulpgoederen. De meeste donoren zijn zeer terughoudend met het beschikbaar stellen van geld voor dat doel, al komt daar langzaam wel verandering in. "Laatst heb ik een vertegenwoordiger van een hulp- organisatie meegenomen naar een plek waar 83 vrachtwagens waren opgeblazen. Toen had hij meer begrip voor de noodzaak van militaire hulp". Met militaire hulp bedoelt Mambo niet zozeer wapens, maar voedsel, kleding en communicatie- apparatuur voor het leger en voor de dorpsmilities.

De Nederlandse ambassade in Maputo kent de problemen.

"Nederland wordt vaak geprezen als een gunstige uitzondering omdat wij wel een groot deel van onze hulp beschikbaar stellen in de vorm van zaaigoed en werktuigen. Het is inderdaad een probleem, maar je moet wel goed plannen. Je moet geen zaaigoed sturen als de mensen honger hebben, want dan eten ze het zaaigoed op", zegt een ambassade- functionaris. Wat betreft vormen van militaire hulp bij de bescherming van konvooien en projecten is het Nederlandse beleid nog "in discussie".

De meeste hulporganisaties zien de distributie als hun grootste probleem. "Er worden enorme kosten gemaakt aan begeleiding van konvooien en er gaat ontzettend veel transport- materiaal verloren. In vier jaar tijd zijn 1.000 vrachtwagens verloren gegaan", zegt Hein van het UNDP.

Het leger van Mocambique heeft bepaald geen goede reputatie als beschermer van hulpkonvooien. De slechtgevoede, slecht- uitgeruste, weinig gemotiveerde soldaten zijn vaak eerder geneigd op de loop te gaan dan de konvooien te verdedigen tegen aanvallen van rebellen. "Het heeft onze voorkeur om vrachtwagens een voor een te sturen en niet in konvooi te laten rijden. Dan loop je minder in de gaten en is er meer kans dat tenminste een deel van de zending aankomt", zegt J. Muthombene van de Mocambikaanse raad van kerken. "We bereiken nog alle provincies, maar het is erg moeilijk. Een van onze chauffeurs is maar net aan de dood ontkomen. Toen de 'bandidos' aanvielen, sprong hij uit de wagen en verborg zich in het bos. Die dag maakten ze 70 doden. Hij heeft gevraagd of wij een half jaar niet meer door de provincie Gaza hoeft te rijden. Wij vinden het ook een moeilijke beslissing als we onze chauffeurs uitsturen".

Ook de Renamostrijders zijn uit op voedsel. Als de rebellen voedsel- transporten volgen, bestaat dan niet het gevaar dat zij 's nachts een dorp overvallen om de voedsel- zending weg te halen? Dat kan best en dat gebeurt zeker ook, zegt Muthobene, "maar dat risico moet je nemen. Als je dat niet zou doen, dan heb je het opgegeven".

Slechts zeven groepen in Bonaireaanse carnavalsstoet

KRALENDIJK — Het wegvallen van de bekende carnavalsgroep Sasenbe heeft ongetwijfeld grote invloed op de carnavalsoptocht van morgen. Niet alleen was de kwantiteit van deze groep de afgelopen jaren groot, maar vooral ook de kwaliteit. Financiele middelen zijn er de oorzaak van dat Sasenbe een jaartje overslaat.

Hopelijk zullen de zeven deelnemende groepen toch voor een goede sfeer en een fijne carnavalsoptocht kunnen zorgen. Aan de optocht van zondag zullen zeven groepen deelnemen en 17 'individuelen', die overigens soms uit meer dan een persoon bestaan.

Groep: 1. Grupo Alisio 50, Regatta Fantasy; 2. Parrot Signal 4, Lora; 3. Texport 60, Boda di Fantasy; 4. Grupo Plezi 27, Romeinen; 5. Grupo Sorpresa 16, De plant Pita; 6. Pita Tera Corra 20, Bloemen; 7. Las Palmas 20, T-shirt Bonaire.

Individueel: Traha cu nos 3; Un di e maravia 1; Queen of the sea 1; Orbit king 1; Piraten 1; Kanibalen 2; Valentine 1; Ruimtevaarder 1; Fury of the Amazone 3; Sapo 1; Zonnebloem 1; Pinguin 2; Cleopatra 1; Red Devil 2; Maya 1; King Kong de aap 2; Ken mijn kracht (schild) 1.

Oliemaatschappijen Colombia weer slachtoffer van guerrilla's

MEDELLIN — Linkse guerrilla's hebben een bom gegooid naar de vestiging van de Nationale Federatie van Olie- distributeurs van Colombia. Het gebouw werd beschadigd, maar niemand liep verwondingen op.

De bom werd gelanceerd vanuit een rijdende auto en richtte voor naar schatting 22 duizend dollar schade aan. Tegelijkertijd werden pamfletten rondgestrooid waarin het commando Che Guevarra van de Nationale Bevrijdingsgroep ELN de aanslag voor zich opeist. De daad zou onderdeel uitmaken van een grotere campagne tegen de Colombiaanse olie- industrie.

In Bogota ging een autobom af voor het gebouw van de Amerikaanse olie- maatschappij Occidental. Ook hier veel schade, maar geen slachtoffers.

Hoge gevangenisstraf voor drugssmokkelaars in Puerto Rico

SAN JUAN — Vijf Colombianen zijn in Puerto Rico schuldig bevonden aan het binnensmokkelen van 172 kilo cocaine met een waarde van 200 miljoen dollar. Het vijftal kreeg gevangenis- straffen opgelegd varierend van 10 tot 40 jaar. Het gaat om de grootste drugsvangst tot op heden van de Puertoricaanse kustwacht. Ze arresteerden de handelaren op 8 mei 1987 toen zij met hun boot ter hoogte van het eiland Santa Cruz voeren.

Drugshandel en Midden- Amerika beleid

Vriendschappelijke betrekkingen tussen VS en Mexico bekoeld

WASHINGTON — Het "slappe" beleid van Mexico tegenover de drugshandel en zijn "ferme" standpunt ten aanzien van de Amerikaanse politiek in Midden- Amerika hebben volgens Washington een behoorlijke domper gezet op de doorgaans vriendschappelijke betrekkingen tussen de twee landen. President Reagan komt vandaag voor de zesde en laatste keer in zijn ambtstermijn op bezoek bij zijn Mexicaanse collega Miguel de la Madrid. Het drugsprobleem en Midden- Amerika zullen volgens Amerikaanse regerings- functionarissen de belangrijkste onderwerpen van gesprek zijn.

Maar Mexico denkt daar heel anders over. Mexicaanse regerings- functionarissen verklaarden niet zwaar te tillen aan de Amerikaanse ergernis over het drugsbeleid van hun land. "Het klimaat is erg goed. De spanningen van 1985 en 1986 zijn van de baan", aldus een Mexicaanse functionaris.

Washington is nog steeds woedend over de moord in Mexico op de Amerikaanse narcotica-agent Enrique Camarena en over de foltering van een andere Amerikaanse drugsagent door de Mexicaanse politie. Camarena werd in 1985 op gruwelijke wijze vermoord tijdens zijn onderzoek naar de illegale drugsenokkel van Mexico naar de VS. De Amerikanen eisten een diepgaand onderzoek naar de moord, maar Mexico gaf niet thuis.

DOOFPOT

De Amerikaanse drugs- bestrijdingsdienst DEA beschuldigde de Mexicaanse regering ervan de zaak in de doofpot te willen stoppen omdat Camarena erachter was gekomen dat Mexicaanse politie- functionarissen betrokken waren bij de drugshandel. Toen in 1986 een andere DEA- agent volgens de Amerikanen door de Mexicaanse politie werd gemarteld, beloofde de Mexicaanse regering een onderzoek. Zij verklaarde echter al gauw dat er geen bewijs was van marteling door de politie.

"Wij zijn absoluut niet tevreden zolang de mensen die Camarena gedood hebben niet schuldig worden verklaard", aldus een Amerikaanse functionaris die anoniem wilde blijven. Volgens hem doet Mexico veel te weinig aan de drugshandel op zijn grondgebied. Mexicaanse functionarissen wijzen die kritiek van de hand en verwijten op hun beurt de Amerikanen niets te doen aan het drugsprobleem. Bovendien vinden zij drugs hoofdzakelijk een Amerikaans probleem. Zolang de Amerikaanse bevolking cocaine wil, zal de drugshandel welig blijven tieren, zeggen zij.

MIDDEN- AMERIKA

Een ander gevoelig punt voor Washington is de houding van Mexico met betrekking tot Midden- Amerika. President Miguel de la Madrid heeft onlangs in vraaggesprekken met de Amerikaanse pers laten weten verheugd te zijn over het besluit van het Congres de hulp aan de contra's te staken. De La Madrid verwierp daarbij ook het argument van Reagan dat Mexico wordt bedreigd door het "Sovjetrussische bruggehoofd Nicaragua".

Ook de "aanzienlijke" diplomatieke vertegenwoordiging van de Sovjetunie in Mexico is de Amerikaanse regering een doorn in het oog. Reagan zal zijn Mexicaanse ambtgenoot op het hart drukken dat Washington zich grote zorgen maakt over "de Sovjetrussische spionage vanuit Mexico". Volgens de Amerikanen is het aantal "handelsattaches" van de Sovjetunie in Mexico volstrekt niet in overeenstemming met het niveau van handels- betrekkingen tussen de twee landen.

Voor Mexico zijn al deze Amerikaanse zorgen van weinig betekenis. Mexico wil het op de top vooral hebben over zijn buitenlandse schuld van 106 miljard dollar en over het toenemend protectionisme van de VS, aldus een Mexicaanse functionaris.

Na verkiezingen ongegronde prijsverhoging

Regering Ecuador slaags met speculerende handelaren

QUITO — De regering van Ecuador gaat de strijd aanbinden tegen handelaren die speculeren met de prijzen van voedsel en dagelijkse levensbehoeften.

De prijsverhogingen begonnen na het bekendworden van de overwinning van de Sociaaldemocraat Rodrigo Borja en de populist Abdala Bucaram in de eerste ronde van de presidentsverkiezingen van 31 januari.

De Ecuadoraanse munteenheid de sucre noteerde voor de verkiezingen een koers van 275 per dollar, een dag na de verkiezingen waren dat er 350 per dollar terwijl de koers nu enigszins gestabiliseerd lijkt op 315 sucre.

Na de koersveranderingen schoten de prijzen voor kleding, auto's en electrische huishoudelijke apparaten omhoog. Ook de voedselprijzen gingen omhoog, waardoor de inflatie in januari steeg tot 4,5 procent. De inflatie over heel 1987 bedroeg 34 procent.

De overheid heeft nu middels advertenties bekendgemaakt dat de verhogingen in de voedselprijzen niets van doen hebben met de veranderde dollarkoers. In tegendeel zij zijn het werk van "unscrupuleuze handelaren", aldus de regering.

Niet alleen eerste levensbehoeften stegen in prijs. Ook bouwmaterialen als ijzer en beton moesten het ontgelden.

Vorige week zijn tien handelaren aangehouden wegens hun ongehoorde prijsverhogingen. De regering heeft harde maatregelen aangekondigd.

Nog steeds zoekacties naar slachtoffers van regens in Brazilië

PETROPOLIS — In de Braziliaanse stad Petropolis wordt nog steeds gezocht naar slachtoffers van de hevige regens. Al acht dagen wordt de stad geteisterd door tropische regens. De straten zijn bedekt met modder, stenen, hout en afval. De aardverschuivingen en overstromingen hebben inmiddels het leven geeist van 165 mensen en 8.524 mensen zijn dakloos.

Paus Johannes Paulus II heeft een boodschap gestuurd aan de bewoners van Petropolis [illegible] zijn medeleven [illegible] Zwitserland, de VS, Nicaragua, Groot-Brittannië en Frankrijk hebben hulp toegezegd, inclusief reddingswerkers.

Drie dagen [illegible] is alles wat nog in de [illegible] modderlaag te zien is. Eens stonden hier acht woningen. [illegible]

Het is moeilijk een [illegible] te vinden, aldus een politie-agent. We weten dat er meer slachtoffers moeten zijn, [illegible] niet waar. [illegible] zijn er veel mensen [illegible]

[illegible] in Nicaragua vanwege inflatie

[illegible]

EILANDGEBIED CURAÇAO
BEKENDMAKING

OPHALEN VAN NUMMERPLATEN [illegible]

[illegible]

BEKENDMAKING

[illegible]

